Bundel van de Algemeen Bestuur Groene Metropoolregio van 8 december 2021

1 Opening en mededelingen
- 0. GMR Agenda AB 08122021

2 Ingekomen post
- 2. Overzicht ingekomen post
- 2.1 Astrium - opdrachtbevestiging accountantscontrole 2021
- 2.2 Move2Work - jaarverslag 20202021
- 2.3 Provincie Gelderland - Begroting 2022
- 2.4.1 20211206 Aanbiedingsbrief Groene Metropoolregio definitieve begroting 2022 TEB
- 2.4.2 20211119 Begroting en jaarplan 2022 TEB def

3 Besluitenlijst 15-09-2021
- 3. concept GMR besluitenlijst 15092021

4 Regioagendacommissie
- 4.1 20211206 - advies RAC - Proces Verstedelijkingsstrategie
- 4.2 20211206 - advies RAC - Subsidieverordening TEB
- 4.3 20211206 - advies RAC - bestuursakkoord en investeringsagenda

5 Subsidie The Economic Board
- 5. 2021-11-2 AB voorstel begrotingssubsidie
- 5.1 2021-11-2 aanbiedingsbrief begrotingssubsidie
- 5.2 20210708 Adviesmemo PROOF

6 Stand van zaken intekenen opgaven
- 6. totaaloverzicht intekenen opgaven

7 Stand van zaken opgaven - inhoudelijk

8 Public Affairs
- 8. Public Affairs Beslisdocument AB
- 8.1 gmr-bid-nieuwkabinet
- 8.2 Voortgang Public Affairs per opgave

9 Maatschappelijk adviesforum
- 9. Maatschappelijk adviesforum Beslisdocument AB

10 Bestuursakkoord en investeringsagenda
- 10. Bestuursakkoord en investeringsagenda Beslisdocument AB
- 10.1 Concept-Bestuursakkoord A4 Nov2021 PROEF2
- 10.2 Concept-Investeringsagenda liggend A4 Nov2021 PROEF2

11 Actualisatie bedrijfsplan
- 11. Actualisatie bedrijfsplan GMR Beslisdocument AB
- 11.1 Bedrijfsplan Groene Metropoolregio najaar 2021

12 Rondvraag

Overleg : algemeen bestuur

Datum : 8 december 2021

Tijd : 13.00 - 15.00 uur

Plaats : Digitaal via Teams

AGENDAPUNTEN:

Deel 1

1. **Opening en mededelingen**
   - actiepunten n.a.v. het informele overleg van 20 oktober 2021 worden uitgewerkt in een voorstel voor het AB van 9 februari.

2. **Ingekomen post**

3. **Besluitenlijst 15-09-2021**
   Besluit; vaststellen.

4. **Regioagendacommissie**

Deel 2 – ter besluitvorming

5. **Subsidie The Economic Board**
   Besluit; De colleges te verzoeken om ter vaststelling door de gemeenteraden een begrotingssubsidie in de gemeentelijke begroting op te nemen.

Deel 3 - informatief

6. **Stand van zaken intekenen opgaven**

7. **Stand van zaken opgaven – inhoudelijk**

8. **Public Affairs**
   Besluit; Kennisnemen van de bijdrage die de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen kan leveren aan het nieuwe kabinet (bijlage 8.1).

9. **Maatschappelijk adviesforum**
   Besluit; Kennis te nemen van de opzet voor een maatschappelijk adviesforum.

10. **Bestuursakkoord en Investeringsagenda**
    Besluit: Kennis te nemen van de laatste versie van de stukken.

11. **Actualisatie Bedrijfsplan GMR**
    Besluit: Kennis te nemen van het geactualiseerde bedrijfsplan van de Groene Metropoolregio.

12. **Rondvraag**

13. **Sluiting**

Overzicht ingekomen post AB GMR

Ter informatie

Datum	Afzender	Onderwerp
22-10-2021	Astrium Overheidsaccountants b.v.	Opdrachtbevestiging accountantscontrole jaarrekening 2021
27-10-2021	Stichting Scoren doe je samen	Jaarverslag 2020/2021 Move2Work
02-11-2021	Provincie Gelderland	Begroting 2022
19-11-2021	The Economic Board	Begroting en jaarplan 2022

Ter behandeling

Datum	Afzender	Onderwerp	Actie
-			

Aan het Algemeen bestuur van
Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
T.a.v. de heer H.M.F. Bruls
Nijverheidsweg 2a-1
6662 NG ELST

Zoetermeer, 22 oktober 2021

Kenmerk: 30008901-OB-2021

Betreft: Opdrachtbevestiging accountantscontrole jaarrekening 2021

Geacht leden van het algemeen bestuur,

In overeenstemming met het besluit dat door het Algemeen bestuur d.d. 15 september 2021 is genomen, heeft u ons benoemd als accountant om de jaarrekening te controleren van de Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen over de boekjaren 2021 tot en met 2025. Het doet ons genoegen door middel van deze brief de aanvaarding van deze opdracht te bevestigen en onze interpretatie daarvan uiteen te zetten.

Het doet ons genoegen om door middel van deze brief de aanvaarding van deze opdracht te bevestigen en onze interpretatie daarvan uiteen te zetten.

Wij hebben onze opdrachtbevestiging als volgt ingedeeld:
1. Verantwoordelijkheden Astrium Overheidsaccountants B.V. (hierna: "**Astrium**" of "**wij**");
2. Verantwoordelijkheden van het bestuur van Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen;
3. Rapportage;
4. Overige afspraken;
5. Bevestiging.

1. Verantwoordelijkheden Astrium Overheidsaccountants

1.1 Opdracht jaarrekeningcontrole

Wij zullen fungeren als accountant van uw organisatie met het doel te onderzoeken of de jaarrekening aan de in de wet gestelde eisen voldoet.

Astrium Overheidsaccountants B.V.
Edelgasstraat 57, 2718 SX Zoetermeer
www.astrium.nl

Tel: (079) 36 23 613
Fax: (079) 361 57 77
info@astrium.nl

IBAN NL10RABO0322622360
BTW nr. NL810591625B01
KVK: 34168056

Wij kunnen verplicht worden om aan derden, bijvoorbeeld toezichthouders en FIOD-ECD, op grond van wettelijke bepalingen of andere voorschriften informatie te verschaffen of toegang tot onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Daarnaast kunnen wij door derden verzocht worden informatie te verstrekken of inzage in onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Op grond van geheimhoudingsregels zijn wij in sommige gevallen verplicht uw schriftelijke toestemming voor inzage te verkrijgen. Indien een dergelijk verzoek ons bereikt, zullen wij hierover zo spoedig mogelijk contact met het bestuur opnemen over de voorwaarden waaronder aan dit verzoek kan worden voldaan en om uw toestemming te vragen voor zover noodzakelijk. Ook de Belastingdienst kan in het kader van het bovenstaande voor een reguliere belastingcontrole aan ons verzoeken informatie te verstrekken of inzage in onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Een dergelijk verzoek zal altijd in eerste instantie aan u en/of uw juridisch of fiscaal adviseur kenbaar worden gemaakt door de controlemedewerker van de Belastingdienst.

Wij zijn van mening dat het algemeen belang er mee gediend is dat de Belastingdienst bij belastingcontroles kan steunen op de uitgevoerde werkzaamheden in het kader van de controle van jaarrekeningen. Wij zullen u vragen om uw instemming schriftelijk aan ons kenbaar te maken. In dat kader zullen wij bij een verzoek van de Belastingdienst zo spoedig mogelijk contact met u opnemen. Mocht u in een concrete situatie uw instemming onthouden, dan zullen wij op grond van onze gedragsregels de redenen nagaan waarom u uw instemming niet geeft.

1.3 Interne beheersing en onze controle

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door ons toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen nemen wij de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en het getrouwe beeld daarvan. Deze risico-inschattingen zijn gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden, maar hebben niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van uw organisatie. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.
Wij willen er de aandacht op vestigen dat als gevolg van het toepassen van deelwaarnemingen en andere beperkingen die inherent zijn aan een controle, gevoegd bij de beperkingen die inherent zijn aan elk systeem van interne beheersing, er een onvermijdbaar risico bestaat dat zelfs indien een controle naar behoren is gepland en uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden een afwijking van materieel belang onontdekt blijft.

1.4 Onafhankelijkheid

Nederlands recht vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Indien u prijs stelt op een exemplaar van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance-opdrachten (ViO), kunnen wij u die toesturen. Het betekent dat op een aantal vormen van overige dienstverlening aanvullende voorwaarden van toepassing zijn en dat voor sommige soorten van overige dienstverlening beperkingen gelden. Wij zullen in voorkomende gevallen deze voorwaarden en/of eventuele beperkingen met u bespreken.

Daarnaast stelt deze standaard eisen aan de kwaliteit en inrichting van de interne controleafdeling voor wat betreft:

- Objectiviteit: dit heeft onder meer betrekking op de positie van de interne controlefunctionarissen (los van de organisatie) en het rechtstreeks rapporteren van bevindingen aan de hoogste leiding. Met andere woorden: zijn de interne controlefunctionarissen voldoende onafhankelijk en kunnen zij hun werkzaamheden uitvoeren zonder enige belemmering, belangenconflict en/of beïnvloeding van anderen die de professionele oordeelsvorming aantasten;
- Deskundigheid: dit heeft betrekking op het verkrijgen en onderhouden van kennis en vaardigheden van de interne controlefunctionarissen teneinde de werkzaamheden op het vereiste niveau uit te voeren, inclusief de vereiste opleiding en begeleiding;
- Systematische en gedisciplineerde aanpak: hierbij gaat het erom of de afdeling een systematische en gedisciplineerde benadering heeft waaronder het toepassen van een systeem van kwaliteitsbeheersing.

De mate waarin wij gebruik kunnen maken van de werkzaamheden van uw interne controleafdeling is afhankelijk van de beoordeling van de interne controleafdeling op de bovengenoemde criteria.

Wij zullen met het bestuur de uitkomsten van de beoordeling van de kwaliteit en inrichting van de interne controleafdeling aan de hand van de genoemde toetsingscriteria bespreken, alsmede het effect daarvan op de door ons te verrichten controlewerkzaamheden. Hierbij zullen wij eventueel aanbevelingen doen ter verhoging van de kwaliteit van de interne controlefunctie. Dossiers van de interne controleafdeling, waarin voor de jaarrekeningcontrole relevante werkzaamheden zijn gedocumenteerd, dienen voor ons te allen tijde toegankelijk te zijn, ook na beëindiging van onze werkzaamheden. Dit ongeacht de reden en/of wijze van beëindiging. De dossiers van de interne controleafdeling zullen minimaal zeven jaar na beëindiging van de werkzaamheden met betrekking tot een bepaald controlejaar worden bewaard, of langer indien dit naar onze mening noodzakelijk is (bijvoorbeeld in geval van (dreiging van) een civiele, straf- of tuchtrechtelijke procedure). Mede gezien de ontwikkelingen rondom het accountantsberoep, waaronder het toezicht op accountants door de AFM, worden afspraken over dossiervorming jaarlijks geëvalueerd en zo nodig herzien.

2. Verantwoordelijkheden van het bestuur

2.1 Wet- en regelgeving

Door middel van het ondertekenen van deze opdrachtbevestiging erkent en begrijpt u dat u verantwoordelijkheid draagt voor:

- het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de BBV en de Beleidsregels toepassing WNT;
- de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen;

Indien wij een aanwijzing voor - of een redelijk vermoeden van - fraude verkrijgen, zullen wij hierover communiceren met het bestuur en u. Indien sprake is van een redelijk vermoeden van fraude van materieel belang ten aanzien van de jaarrekening zullen wij tevens handelen conform artikel 26 lid 2 van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

In het kader van de Nederlandse Standaard 240, "De verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van een controle van financiële overzichten", zullen wij het bestuur vragen de volgende punten schriftelijk te bevestigen:

- het bestuur erkent haar verantwoordelijkheid voor het opzetten, implementeren en onderhouden van de interne beheersing gericht op het voorkomen en ontdekken van gevallen van fraude;
- het bestuur heeft ons de resultaten gemeld van de inschatting door het management van het risico dat de financiële overzichten afwijkingen van materieel belang zouden kunnen bevatten die het gevolg zijn van fraude;
- het bestuur heeft aan ons alles gemeld met betrekking tot fraude en vermoede fraude die op de entiteit van invloed zijn en waarbij betrokken zijn:
  - het management;
  - werknemers die een belangrijke rol spelen bij de werking van de interne beheersing;
  - anderen in het geval dat de fraude een effect zou kunnen hebben dat van materieel belang is voor de financiële overzichten;
- het bestuur heeft ons op de hoogte gesteld van alle aantijgingen van fraude of van vermoede fraude, die op de financiële overzichten van de entiteit van invloed zijn en waarvan zij kennis hebben verkregen via werknemers, voormalige werknemers, analisten, regelgevers of toezichthouders of via anderen.

Het bestuur zal ons informeren omtrent alle aspecten en beweringen met betrekking tot financiële onregelmatigheden die het bestuur en directeur ter ore zijn gekomen of zijn meegedeeld (ongeacht de bron of vorm waarin en inclusief, zonder enige beperking, beschuldigingen van klokkenluiders). In dat geval verstrekt het bestuur ons volledige en tijdige toegang tot interne onderzoeken naar deze informatie. Onder financiële onregelmatigheden worden ook verstaan aspecten en beweringen rondom manipulaties van financiële resultaten door het management en werknemers, verduistering van activa, omzeiling van interne controles, ongepaste invloed op transacties met verbonden partijen, opzettelijke misleiding van accountants of andere beschuldigingen, niet wettige handelingen of fraude die tot gevolg kan hebben dat de jaarrekening een verkeerd beeld geeft of anderszins de financiële verslaggeving aantast van uw organisatie. Indien in enigerlei mate een beperking geldt voor het verstrekken van bedoelde informatie, dan zal het bestuur ons hiervan onverwijld in kennis stellen. Een dergelijke beperking kan door ons beschouwd worden als een beperking in de aard en reikwijdte van onze opdracht tot controle en kan ons beletten een verklaring af te geven bij de jaarrekening, of kan aanleiding zijn tot aanpassing van onze verklaring of op andere wijze van invloed zijn op de continuering van onze opdracht als onafhankelijke accountant van uw organisatie.

2.5 Naleving specifieke wet- en regelgeving

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor de naleving van wettelijke en andere voorschriften. Ons onderzoek richt zich mede op de rechtmatigheid van de totstandkoming van in de jaarrekening verwerkte baten, lasten en balansmutaties.

Publicatie op de website van uw organisatie

- De jaarrekening wordt eerst op de website van uw organisatie gepubliceerd nadat een controleverklaring is verstrekt. Op de website wordt tevens de strekking van de door ons afgegeven controleverklaring vermeld.
- Bij publicatie op de website voordat wij een controleverklaring hebben afgegeven, wordt door u op de jaarrekening vermeld dat sprake is van een concept jaarrekening en de hierin opgenomen cijfers nog niet zijn gecontroleerd.

3. Rapportage

Tijdens en na afronding van onze controlewerkzaamheden rapporteren wij aan u. Hierna wordt in het kort weergegeven waaruit onze rapportage zal bestaan.

3.1 Controleverklaring

Wij zullen over de uitkomsten van onze werkzaamheden aan u rapporteren in de vorm van een controleverklaring bij de jaarrekening. Er kunnen omstandigheden zijn waarin het, op basis van onze controlebevindingen, noodzakelijk kan zijn de vorm en inhoud van onze rapportage aan te passen. Onze controleverklaring is bestemd om aan het Algemeen bestuur te worden overlegd bij de door het bestuur opgemaakte jaarrekening en te worden opgenomen in de openbaar te maken stukken, te weten de jaarrekening en het jaarverslag. U verstrekt ons daartoe concepten van de openbaar te maken stukken. Onze controleverklaring mag eerst openbaar worden gemaakt na schriftelijke toestemming onzerzijds aan uw bestuur.

Voor wat betreft publicatie op internet, het openbaar maken of verzenden aan derden van een ander financieel verslag waarin onze naam wordt genoemd, alsmede ten aanzien van het gebruik van onze naam in elk ander document dat openbaar wordt gemaakt of ter beschikking wordt gesteld aan derden, verwijzen wij naar hetgeen is overeengekomen.

3.2 Verslag van bevindingen

De wet gemeenschappelijke regelingen eist dat wij omtrent onze controle een verslag van bevindingen uitbrengen aan het bestuur. In dat verslag rapporteren wij over onze bevindingen, voor zover wij menen dat deze voor de genoemde organen relevant zijn. Daartoe behoort in ieder geval de vermelding van eventuele bevindingen, voor zover in het kader van het jaarrekeningonderzoek gedaan, met betrekking tot de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken, en onrechtmatigheden in de jaarrekening. Daarnaast besteden wij aandacht aan analyses van de informatie in de jaarrekening en geven wij eventueel aanvullende toelichtingen. Ten slotte geven wij ook in het verslag van bevindingen onze bevindingen weer naar aanleiding van de controle van de bijlage van de jaarrekening, die verantwoordingsinformatie bevat over een aantal met name door het rijk aangewezen specifieke uitkeringen.

3.3 Managementletter

Naar aanleiding van onze beoordeling van de voor de controle van belang zijnde financiële processen informeren wij de directeur en het algemeen bestuur door middel van onze managementletter over de controlebevindingen en daaruit voortvloeiende risico's voor de gemeente.

4. Overige afspraken

4.1 Overige diensten

In samenhang met de controle van de jaarrekening kunnen wij u uit hoofde van onze natuurlijke adviesfunctie op diverse onderdelen gevraagd en ongevraagd adviseren. De aard en omvang van de te verrichten werkzaamheden zijn aanzienlijk minder dan die welke worden verricht in het kader van onze reguliere jaarrekeningcontrole en maken onderdeel uit van ons overeengekomen honorarium.

Deze werkzaamheden kunnen onder andere toezien op:

- uitleg geven over de waarderingsgrondslagen BBV en toepassing daarvan;
- uitleg over de toepassingen van de bepalingen in de WNT en de toepassing hiervan.

4.2 Overige opdrachten

Wij hechten grote waarde aan onze onafhankelijkheid. Overige opdrachten zullen wij daarom altijd toetsen aan de Nederlandse Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en de interne regels voor opdrachtacceptatie die binnen Astrium van toepassing zijn. Naar aanleiding van ontvangen overige verzoeken, met uitzondering van de controle van financiële verantwoordingen, stellen wij een concept opdrachtbevestiging op waarin onder andere zijn vastgelegd de uit te voeren werkzaamheden, de hiermee naar verwachting gemoeide tijdsbesteding en een kostenraming. Na retourontvangst van de voor akkoord getekende opdrachtbevestiging zullen wij met onze controlewerkzaamheden starten.

4.3 Honorarium

Ons honorarium is gebaseerd op de tijdsbesteding van ons controleteam, inclusief te maken kosten. De individuele uurtarieven zijn in overeenstemming met de mate van verantwoordelijkheid en de vereiste ervaring en bekwaamheid van elk der teamleden. De kosten voor de accountantscontrole hangen mede af van de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne controle van uw organisatie (ten aanzien van zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid). De declaraties zullen worden opgemaakt en maandelijks worden verzonden naar rato van de voortgang. De betalingstermijn bedraagt 30 dagen.

Het honorarium voor de te verrichten controlewerkzaamheden bedraagt voor het jaar 2021 € 19.850 exclusief BTW. Mochten er zich omstandigheden voordoen die van invloed zijn op ons honorarium, dan zullen wij dit direct en vooraf met u afstemmen.

Onze werkzaamheden zijn er op gebaseerd dat uw organisatie de door directie getekende definitieve jaarrekeningen oplevert en zelf de benodigde aansluitingen en overzichten maakt en aan ons verstrekt.

4.4 Algemene voorwaarden

Voor specifiek overeengekomen zaken, zoals prijs en van toepassing zijnde algemene voorwaarden, verwijzen wij naar de algemene voorwaarden behorende bij de reeds met u overeengekomen bestaande afspraken.

4.9 Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Bij het uitvoeren van deze opdracht kunnen wij te maken krijgen met persoonsgegevens. Dan geldt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Voor deze opdracht zijn wij aan te merken als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG. Voor meer informatie over de AVG verwijzen wij u graag naar de website van de Autoriteit Persoonsgegevens (https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/).

4.10 Feedback over onze dienstverlening

Astrium stelt feedback over haar dienstverlening zeer op prijs. Wij staan natuurlijk ook open voor uw feedback op momenten dat wij er niet expliciet om vragen. Heeft u een vraag of wilt u iets kwijt over deze opdracht, neem dan contact op met ondergetekende.

5. Bevestiging

Als blijk van uw instemming met deze opdrachtbevestiging en ter instemming met het feit dat de controle voor het boekjaar 2021 wordt uitgevoerd door Astrium Overheidsaccountants B.V. verzoeken wij u een exemplaar te ondertekenen en naar ons terug te sturen. Wij verzoeken u een afschrift van deze brief ter kennisneming te overleggen aan het bestuur.

De heer W.L. Schuitemaker RA treedt op als tekenend accountant en is eindverantwoordelijk voor de vaktechnische uitvoering van de opdracht.

Ten slotte vermelden wij nog dat deze opdrachtbevestiging van kracht blijft totdat de opdracht wordt beëindigd of gewijzigd, dan wel vervangen wordt door een andere opdracht. Wij zien met vertrouwen uit naar een continuering van onze prettige en constructieve relatie.

Hoogachtend,
Astrium Overheidsaccountants B.V.

Drs. N.E. Lansbergen RA EMITA RE

W.L. Schuitemaker RA

Voor akkoord getekend op .1. - .11. - 2021

Namens Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen,

De heer H.M.F. Bruls, voorzitter Algemeen bestuur

.....

Bijlage: Tweede exemplaar van deze brief.

STICHTING
SCOREN
DOE JE
SAMEN

Groene Metropoolregio
Algemeen Bestuur
t.a.v. Hubert Bruls, voorzitter
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Arnhem, 27 OKT 2021

Betreft: Jaarverslag 2020/2021 Move2Work

Geacht bestuur,

De stichting Scoren Doe Je Samen biedt u graag ter informatie het Jaarverslag aan over het jaar 2020/2021 van het derde en laatste jaar van de pilot Move2Work.

Vanaf januari 2021 hebben wij een franchiseovereenkomst kunnen afsluiten bij Driestroom en is de interventie geborgd voor de toekomst.

Wij bevelen u kennisname van dit Jaarverslag met plezier aan. Wij verzoeken u om dit dor te geleiden naar het bestuurlijk opgaveteam Productieve Regio. Uiteraard zijn wij tot nadere toelichting bereid.

Met vriendelijke groeten,

Namens het bestuur van de stichting Scoren Doe Je Samen,
De secretaris, De voorzitter,

Frans Steehouder Ramon Barends

bijlage: 1.

Nijmegen
28 OCT 2021
ingekomen stukken stadhuis

Molenweg 143C
6543 VA Nijmegen

Move 2 work

Jaarverslag 2020-2021

Chiel Woeltjes

Augustus 2021

Move 2 work

oranje fonds
Doe je mee?

STICHTING SCOREN DOE JE SAMEN

Voorwoord

Voor u ligt het Jaarverslag 2020-2021 van Move2Work. Hierin beschrijven wij wat wij met ons project hebben bereikt, hoe we dat gedaan hebben, met wie we dit hebben gedaan en voor wie we dit gedaan hebben. Graag willen wij het Oranje Fonds en het hele team van Meer Kansen Voor Jongeren hierbij bedanken voor de mogelijkheid die zij ons bieden om kwetsbare jongeren in Nijmegen te gaan ondersteunen.

Wij vertrouwen in een opbouwend vervolg van onze samenwerking in het komend schooljaar waarbij wij verder kunnen werken aan vernieuwende vormen van jongerenwerk.

Chiel Woeltjes

1. Organisatie, bestuur, projectleider en team.

Schooljaar 2020-2021 werd ingevuld door de projectleider/coördinator Chiel Woeltjes en een team van 6 stagiaires van de Social Work-opleiding van de HAN (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen). De projectleider zorgt ervoor dat alle randvoorwaarden tot stand komen en maakt hierdoor mogelijk dat de stagiaires hun taak kunnen volbrengen. De werkzaamheden van de stagiaires bestaan onder andere uit het begeleiden van de jongeren die deelnemen aan Move2Work. Deze begeleiding bestaat veelal uit het ondersteunen bij praktische zaken zoals een baan zoeken, een sollicitatiebrief/cv schrijven, een uitkering aanvragen meegaan naar gesprekken bij de gemeente of andere instanties. Daarnaast bieden zij een luisterend oor wanneer dat nodig is en zijn dus ook een soort maatje voor onze deelnemers. Ook zorgen de stagiaires dat de registratie omtrent de deelnemers in orde is. Tijdens de sportactiviteiten worden we ondersteund door een trainer van FC Social Work (sport en spel) en Straatcoaches Nijmegen die twee activiteiten voor ons uitvoeren (fitness en weerbaarheidstraining).

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
Rond het thema MVO heeft de Stichting een notitie rondom de 17 global goals opgesteld. Vanuit die wereldwijde doelstellingen proberen wij ons werk te doen. Deze notitie is op te vragen bij het bestuur.

2. Maatschappelijk vraagstuk en (lokale) context.

Wanneer we naar de cijfers kijken zien we dat er in de gemeente Nijmegen redelijk veel jongeren zijn die geen startkwalificatie hebben en geen opleiding volgen. Volgens het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) uit 2016 zijn dit er 1251. Daarnaast zijn er volgens het SSB 514 voortijdig schoolverlaters. Volgens cijfers van het CBS uit 2017 zijn er 2150 onzichtbare jongeren. Zij zijn nergens in beeld bij de instanties. Het Werkbedrijf regio Rijk van Nijmegen (WBRN) krijgt jaarlijks 400 zorgjongeren aangemeld die doorgeleid moeten worden naar werk of een werkervaringsplek. Deze cijfers geven een goed beeld waar het maatschappelijke vraagstuk ligt dat wij willen beantwoorden met ons initiatief. De leefgebieden school en werk en inkomen zijn in deze cijfers zwaar vertegenwoordigd. Van de onzichtbare jongeren weten wij natuurlijk niet precies waarom zij onzichtbaar zijn, maar wij gaan er vanuit dat dit niet voor niets is en willen samen met onze partners ook gaan kijken hoe wij in ieder geval een deel hiervan weer zichtbaar kunnen krijgen.

Financieel gezien is er in Nijmegen in het verleden bezuinigd op jeugdzorg en het jongerenwerk. Het feit dat de WBRN 200 van de 400 zorgjongeren op jaarbasis terugstuurt naar de gemeente, omdat zij niet de financiële middelen hebben hier iets mee te doen, zegt hierover genoeg. Zonder een kwalificatie over de prestatie van het WBRN te willen geven zien wij dat er een blijvende vraag is naar interventies voor jongeren die nu niet aan de slag zijn.

De problematiek die de jongeren ervaren is heel divers. Deze lopen uiteen van verslaving, schulden of geen vaste woon en/of verblijfplaats. De meeste jongeren hebben meervoudige problematiek. Vaak hebben de jongeren ook een omgekeerd dag/nacht-ritme. Hierdoor is

het voor hen moeilijk om aan het dagelijks leven - school/werk of dagbesteding - deel te nemen. Hier kunnen allerlei oorzaken aan ten grondslag liggen, zoals een onzekere thuissituatie of een depressieve periode. Onze ervaring heeft ons ook geleerd dat een groot deel van de jongeren niet weet op welke voorzieningen zij recht hebben en hoe zij hier überhaupt toegang tot kunnen krijgen.

De plaats die ons initiatief inneemt is eigenlijk heel basaal doordat wij naast de deelnemer gaan staan. Vanuit deze centrale positie gaan we om ons heen kijken wat er nodig is en op deze manier uit ons netwerk halen wat er nodig is. Wij richten ons op jongeren uit de Regio Rijk van Nijmegen. Onderdeel van de aanpak is ook kijken waar de jongere woont en op deze plek kijken wat de voorzieningen zijn waar gebruik van gemaakt kan worden. Door ons uitgebreide netwerk in Nijmegen kunnen wij snel schakelen en de juiste partijen bij elkaar brengen. Qua overheidsbeleid sluiten wij aan bij de koers die de gemeente Nijmegen heeft ingezet. In 2016 hebben zij naar aanleiding van de analyse 'Tussen schip en wal' over zorgjongeren en hun problematieken een werkgroep opgericht. In deze werkgroep werden alle partijen in Nijmegen die werken met deze jongeren gevraagd om input te leveren om de problemen van deze jongeren aan te pakken.

Wij hebben door ons werk al ervaren hoe positief en opbouwend een zetje in de goede richting kan werken. Dat zetje in combinatie met positieve aandacht doet al een heleboel goeds.

Tenslotte houdt Move2Work rekening met de diversiteit die in de grote steden aanwezig is. Er is in Nijmegen een gemêleerde culturele samenstelling onder jongeren. Aangezien de stad een belangrijke bijdrage levert in de opvoeding en attitude van jongeren zien we deze diversiteit ook hierin terug. Jongeren gaan dan ook op zoek naar een eigen identiteit. Iedere jongere komt uit een eigen traditie en gemeenschap met eigen instituties. Zo kan straatcultuur een onderdeel worden van iemands eigen cultuur. Onderzoeken van Illias El Hadioui wijzen dat uit. Dat betekent ook dat elke jongere een identiteit heeft die is samengesteld uit meer subidentiteiten. De filosoof Tariq Ramadan verwoordde dit als volgt: "Je hebt meerdere identiteiten en afhankelijk van de omgeving en de situatie waarin je verkeert, geef je voorrang aan een van deze identiteiten, zonder dat je loyaliteit aan een van de andere niveaus waartoe je behoort ter discussie staat. [..] We moeten een ruimere blik werpen op onszelf en onze medeburgers: elk van ons heeft verschillende identiteiten die hij moet aanvaarden, ontwikkelen en verrijken. " Move2Work wil die ontwikkeling ondersteunen.

3. Doelstelling, doelgroepen en resultaten.

Doelstelling die wij hebben met de doelgroep
Wij willen onze deelnemers een beter levensperspectief bieden dan ze nu hebben. Wij willen hen laten zien welke kracht zij zelf bezitten en aanleren hoe deze ingezet kan worden om hun eigen doelen op het gebied van scholing, werk en/of maatschappelijke zingeving te bereiken.

De doelgroep
Onze doelgroep bestond dit verslagjaar uit jongeren tussen de 16 en 27 jaar die woonachtig zijn in de gemeente Nijmegen en de regiogemeenten rondom Nijmegen. Deze jongeren hebben problemen op verschillende leefgebieden. De leefgebieden die wij willen gaan aanpakken zijn school en werk. In samenwerking met onze netwerkpartners ondersteunen wij waar mogelijk is ook bij andere leefgebieden waar nodig/mogelijk als het een gezamenlijk doel betreft. De leefgebieden school en werk zijn breed. De doelgroep zal dan ook redelijk divers zijn. Zo zijn er jongeren die dak- en/of thuisloos zijn, jongeren die nog thuis wonen, jongeren met of zonder een uitkering, jongeren die leerplichtig zijn, maar niet naar school gaan, en onzichtbare jongeren die nergens in beeld zijn en dus nog gevonden moeten worden.

Bereik Move2Work
Afgelopen jaar hebben wij ongeveer 18 jongeren bereikt. De doelstelling was echter om het dubbele hiervan, of meer, te bereiken. Door de uitbraak van de Corona-pandemie is het echter niet het jaar geworden dat wij (en anderen) verwacht hadden. Door de voorschriften vanuit de overheid konden we niet altijd onze reguliere activiteiten uitvoeren. Juist onze doelgroep is heel erg gevoelig voor het (niet) hebben van persoonlijk contact. De band die wordt ontwikkelt door het sporten is essentieel in het contact met hen. Velen hebben geen mogelijkheid om online te communiceren en dat maakte het contact leggen/houden wel ingewikkeld.

Aantallen jongeren die bereikt kunnen worden
Als de integrale samenwerking met de partners gaat werken zoals wij die voor ogen hebben, verwachten wij op jaarbasis ongeveer tussen de 50 en 75 jongeren te kunnen helpen. Hieronder verstaan wij een duurzame vervolgstap richting school of werk. Deze aantallen baseren wij op onze ervaring met de WBRN en de recente overleggen met de gemeente Nijmegen over de toeleiding van jongeren naar ons initiatief. Daarnaast wijzen de al genoemde SSB-cijfers uit dat er in Nijmegen 1251 jongeren zijn zonder startkwalificatie die geen opleiding volgen. Ook zijn er volgens het SSB 514 voortijdig schoolverlaters. Dan zijn er ook nog eens 2150 onzichtbare jongeren in Nijmegen. Deze jongeren zijn nergens in beeld, niet bij de gemeente, maar ook niet bij andere instanties. Het WBRN geeft zelf aan de toestroom van jongeren door gebrek aan financiële slagkracht niet volledig te kunnen dekken. Dit is een keuze van de overheid.

Impact op de jongeren
Wij willen met onze begeleiding zorgen dat onze deelnemers een beter levensperspectief krijgen. Hierbij proberen wij hen te leren hun eigen kracht te zien en te gebruiken. Door hen lichamelijk fit te maken worden zij ook mentaal fit en zien zij kansen die zij eerder niet zagen. Door de deelnemers structuur te bieden en competenties aan te leren die zij nodig hebben op de leefgebieden school en werk willen wij bereiken dat zij jonge zelfbewuste individuen worden, die met doordachte keuzes hun eigen leven richting geven. Hierdoor zal hun omgeving ze ook zo gaan zien en behandelen, wat weer de kans op succes zal vergroten. Een goed voorbeeld hiervan is R.. Toen R. bij ons binnenkwam leed hij aan zware depressies en had zich volledig afgezonderd van de buitenwereld. Hij had schulden, was dakloos en geen sociale contacten. Door het sporten is hij niet alleen fysiek fitter geworden, maar ook mentaal weerbaarder. Op dit moment heeft hij een eigen woning, een relatie en is aan het

nadenken over een opleiding. Dit heeft hij niet alleen aan ons en andere partners in het werkveld te danken, maar vooral aan zichzelf. Wij hebben hem structuur geboden, maar vooral ook waar zijn eigen kracht ligt en hoe hij die kan gebruiken. Dit is een goed voorbeeld van de impact die wij (willen) hebben op jongeren.

4. Integrale aanpak met partners in het veld.

Integrale aanpak
De leefgebieden die wij aanpakken zijn werk, inkomen en school. Daarnaast is het voor jongeren ook mogelijk om sportieve doelen te stellen zoals het aanpakken van overgewicht of specifiek trainen om een blessure aan te pakken. In samenwerking met onze netwerkpartners zijn wij in staat om veel problematieken aan te pakken. Move2Work fungeert hierbij als een spin in het web.

Wij inventariseren wat de behoefte is van de jongere en koppelen hier de juiste partner aan, of het hierbij nu om schulden, verslavingsproblematiek of psychosociale problemen gaat. Door de juiste partners met de deelnemer te verbinden en vanuit die echte verbinding intensief samen te werken houden we het overzicht en worden de gezamenlijke doelen in het juiste tempo bereikt. Veelal komt het voor dat jongeren worden aangemeld door een partner en dat er al hulpverlening op ander gebieden geboden wordt. In dit geval gaan wij in gesprek met deze partners zodat we complementair zijn aan het bestaande plan.

Samenwerking met partners
De samenwerking met partners is soepel verlopen afgelopen jaar. De meest intensieve samenwerking was die met de Jeugdcoaches Nijmegen. Jeugdcoaches Nijmegen voert voor Move2Work een deel van de activiteiten uit (fitness en weerbaarheidstraining) en is zodoende ook betrokken bij de begeleiding van de jongeren. Na evaluatie van afgelopen hebben we gezamenlijk besloten de samenwerking in het nieuwe schooljaar wat te intensiveren. Doordat zij ook betrokken zijn bij de begeleiding van de jongeren leek het ons een goede aanvulling hen ook te betrekken bij het proces van de aanmelding/intake. Op deze wijze is het voor hen dan ook geen verrassing meer wie er bij de sportactiviteit binnenkomt. Andersom geldt dit ook voor de nieuwe deelnemer.

De samenwerking met andere partners zoals Bindkracht10 en Werkbedrijf Rijk Van Nijmegen verlopen soepel en ze weten ons goed te vinden en andersom ook.

Nieuwe partner is Driestroom. Afgelopen half jaar heeft in het teken gestaan van het tot stand komen van een samenwerkingsverband met zorginstelling Driestroom. Hierbij wordt de naam van Driestroom verbonden aan het product Move2Work en kunnen wij, sinds mei dit jaar, gebruik maken van diverse geldstromen vanuit de WMO/WLZ en budgetten naar werk bij het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen. Dit was eerder niet mogelijk omdat de lijst van geaccrediteerde zorgaanbieders in Nijmegen zeer beperkt is en het voor een kleine organisatie als de onze bijna onmogelijk is om hierop te komen. Door de alliantie met Driestroom maken we gebruik van hun accreditatie en certificering die vereist is om aanspraak te maken op geld vanuit een indicatie.

5. Coronaperiode.

Zoals eerder benoemd was en is deze periode een moeilijke. Doordat veel van onze jongeren op straat leven, slechte toegang hebben tot online communicatiemiddelen en eigenlijk verdwijnen zonder persoonlijk contact was het niet makkelijk om resultaten te bereiken. Met sommigen was er nog wel contact via de whatsapp of door te bellen, maar dit waren vaak de jongeren die vanuit het ROC waren binnengekomen. De andere (zwaardere) doelgroep was een ander verhaal. Deze jongeren zijn vaak net weer in beeld als ze bij ons binnenkomen en in deze situatie verdwijnen ze dan ook weer makkelijk uit beeld. Er gaat veel tijd inzitten om hen samen met de diverse partners weer in beeld te krijgen, maar hier zal tijd overheen gaan.

6. Toekomst.

In de toekomst zullen we moeten gaan kijken naar nieuwe samenwerkingspartners. We gaan onder andere het gesprek aan met de reclassering in Nijmegen en in Tiel. Inzet hierbij is begeleiding gaan bieden aan mensen die vanuit een justitiële inrichting komen en weer moeten integreren in de samenleving. Daarnaast gaan we de samenwerking opzoeken met de nieuwe Buurtteams Jeugd en Gezin en de Buurtteams Volwassenen die de sociale wijkteams gaan vervangen in Nijmegen. De specifieke kennis en ervaring die wij met onze doelgroep hebben kan voor hen een grote aanwinst zijn.

Vanaf 1 september 2021 zal mijn functie overgenomen worden door Lotte Geel.

Nijmegen, 31 AUG 2021

Chiel Woeltjes,
projectleider Move2Work

02.11.21

cycloon
Groen en sociaal bezorgd
ARNHEM - cycloon.eu

INGEKOMEN - 4 NOV. 2021

Retouradres Postbus 9090, 6800 GX Arnhem

Het Algemeen bestuur van Gemeenschappelijke regeling
regio Arnhem-Nijmegen (Groene Metropoolregio)
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

H. vd Berg

provincie
Gelderland

Is deze post niet voor u bestemd?
Wilt u dan zo vriendelijk zijn om onderstaande gegevens volledig in te vullen en de post terug te sturen?
Graag op de voorzijde van de envelop 'Retour afzender' vermelden. U hoeft geen postzegel te plakken.

Kunt u aangeven waarom u de post terugstuurt?
☐ Geadresseerde is onbekend op dit adres
☐ Geadresseerde is overleden
☐ Geadresseerde is verhuisd

Nieuw adres (indien bekend)

Straat en huisnummer _____

Postcode en plaats _____

Hartelijk dank voor uw medewerking!

Besluit

Datum
2 november 2021

Zaaknummer
2021-006123

Onderwerp
Begroting 2022

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 2

Het Algemeen bestuur van Gemeenschappelijke regeling
regio Arnhem-Nijmegen (Groene Metropoolregio)
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Geachte leden van het bestuur,

U heeft uw begroting 2022 aan ons toegestuurd. Gelet op het bepaalde in artikel 35, lid 6 Wgr jo. artikel 203 Gemeentewet hebben wij uw begroting beoordeeld. Wij hechten er waarde aan dat we gedurende de beoordeling persoonlijk contact hebben met uw organisatie. De hieronder genoemde bevindingen zijn met betrokken functionarissen gedeeld en toegelicht.

Oordeel
De begroting 2022 is naar ons oordeel structureel en reëel in evenwicht. De begroting 2022 en ook de daarop betrekking hebbende begrotingswijzigingen behoeven daarmee geen goedkeuring van Gedeputeerde Staten. Dit betekent dat uw gemeenschappelijke regeling voor het jaar 2022 onder *repressief* toezicht staat. Dit is de lichtste vorm van toezicht.

Toelichting
De begroting 2022 is structureel en reëel in evenwicht. Hierbij is meegewogen dat de kosten van het Regiobureau incidenteel gedekt worden door een subsidie van € 600.000. Vanaf 2023 zullen deze kosten worden gedekt vanuit een verhoging van de inwonerbijdrage. Een positief besluit op deze verhoging is nodig om de begroting structureel in evenwicht te houden.

Daarnaast wijzen we u erop dat uw begroting niet voldoet niet aan de wettelijke voorschriften die hieraan gesteld zijn. In de Gemeentewet, de Wet gemeenschappelijke regelingen en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn bepalingen opgenomen over de diverse voorwaarden waaraan een begroting van een Gemeenschappelijke regeling moet voldoen en onderdelen die deze dient te bevatten. Wij constateren dat in deze begroting slechts wordt volstaan met een opsomming van de baten en lasten en de bijdragen van de deelnemende gemeenten over 2022.

Voornaamste oorzaak is het prille ontwikkelstadium van uw (financiële) organisatie. Wij hebben hiervoor begrip, maar dit neemt niet weg dat wij ervan uitgaan dat de begroting 2023-2026 aan de wettelijke voorschriften voldoet. Dit is in het belang van uw organisatie, onze toezichthoudende rol, maar vooral voor de deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te informeren en gaan ervan uit dat u onze brief dan wel de inhoud daarvan deelt met de colleges en raden van de deelnemende gemeenten aan uw gemeenschappelijke regeling.

Meer informatie
Wilt u meer informatie over deze brief?
Neem dan contact op met het provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99.

Hoogachtend,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Jürgen Rau
Teammanager Interbestuurlijk Toezicht

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief.
U kunt uw bezwaarschrift ook elektronisch indienen op het portaal Rechtsbescherming. Hiervoor gebruikt u DigiD, eHerkenning of eIDAS.
Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaren en bij het Provincieloket 026 359 99 99.
Als u een bezwaarschrift indient, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
T.a.v. Algemeen Bestuur
Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst

Nijmegen, 6 december 2021

Betreft: Definitieve begroting 2022 The Economic Board

Geachte bestuurders,

Hierbij sturen wij u de definitieve begroting 2022 van The Economic Board.

U kunt de definitieve begroting 2022 gebruiken voor het subsidiebesluit 2022 voor The Economic Board. Omwille van de bedrijfscontinuïteit vragen wij u de eerste tranche van de basisfinanciering (de helft van het totaalbedrag) of eventueel een voorschot zo snel als mogelijk uit te keren, maar uiterlijk eind januari 2022.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Sigrid Helbig

Directeur
+31(0)651598632

Bijlage: definitieve begroting 2022 The Economic Board

Begroting en jaarplan 2022

Met het budget van 2022 geven we invulling aan de plannen zoals omschreven in het Bestuursakkoord en de Investeringsagenda (IA). Hierin hebben de samenwerkende partijen Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) , Provincie Gelderland (PG) en The Economic Board (TEB) vastgelegd dat zij samen de potentie van de regio ten volle willen benutten en hun krachten bundelen om aan de gezamenlijke ambities invulling en uitvoering te geven. Voor het bepalen van de gezamenlijke ambities heeft TEB de belangrijkste punten uit het Strategisch Plan en Tactisch Plan uit 2020 ingebracht. Ook zijn de besluiten voortvloeiend uit de koersdiscussie in de board van 25 juni 2021 voor zover ze budgetrelevant zijn verwerkt (bijlage 1).

Voor The Economic Board is belangrijk dat er in het akkoord nadrukkelijk focus wordt gelegd op de doorontwikkeling van Health, Hightech & Energy tot (inter)nationale clusters: *we versterken het innovatieve vermogen van bedrijven in Health, Hightech, Energy en de cross-over tussen Food & Health middels Lifeport. Daarin zijn we zichtbaar in zowel onze directe omgeving (Gelderland, Brabant, Utrecht) alsook (inter)nationaal. Dit betaalt zich uit in verdienvermogen (bruto regionaal product), in werkgelegenheid – uitgedrukt in arbeidsproductiviteit – en in de kennispositie. Het innovatief vermogen van de bedrijven wordt tevens ingezet voor onze andere maatschappelijke opgaven zoals energietransitie, de woonopgave, de circulaire opgave en het klimaatadaptief houden van de regio. Hierdoor behouden we talent en trekken we internationaal talent aan.*

The Economic Board draagt middels haar activiteiten *communiceren, verbinden en aanjagen* actief bij aan een aantal concreet geformuleerde ambities in het Bestuursakkoord:

- Doorgroeien naar een regio van internationale betekenis die economisch tot de best presterende regio's van Nederland behoort.
- Dat de regio zichtbaar en herkenbaar is onder de noemer van Lifeport, als topregio in health, hightech en energy en op de cross-over tussen food & health, in verbinding met Foodvalley. Dat Lifeport met zijn innovatiekracht op deze sectoren bijdraagt aan de grote maatschappelijke opgaven en tegelijkertijd aan productiviteit en werkgelegenheid van de regio, een optimale verhouding tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bewerkstelligt en daarbij komt tot innovatieve oplossingen voor productiviteitsvraagstukken.
- Dat de regio uitgroeit tot dé circulaire topregio in Nederland en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving en een internationale voorbeeldfunctie vervult op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie.

De taken van The Economic Board (*en de daarbij horende activiteiten*) zijn als volgt omschreven:

- Initiëren, coördineren en uitvoeren van projecten, activiteiten en acties in de Investeringsagenda (*aanjagen).*
- Het communiceren erover *(communiceren*).
- Het leveren van capaciteit en kennis hiervoor (*verbinden en aanjagen*).
- Ambassadeurschap van de regio en ondersteunen lobby (*verbinden en communiceren*).
- Zorgdragen voor de (inter)nationale economische profilering van de regio, onder meer via het innovatienetwerk Lifeport (*communiceren en verbinden*).
- Bouwen / versterken van ecosystemen op de speersectoren Health, Hightech, Energy en de cross-overs naar Food (*communiceren, verbinden, aanjagen*).
- Het bouwen van triplehelix-consortia (*communiceren, verbinden, aanjagen*).
- Inzetten van het netwerk van The Economic Board (*verbinden*).

Het Bestuursakkoord en de Investeringsagenda zullen begin 2022 worden getekend en geëffectueerd.

Clusters

Om de geschetste ambities te realiseren, focust The Economic Board zich op een vijftal clusters, te weten:

I Energy (iconisch cluster)
II Health & Hightech met cross-over Food (iconisch cluster)
III Human Capital
IV Slimme Duurzaamheid
V Artificial Intelligence

Inrichting:

Om ideeën en plannen in de programma's te kunnen laten landen is selectie en (hands on) voorwerk noodzakelijk. Om dit te organiseren en om daadwerkelijk werk uit te kunnen voeren zijn ten opzichte van het budget 2021 additionele middelen nodig (procesgeld voor fase 0). Dit procesgeld zal worden ingezet om plannen en initiatieven gezamenlijk met helixgroepen (waarin ook opgavemanagers uit de GMR zitting hebben) uit de gehele regio op te halen, te beoordelen en te selecteren. Vervolgens zal een aantal initiatieven dusdanig worden voorbereid en onderbouwd dat deze in de board - en eventueel later in het gebiedsoverleg - kunnen worden voorgesteld (fase 0-1) en (al dan niet via de investeringsagenda) kunnen worden doorontwikkeld naar concrete, uitvoerbare projecten die door of via de 'uitvoeringsorganisaties' (Briskr, Connectr, Lifeport Circular Lab, HCA Lifeport en AI for Life) kunnen worden uitgevoerd (fase 2). Daarbij is de inzet om middels consortia en inschrijvingen bij diverse fondsen (bijvoorbeeld Interreg, RRF, Groeifonds, Regiodeals) additionele projectgelden te genereren.

Connectr en Briskr zijn de 'uitvoeringsorganisaties' met programma's in de zogenaamde iconische clusters. Connectr focust zich op de speersector Energy, Briskr houdt zich bezig met de ontwikkeling van de clusters Health & Hightech en de cross-over naar Food. We zijn op dit moment aan het onderzoeken of Lifeport Circular Lab (LCL) en AI For Life eveneens als (soort) 'uitvoeringsorganisaties' kunnen worden doorontwikkeld. Samen met de HCA Lifeport zijn zij ondersteunend aan de iconische clusters. Alle clusters zijn regionaal ingebed en aangehaakt via CE's en ambassadeurs uit The Economic Board.

	Cluster	Uitvoering door / via	Programma (voorbeeld)	Project (voorbeeld)
I	Energy	Connectr	Hernieuwbare energie	EIGEN …
II	Health & Hightech met cross-over naar Food	Briskr	Begeleiding Start Ups	iStart
III	Human Capital	Human Capital Agenda Lifeport	Aantrekken internationaal talent	Lifeport Welcome Center
IV	Slimme duurzaamheid	Lifeport Circular Lab	Bodem & water-technologie	Innodroughts
V	Hightech - Artificial Intelligence	AI for Life	AI Talentprogramma	…

Begroting

Anders dan in voorgaande jaren voeren wij in onze begroting 2022 alle subsidies en de bijdragen van partners integraal op. Dit betekent niet dat er in voorgaande jaren geen subsidies en bijdragen zijn geweest. Met de inzet van Civic Entrepreneurs die in kind ter beschikking zijn gesteld en de werkzaamheden in de helixgroepen is de bijdrage niet alleen groter maar ook langdurig, robuust en substantieel geworden. De bijdragen van de partners komt grotendeels ten goede van de clusters en programma's (zie verdere toelichting post programmaondersteuning).

Begroting 2022 (in €)	***totaal 2021***	**totaal 2022**
Opbrengsten		
Basisfinanciering GMR	*697.356*	**698.937**
Bijdrage Partners		**370.000**
Basisfinanciering Provincie	*50.000*	**100.000**
Teruggaaf btw voorgaand jaar	*26.241*	**0**
Subsidies		**370.000**
Totaal opbrengsten	***773.597***	**1.538.937**
Kosten		
Personeels- en salariskosten	*530.000*	**650.000**
Huisvestingslasten	*40.000*	**90.000**
Reis- en verblijfskosten	*5.000*	**15.000**
Projectondersteuning	*32.000*	**500.000**
Communicatie / Media	*110.000*	**300.000**
Advieskosten	*15.000*	**20.000**
Administratiekosten	*13.000*	**13.000**
Afschrijvingskosten	*7.000*	**7.000**
Kantoorkosten	*11.500*	**13.000**
Onvoorzien	*12.947*	**20.937**
Totaal kosten	***776.447***	**1.628.937**
Exploitatieresultaat	***-2.850***	**-90.000**

Toelichting Exploitatieresultaat

De stichting had per 31-12-2020 een bestemmingsreserve/exploitatieoverschot van € 92.850, welke afkomstig is uit voorgaande jaren en diende als financiële buffer. Vanwege het verwachte negatieve exploitatieresultaat van € 2.850 zal dit overschot per eind 2021 uitkomen op € 90.000. Met de subsidieverlener GMR is afgestemd dat dit overschot ingezet zal worden voor extra activiteiten in 2022.

De reden hiervan is dat vanaf 2022 er geen cash flow buffer meer aangehouden mag worden. In tegensteling tot eerdere jaren waarin de tranches van de basisfinanciering van het lopende jaar pas in maart en september werden overgemaakt, is met de GMR afgesproken dat deze vanaf 2022 medio januari en medio juli zullen worden overgemaakt. Hierdoor hoeft TEB geen financiële buffer meer aan te houden om de lopende kosten van de eerste drie maanden in het nieuwe (half)jaar te dekken.

De GMR stelt als voorwaarde dat eind 2022 geen enkele bestemmingsreserve meer aangehouden wordt en dat alle middelen vanuit de regiogemeenten overeenkomstig voorliggend jaarplan zijn verantwoord en besteed. Indien dit door onvoorziene omstandigheden anders blijkt te zijn, dan zal het bestuur van The Economic Board in gesprek moeten gaan met de GMR om daarover herziene afspraken te maken en dit vast te leggen.

Continuïteitsreserve:

Met de accountant is een continuïteitsreserve afgestemd. Deze bedraagt vooralsnog € 50.000. De continuïteitsreserve wordt pas ingezet bij eventuele liquidatie van de organisatie. Middels de continuïteitsreserve kunnen de vaste kosten, zoals personeelskosten, op een prudente manier afgewikkeld worden. Omdat TEB een eigenstandige stichting is die niet onder de Wet Gemeenschappelijke Regeling (WGR) valt, staan gemeenten bij eventuele liquidatie of faillissement niet garant.

Toelichting Opbrengsten

Basisfinanciering Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

De basisfinanciering van de Groene Metropoolregio is een inwonersbijdrage. Voor 2022 wordt het bedrag bepaald door het inwoneraantal per 01.01.2021. De bijdrage komt uit op 698.937 euro. Dat zijn 1.581 inwoners meer dan 2020. De basisfinanciering van de Groene Metropoolregio wordt opgebracht door de regiogemeenten die deelnemen aan The Economic Board. Dat zijn:

Gemeente	Bijdrage €
Arnhem	162.477
Beuningen	26.165
Doesburg	11.064
Druten	18.407
Duiven	25.067
Heumen	16.569
Lingewaard	46.863
Montferland	36.038
Nijmegen	177.453
Overbetuwe	48.214
Rheden	43.536
Rozendaal	1.726
Wijchen	41.259
Zevenaar	44.099
Totaal	**698.937**

Bijdragen partners:

De bijdragen van onze partners begroten wij voorlopig op € 370.000. Een groot deel van de partnerbijdrage is *in kind* personeelsinzet. Personeelskosten daarvan berekenen wij standaard met 75 euro per uur, ongeacht de persoon. Civic Entrepreneurs (CE's) worden ongeveer 12 uur per week per week in kind ter beschikking gesteld. De ureninzet van boardleden is per definitie pro deo. Onderstaande tabel geeft een overzicht:

Partner	Bijdrage €	wordt besteed aan
Radboud Universiteit	50.000	Huisvestingskosten, concreet de huur van kantoorruimte in het gebouw Mercator II te Nijmegen. (Onder huisvestingslasten in de begroting van 2022)
HAN University of Applied Science	70.000	Projectondersteuning HCA Expat Center The Life Net (Onder 'programmaondersteuning' in de begroting van 2022)
Inzet Civic Entrepreneur		ca. 12 uur per week x 46 weken x € 75 per uur = ca. € 41.400 per jaar
KplusV	41.000	CE Arbeidsmarkt (onder 'programmaondersteuning' in de begroting van 2022)
Gemeente Nijmegen	41.000	CE Slimme Duurzaamheid (onder 'programmaondersteuning' in de begroting van 2022)
Radboudumc	41.000	CE Health & Hightech met cross-over naar Food (onder 'programmaondersteuning' in de begroting van 2022)
AcellerateToday*	41.000	CE Energy (onder 'programmaondersteuning' in de begroting van 2022)
Nog te bepalen	41.000	CE AI (onder 'programmaondersteuning' in de begroting van 2022)
Inzet Helixgroepen	45.000	5 groepen, 6 bijeenkomsten, 10 deelnemers, 2 uur x €75.- (onder 'programmaondersteuning' in de begroting van 2022)
Totaal	**370.000**	

*AccelerateToday stelt tot 31.12.2021 een CE Energy ter beschikking. Voor 2022 zijn wij in gesprek met een aantal partners.

Vooralsnog niet meegenomen in dit overzicht zijn de inkind-bijdragen van partners voor het om niet beschikbaar stellen van ruimtes en catering voor regionale initiatieven (zoals recentelijk de Rabobank bijeenkomst welke werd gehost door Radboudumc) en het ter beschikking stellen van (vergader)ruimtes voor bijeenkomsten. Ook niet meegenomen zijn de (in kind) bijdragen van de triple helix partners die rechtstreeks in de 'uitvoeringsorganisaties' (zoals b.v. Connectr), programma's en projecten landen.

Basisfinanciering Provincie

De Provincie Gelderland stelt in 2022 een bedrag van € 100.000 ter beschikking. Dit maakt dat de totale basisfinanciering van TEB, ondanks het verlies van enkele gemeenten en het verlies van de btw compensatie, op peil blijft. De vaste kosten kunnen daarmee blijvend gedekt worden.

Teruggaaf btw

Omdat de subsidierelatie met vroegere Gemeenschappelijk Orgaan is overgegaan naar de Groene Metropoolregio en dit een eigen zelfstandige juridische entiteit is, is teruggaaf van de btw uit het gemeentelijk transparantiefonds waarschijnlijk niet meer mogelijk. We zijn hierover nog in gesprek met een adviseur / de belastingdienst.

Subsidies

De post van € 370.00 heeft betrekking op een tweetal subsidies:

- Een subsidie van € 120.000 van Google Ads Grants. Deze is speciaal bedoeld voor non-profit organisaties. TEB ontvangt van Google een jaarlijks advertentiebudget om mee te adverteren in Google's zoekmachine. Het budget wordt gebruikt voor een project uit de HCA, namelijk het online platform *The Life Net* dat onderdeel uitmaakt van het *Lifeport Welcome Center* voor buitenlandse (kennis)werkers.

- Een subsidie afkomstig van de provincie Gelderland zal worden ingezet ten behoeve van de clusters en programma's. Deze is bedoeld om initiatieven van ideefase naar projecten te brengen, zodat ze rijp worden gemaakt om bijvoorbeeld te kunnen worden ingediend bij subsidieverstrekkers. Of om haalbaarheidsonderzoeken te doen. We hebben deze post nu geraamd op € 50.000 per cluster, in totaal € 250.000. De subsidie zal worden ingezet om de jaardoelen van de programma's te behalen (zie toelichting en jaarplan programma).

§ Risicoparagraaf
Dit is een voorlopige begroting omdat:
- Er vanuit de provincie nog geen definitieve afstemming heeft plaatsgevonden over de subsidie van € 50.000 per cluster.
- Er nog een definitieve subsidietoekenning voor 2022 vanuit de GMR moet worden afgegeven.

Toelichting kosten

Personeels- en salariskosten

Hierin zijn alleen de kosten van het personeel opgenomen waarmee TEB een contractuele verplichting heeft of aan zal gaan. Alle inkind-personeelskosten, zoals die van de Civic Entrepreneurs en de deelnemers in de helixgroepen, zijn gealloceerd aan clusters (zie toelichting programmaondersteuning).

In 2021 waren er 8 medewerkers (7 fte) in vaste dienst en was het personeelsbudget € 530.000. Met herinrichting van werkzaamheden binnen het projectbureau willen wij in 2022 met een personeelsbudget van € 650.000 een uitbreiding naar 9,6 fte realiseren. De 2,6 additionele fte zal worden ingezet ter ondersteuning van de clusters en CE's.

§ Risicoparagraaf
Hierbij moet worden opgemerkt dat een uitbreiding van medewerkers principieel alleen mogelijk is indien er redelijke zekerheid bestaat over een robuuste meerjarige financiering ervan.

Huisvestingslasten

De totale huisvestingslast bedraagt € 90.000, waarvan € 50.000 als inkind-partnerbijdrage van de Radboud Universiteit ter beschikking wordt gesteld. De daadwerkelijke huisvestingslasten blijven in 2022 ongeveer gelijk aan 2021, namelijk € 40.000. Het betreft hier de huur van de kantoorruimte in het gebouw Mercator II te Nijmegen.

Reiskosten

We verwachten dat de reiskosten iets toe zullen nemen, omdat er meer personeelsleden in dienst zullen zijn. Ook werd er door Covid-19 in de voorgaande periode weinig gereisd, waardoor de reiskosten in 2020 en 2021 lager zijn uitgevallen dan begroot.

Programmaondersteuning

De post programmaondersteuning (vroeger genoemd projectondersteuning) neemt fors toe en bedraagt € 142.000 per cluster. De ondersteuning voor alle programma's beslaan een kostenpost van € 500.000 totaal, bestaande uit inkind- en incash-bijdragen. Onderstaande tabel geeft een specificatie:

Cluster	Health & Hightech/ cross-over Food	Energy	Slimme Duurzaamheid	AI	Human Capital	totaal
	Briskr	*Connectr*	*Lifeport Circular Lab*	*AI for Life*	*Lifeport HCA*	
CE's 0,33 fte	41.000	41.000	41.000	41.000	41.000	205.000
Operationeel ondersteuner 0,6 fte	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000	Zie personeels-kosten
Helixgroep	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	45.000
Procesgeld	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	250.000
Communicatie	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	Zie communicatie
Totaal	142.000	142.000	142.000	142.000	142.000	**500.000**

Hieronder volgt een toelichting hoe de posten zijn opgebouwd:

CE's 0,33 fte per cluster

CE's worden in kind door partners ter beschikking gesteld. Zij zijn aantoonbaar experts op hun gebied en geven sturing aan de inhoud. CE's geven als voorzitter 'leiding' aan hun helixgroep, presenteren projecten en businesscases in de board, initiëren het bouwen van consortia, organiseren cofinanciering en subsidieaanvragen én stemmen af met de opgavemanagers van de GMR. Omdat de CE's ook gezamenlijk als groep opereren, hebben zij zicht op kansrijke cross-overinitiatieven.

Operationeel ondersteuner 0,6 fte per cluster

De operationeel ondersteuner wordt bekostigd door de basisfinanciering via de GMR en Provincie, is zowel inhoudelijk als procesgericht en ondersteunt het programma en de CE door het initiëren en organiseren en voorbereiden van inhoudelijke (regionale) bijeenkomsten, het schrijven van documenten en voortgangsrapportages, het maken van presentaties en het operationeel sturing geven aan het proces. De operationeel ondersteuner zorgen met praktische ondersteuning ervoor dat de CE's en de opgavemanagers van de GMR goed en efficiënt kunnen samenwerken. Zo organiseren zij (mede) bijenkomsten zoals de *Dag van de Clusters* en gaan het veld in om op bezoek te gaan in de regio om deze aan te laten haken bij relevante projecten.

Helixgroepen

De Helixgroepen werken in kind en komen 6 x per jaar bij elkaar om projecten op te halen en te boordelen en om consortia te bouwen om externe middelen naar de regio te halen. In principe maken de betrokken opgavemanagers van de GMR deel uit van de Helixgroepen.

Procesgeld

Het procesgeld zal op verschillende niveaus worden ingezet. Ten eerste om projecten en initiatieven voor te bereiden, zodat deze richting de board (en investeringsagenda) kunnen worden geagendeerd (strategisch niveau). Ten tweede ter ondersteuning om het door de d helixgroepen te kunnen oppakken en begeleiden (tactisch niveau). Ten derde om het voor de uitvoering door te kunnen geleiden naar de uitvoeringsorganisaties als Briskr, Connectr, LCL en AI for Life (operationeel niveau). Naast personele inzet beramen wij € 50.000 per cluster aan middelen met name voor het (laten) uitvoeren van haalbaarheidsstudies, onderzoeken almede het schrijven van subsidieaanvragen en lobbydocumenten om cofinanciering uit te lokken. Daarnaast zullen deze middelen worden ingezet om themabijeenkomsten en events te organiseren om zo projecten op te kunnen halen. Dit procesgeld is aangevraagd bij de Provincie.

Communicatie

Wij begroten een post van € 15.000 per cluster om te besteden aan communicatie. Hier valt te denken aan films, animaties, opmaken van rapporten, socialmediaberichten en inhoudelijke nieuwsverspreiding via de 'newsroom'.

Toelichting en jaarplan clusters, programma's en projecten

I. Energy - Connectr

Wat is het?

Connectr – Energy Innovation Lab is gevestigd op het Industriepark Kleefse Waard (IPKW) en is de 'uitvoeringsorganisatie' van The Economic Board op het cluster Energy. Projecten die in helixgroepen, board en/of GMR zijn omarmd, kunnen hier daadwerkelijk worden uitgevoerd. Connectr is bestuurlijk goed ingebed en geeft op het gebied van Energy invulling aan meerdere basisvoorwaarden voor economische structuurversterking in de regio. Het is belangrijk om de doorontwikkeling van Connectr financieel meerjarig te ondersteunen en om het organiserend en innovatieve vermogen rondom projecten te verhogen.

Een voorbeeld van een dergelijk project is **EIGEN** (Energy Hubs voor Inpassing van Grootschalige hernieuwbare Energie). **EIGEN** ontwikkelt een blauwdruk voor toekomstbestendige bedrijventerreinen. Het project vergt nauwe samenwerking en afstemming tussen GMR, kennisinstellingen en bedrijfsleven. Onze regio heeft vele bedrijventerreinen die baat hebben bij gedegen implementatieplannen over hoe hernieuwbare energie ingepast kan worden. Dit is in lijn met de propositie van Oost-Nederland om als living lab voor slimme decentrale energiesystemen te fungeren. Er ligt een uitnodiging van Oost-Nederland aan Nederland en de EU (kansen voor energietransitie voor Oost-Nederland' Stratelligence, Ekenetix, november 2020) om deel uit te maken van dit project. Voor **EIGEN** is een projectplan geschreven en er is een 'Mooi'-subsidieaanvraag ingediend. Ongeacht of de Mooi-aanvraag wordt toegekend, zal worden begonnen met de uitvoering van het project. Dit omdat de noodzaak om tot toekomstbestendige bedrijventerreinen te komen een feit is.

Het project is in de helixgroep Energy besproken en zal binnenkort aan de boardleden van The Economic Board worden gepresenteerd. De board kan de ambitie in de volle breedte verwoorden en geeft hiermee bedrijven steun in de rug om alvast te beginnen. Door als regio vooraan te staan in het aanbieden van bedrijventerreinen die als pilot kunnen fungeren, zal veel kennis worden gegenereerd en gedeeld. Dit biedt tevens groeimogelijkheden voor bedrijvigheid in de regio.

Een project als **EIGEN** heeft directe uitwerking voor vervolgprojecten. Het biedt mogelijkheden ten behoeve van projecten ter bevordering van bijvoorbeeld **emissieloos transport** door de logistieke corridors van energiehubs te voorzien. Logistics Valley zou hierin als mede organiserende partner een prominente rol kunnen spelen. Het is de bedoeling om in 2022 en verder te werken aan de uitwerking van meerdere van dergelijke projectplannen om deze 'klaar te hebben liggen', zodat deze in de lobby meegenomen kunnen worden naar Den Haag en Brussel voor additionele financiering.

Doel:

Het doel is om vanuit de helixgroep (regionale) projecten met betrekking tot de energietransitie op te halen en coalities te smeden die de grote maatschappelijke opgaven van de regio aanpakken en die vervolgens daadwerkelijk door (of via) Connectr kunnen worden uitgevoerd.

Activiteiten in 2022:

- Het laten uitvoeren van een onderzoek naar de economische waarde van een goed functionerend energycluster voor de regio (data driven evindece).
- Het laten uitvoeren van een onderzoek naar de investeringsbehoefte van innovatieve bedrijven en over hoe te anticiperen op de opkoping van innovatieve regionale bedrijven.
- Het schrijven van minimaal drie projectvoorstellen die voorgesteld kunnen worden aan TEB en die op de gezamenlijke IA kunnen landen (als voorbeeld zie project **EIGEN**).
- Het organiseren van minimaal twee Energy Challenges om innovaties op te halen.

- Deelname aan minimaal twee landelijke en internationale evenementen om de regio als energy hotspot onder de aandacht te brengen en te promoten.
- Het communiceren over deze activiteiten.

Effecten:

Connectr is als triple helix mede opgestart door provincie Gelderland, gemeente Arnhem, HAN en IPKW en heeft daarnaast als partners Oost NL en Kiemt. Er is een kruisbestuiving met de clusters Slimme Duurzaamheid (circulariteit), AI en Arbeidsmarkt. De inzet is om waarde en werkgelegenheid in de regio te creëren en om investeringen van buiten de regio uit te lokken. Connectr is de plek waar de (regionale) initiatieven uit Bestuursakkoord en Investeringsagenda een uitvoeringsplek kunnen krijgen. Met Connectr heeft het cluster Energy een regionale landingsplaats met meerdere shared facilities (zoals een waterstoflab) en doorlopende leerlijnen op de sleuteltechnologieën met hybride leeromgevingen van technische universiteit en hbo tot en met mbo.

Kosten in de begroting:

CE 0,33 fte	41.000	In kind partners
Operationeel ondersteuner 0,6 fte	27.000	In cash provincie en GMR
Helixgroep	9.000	In kind partners
Procesgeld	50.000	In cash provincie
Communicatie	15.000	10 k in cash provincie, 5 k GMR
Totaal	142.000	

Werkzaamheden en tijdsinzet van boardleden die als ambassadeur in dit programma fungeren zijn pro deo.

II Health & Hightech met cross-over naar Food - Briskr

Wat is het?

Briskr is de ‘uitvoeringsorganisatie’ van The Economic Board op het gebied van Health & Hightech (met eventuele cross-over naar Food). Projecten op het gebied van health, hightech en de cross-over naar food die in helixgroepen en board zijn omarmd, kunnen door Briskr worden uitgevoerd. Deze initiatiefase vraagt een robuuste financiering en om veel onderlinge afstemming tussen de (regionale) partners. Tevens wordt nu onderzocht hoe in 2022 de aanhaking met TEB verder versterkt kan worden, zodat samenwerking tussen Briskr en TEB effectiever kan worden vormgegeven, middelen gebundeld en kansen beter benut worden.

Briskr is gevestigd op de Novio Tech Campus. Het houdt zich onder andere bezig met mentoring van ondernemingen en gaat bedrijven toeleiden naar het Vroege Fase Fonds Gelderland (het fonds is nog in oprichting). Naast deze activiteiten op het vlak van business support wordt vanuit Briskr invulling gegeven aan het aantrekken van bedrijven die passen bij het regionale profiel (proactieve acquisitie). Ook richt Briskr zich op project- en programmaontwikkeling voor zover deze voor de ondernemers in de Health & Hightech structuurversterkend zijn.

Doel:

Het doel vanuit The Economic Board is om vanuit de helixgroep (regionale) projecten op te halen en coalities te smeden die vervolgens daadwerkelijk door (of via) Briskr kunnen worden uitgevoerd. Hierdoor wordt het ecosysteem voor (regionale) starters en groeiers binnen de speersectoren versterkt. De activiteiten van Briskr bestaan onder meer uit het scouten en screenen van bedrijven, het bieden van begeleiding aan start-ups en scale-ups naar fondsen en markt, het organiseren van informatieve workshops en het faciliteren van de interactie tussen bedrijfsleven (start-ups, scale-ups en groot-mkb), kennisinstellingen en overheden.

Activiteiten in 2022:

- Middels het netwerk van de helixgroepen een mentornetwerk van dertig leden oprichten.
- Tien voordrachten voorleggen ten behoeve van vroege fase financieringen.
- De (door)ontwikkeling van twee grootschalige projecten die kunnen landen op de gezamenlijke investeringsagenda van GMR en TEB. Het (laten) schrijven van minimaal twee (subsidie)aanvragen om zo financiering van buiten de regio op te halen.

Effecten:

Middels het versterken van ons regionale ecosysteem zorgen wij ervoor dat:

- Regionale bedrijven makkelijker kunnen aanhaken bij de activiteiten van Briskr.
- Bedrijven sneller kunnen groeien.
- Innovaties mogelijk worden gemaakt en gefinancierd kunnen worden.
- Talent naar de regio wordt getrokken en in de regio wordt behouden.
- De regio zich voor het cluster ontwikkelt als 'place to be'.

Kosten in de begroting:

CE 0,33 fte	41.000	In kind partners
Operationeel ondersteuner 0,6 fte	27.000	In cash provincie en GMR
Helixgroep	9.000	In kind partners
Procesgeld	50.000	In cash provincie
Communicatie	15.000	10 k in cash provincie, 5 k GM
Totaal	142.000	

Werkzaamheden en tijdsinzet van boardleden die als ambassadeur in dit programma fungeren zijn pro deo.

III Human Capital - HCA Lifeport

Wat is het?

De beschikbaarheid van voldoende en gekwalificeerd talent heeft strategische prioriteit bij alle bedrijven en organisaties, zowel regionaal alsook nationaal. Voor behoud van onze concurrentiepositie, ook ten opzichte van andere landsdelen, is een gezamenlijke regionale talent strategieontwikkeling, voor zowel binnen als buiten onze speersectoren, van eminent belang. Dit geldt voor alle publieke en private partners in ons ecosysteem. Een belemmering hierbij is dat we wel steeds naar een HCA verwijzen, maar dat we nog geen 'regiobrede' kapstok hebben waaraan we ons gezamenlijk hebben gecommitteerd. Er zijn heldere ambities en duidelijke doelstellingen nodig die als basis dienen voor verdere uitwerkingen, zodat in 2022 een regionaal consortium ingericht kan worden met partners die een (financiële) bijdrage willen en kunnen leveren vanuit urgentie en eigenaarschap. Daarom wordt er nu gewerkt aan een **Human Capital Akkoord.**

Doel:

Doelstelling voor 2022 is om een gezamenlijk HC Akkoord af te sluiten (zie als voorbeeld HCA Zuid-Holland) waarbij partijen uit de triple helix budget, bijdragen en commitment concretiseren. Het akkoord moet vervolgens een plek krijgen op begrotingen van zowel GMR en Provincie Gelderland alsook in de budgetten van deelnemende semipublieke en private partijen. Het Human Capital Akkoord zal tevens worden ingezet om externe financiële middelen vanuit Rijk en EU voor de regio aan te trekken.

Ter voorbereiding van het akkoord is het doel om eind 2021 een Human Capital Agenda (HCA) met speerpunten te formuleren. Hieraan worden doelen en programmalijnen met concrete projecten verbonden. De focus van de HCA Lifeport ligt op de regionale kennisclusters. Hiermee zullen

projecten worden versterkt die een bijdrage leveren aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt voor de speersectoren Energy, Health & Hightech en Health met de cross-over naar Food.

De GMR levert een bijdrage aan de HCA vanuit andere belangrijke thema's of clusters voor de arbeidsmarkt, zoals Logistiek, Horeca en Toerisme. We streven naar een gezamenlijk document dat naar de stakeholders uitnodigend is en meetbare doelstellingen heeft. Een rollende agenda die zowel flexibel genoeg is om mee te bewegen met de markt alsook richting geeft aan de strategische arbeidsmarktkoers voor de regio. De wens hierbij is om naast geformuleerde doelen ook financiële middelen te realiseren, zoals via de IA en met behulp van diverse (inter)nationale subsidies en cofinanciering van bedrijfsleven en kennisinstellingen. Daarvoor is het nodig dat zowel bestuurlijk als uitvoerend draagvlak en commitment opgehaald is en regionale partijen vanuit de triple helix aangesloten zijn. Daarnaast streven we naar schaalbaarheid, zodat (delen uit) de Human Capital Agenda te vertalen zijn naar andere regio's binnen Gelderland (Cleantech Regio, Fruit Delta, Achterhoek en/of Foodvalley).

Een voorbeeld van een project waaraan we nu werken is het **Lifeport Welcome Center**. Het Lifeport Welcome Center levert diensten en sociale programma's aan bedrijven en kennisinstellingen om 'hun' buitenlandse werknemers te ondersteunen, zodat zij zich thuis kunnen voelen in onze regio. Het project is al vergevorderd, (betalende) partijen hebben zich gecommitteerd en er is een businessplan geschreven. Het streven is om het center eind 2021 operationeel te laten zijn en in 2022 verder te werken aan de uitbouw ervan. Ook gaan we 2022 verkennen of er een Welcome Center in een andere stad in Gelderland (bijvoorbeeld Arnhem of Apeldoorn) opgericht kan worden.

Een tweede voorbeeld is de **Groeifondsaanvraag 'Leven Lang Ontwikkelen'**, waarbij regionale hubs worden opgezet om werknemers ut de regio bij- of omscholing aan te bieden. De aanvraag is ingediend en wordt ondersteund door GMR, provincie Gelderland en TEB. Uitwerking ervan zal in 2022 beslag krijgen.

Activiteiten in 2022:

- Afronden van de in 2021 gestarte arbeidsmarktanalyse waarin mismatch en tekorten komende 10 jaar in focussectoren middels data onderzocht zijn.
- Allianties vormen in regio Arnhem-Nijmegen, zodat minimaal 65 triplehelix-partijen Human Capital Akkoord ondertekenen in 2022.
- Minimaal 4 regionale projecten aanjagen (zoals Leven Lang Ontwikkelen Hub, Veerkrachtige arbeidsmarkt door omscholing naar beroepen in health, hightech en energy).
- Het initiëren van een zorginnovatiecentrum.
- Minimaal 1 EU-aanvraag ESF doen voor projecten rondom duurzame inzetbaarheid, sociale innovatie bij mkb-ers over leercultuur.
- Als kartrekker fungeren voor het *Lifeport Welcome Center* in de regio en opschalen Welcome Centers naar Arnhem en/of Apeldoorn voor internationaal talent.

Effecten:

- Minder uitstroom van hoogopgeleid talent naar andere regio's, dus behouden van talent middels banen in deze regio.
- Meer doorstroming van mensen naar banen in energie, techniek en zorg.
- Meer werkenden hebben opleiding/deelcertificaat behaald in bijscholing.
- Meer mensen hebben zich ontwikkeld op vaardigheden van de toekomst (21^{e} eeuw skills).
- Structurele aantrekkingskracht voor internationaal talent en behoud van internationale kenniswerkers voor de regio.

Kosten in de begroting:

CE 0,33 fte	41.000	In kind partners
Operationeel ondersteuner 0,6 fte	27.000	In cash provincie en GMR
Helixgroep	9.000	In kind partners
Procesgeld	50.000	In cash provincie
Communicatie	15.000	10 k in cash provincie, 5 k GM
Totaal	142.000	

Werkzaamheden en tijdsinzet van boardleden die als ambassadeur in dit programma fungeren zijn pro deo.

IV Slimme duurzaamheid - Lifeport Circular Lab

Wat is het?

De regio heeft een hoge concentratie van kennis en kunde op duurzame vraagstukken en kent ook nog een relatief groot aantal koplopers op het gebied van duurzaamheid en circulariteit: circulaire zorg, afvalbedrijven en werklocaties. Deze koplopers zijn al goed op weg maar zijn nog vaak lokaal van aard.

Lifeport Circular Lab (LCL) beoogt programmavorming op het gebied van circulariteit en klimaatadaptatie en gaat studenten, onderzoekers en bedrijven verbinden met vraagstukken in de regio (in stedelijk, landelijk en rivierengebied). LCL is de 'uitvoeringsorganisatie' van TEB en GMR voor projecten op het gebied van Slimme Duurzaamheid en Circulariteit. Projecten die in helixgroepen, board en/of regio zijn omarmd kunnen via LCL worden uitgevoerd. Het doel daarbij is om de structuurversterking dusdanig te realiseren dat het organiserend vermogen en de operationele slagkrach worden vergroot. Het LCL dient er voor om regionale circulaire projecten te verbinden, verbreden, versnellen, op te schalen en om cofinanciering te genereren. We zetten hierbij in op een gezamenlijke profilering met de Groene Metropoolregio als (inter)nationale voorbeeldregio op het gebied van circulariteit. In 2022 ligt de focus op de uitbouw van een aantal Circulaire hotspots. Tevens wordt nu de mogelijkheid onderzocht om het LCL door te ontwikkelen als 'uitvoeringsorganisatie'.

Een eerste voorbeeld van een Circulaire hotspot is het Kenniscentrum Circulair Bouwen (**KCCB**). Het KCCB zorgt voor inspiratie en slimme verbindingen tussen bedrijven, opdrachtgevers en opdrachtnemers in de bouw, onderwijs- en onderzoeksinstellingen en overheden. Voor de stationsomgeving Nijmegen is een leerprogramma met onderwijs en onderzoeksinstellingen gepland.

Een tweede Circulaire hotspot heeft betrekking op bodem & watertechnologie. Het gaat om **Innofields** in de Liemers bij Royal Eijkelkamp als leeromgeving en Innodroughts als consortium met andere bedrijven en onderwijs en onderzoeksinstellingen dat werkt aan nieuwe technieken en strategieën om de schadelijke effecten van bodemuitputting en droogte tegen te gaan, nuttig voor duurzame landbouw, watergebruik in stedelijk en landelijk gebied met aandacht voor meten, maatregelen en gedragsverandering.

Andere aansprekende projecten van het LCL die in 2022 hun beslag zullen krijgen en die reeds (gedeeltelijk) via de Investeringsagenda belegd zijn:
- Aanpak hittestress in het centrum van Arnhem.
- *InnoFase* (doorontwikkeling circulair bedrijventerrein, zie hier ook de verbinding met EIGEN).
- Kaumera, van Omlab (omzetting van componenten afvalwater naar bouwmateriaal).
- NEXTgarden (voedselstrategie en eiwittransitie).
- Strategie voor bodemdaling rivierengebied.
- RvN@ (circulair programma Rijk van Nijmegen).
- IPKW (recycling zonnepanelen).

Doel:

Het doel vanuit The Economic Board is om vanuit de helixgroep (regionale) projecten op te halen en coalities te smeden die vervolgens daadwerkelijk door (of via) LCL kunnen worden uitgevoerd. Projecten en initiatieven die worden aangedragen worden gecoördineerd en opgeschaald. Zo dragen wij bij aan de groene verstedelijking van de Groene Metropoolregio, met name daar waar het gaat om slimme oplossingen voor de circulaire bouw als de klimaatadaptieve leefomgeving. Dit wordt gerealiseerd dankzij de inzet van een kennisagenda en het creëren van inspirerende leeromgevingen voor en met studenten, wetenschappers en innovatieve bedrijven.

Activiteiten in 2022:

- Aanjagen van minimaal 10 (regionale) projecten vanuit de helixgroep.
- Opstellen proposities, ondersteuning van minimaal vier projectaanvragen in Rijk en Europa.
- Cijfermatige onderbouwing uit (laten) werken met betrekking tot de economische relevantie voor de sector in de regio (data gedreven evidence).
- Ondersteunen lobbyplan en lobby-acties met betrekking tot circulariteit: doorzetten van de in 2021 opgestarte lobby omtrent een aantal in 2021 ingediende groeifondsaanvragen, een regiodeal en Europede Fondsen (InInvest, GPI, Interreg).
- Initiëren en helpen om van de maatschappelijke opgaven businesscases te maken, onder andere circulaire bouw en bodem & watertechnologie (bijvoorbeeld in Liemers).

Effecten:

- Aantoonbaar bijdragen aan de regionale verduurzaming en economie (oplossingen voor klimaat, droogte en stikstof, veranderende arbeidsmarkt).
- Bijdragen aan verduurzaming van de clusters Health & Hightech en Energy.
- Bijdragen vanuit triplehelix-netwerk aan nationale, provinciale en Europese doelen (circulaire economie, vooral circulaire bouw & agrifood, klimaatadaptatie).
- Bijdragen aan de Lifeport Human Capital Agenda door onderwijs: campussen, leeromgeving, integratie onderwijskolom (Multi level learning), en vraagarticulatie arbeidsmarktvraagstukken.
- Bijdragen aan regioprofilering: Circulaire voorbeeldregio zowel landelijk alsook internationaal. Betere benutting slimme oplossingen voor groene verstedelijking en groene economie.

Kosten in de begroting:

CE 0,33 fte	41.000	In kind partners
Operationeel ondersteuner 0,6 fte	27.000	In cash provincie en GMR
Helixgroep	9.000	In kind partners
Procesgeld	50.000	In cash provincie
Communicatie	15.000	10 k in cash provincie, 5 k GM
Totaal	142.000	

Werkzaamheden en tijdsinzet van boardleden die als ambassadeur in dit programma fungeren zijn pro deo.

V Artificial Intelligence - AI for Life

Wat is het?

Artificiële Intelligentie staat hoog op de belangstellingstelling van beleidsbeïnvloeders zoals de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid alsook beleidsmakers.Het zal steeds meer deel uitmaken van en impact hebben op onze samenleving.

Met het programma AI for Life heeft TEB met een consortium van partners (onder andere Radboud Universiteit, VGZ, Menzis, Tennet, Alliander, Kraft Heinz) de eerste stappen gezet richting een **AI for Life Center**. Op basis van input vanuit het netwerk zijn de doelstellingen van het center gedefinieerd. Meer informatie over de visie en ambitie is te lezen in het AI for Life Visiedocument.

Er bestaat een nauwe samenwerking met het Radboud AI Center en de AI-hub Oost-Nederland. Het Radboud AI Center legt de nadruk op de wetenschap. De AI-hub Oost-Nederland richt zich op Gelderland en Overijssel en de verbinding met Den Haag en Brussel. Het AI for Life Center positioneert zich daartussen als verbinder en zorgt voor een krachtig netwerk in de haarvaten van de regio, waarbij uiteraard de focus ligt op thema's die aansluiten bij de regionale speersectoren Energy, Health & Hightech met de cross-over naar Food.

De beschikbare middelen voor AI uit het Nationaal Groeifonds, nu 276 miljoen euro, zullen via calls worden toegekend aan projecten. Onduidelijk is nog aan welke criteria deze projecten moeten voldoen. Om nauw betrokken te zijn bij deze calls werkt The Economic Board samen met de AI-hub Oost-Nederland. Die partij is weer verbonden met de Nederlandse AI Coalitie (NLAIC) die de calls uit gaat zetten. Het is evident dat er snel consortia gebouwd en plannen uitgewerkt moeten kunnen worden om op de aankomende calls te kunnen anticiperen. Een belangrijke voorwaarde zal hierbij zijn dat kennisinstellingen aantoonbaar samenwerken met (mkb)bedrijven. Het eerder genoemde netwerk van het AI for Life Center is hierin cruciaal.

De doelstelling voor 2022 is dan ook om de samenwerking verder gestalte te geven, om zo projecten op te halen en in te dienen die aan de gestelde voorwaarden voldoen. De eerste calls worden in de komende maanden vormgegeven en hebben, conform het advies Groeifonds, waarschijnlijk betrekking op:

1. ELSA (Ethical, Legal, Social Aspects)-labs (met een link naar sociaal- en geesteswetenschappen en 'legal valley').
2. Het AI-talentprogramma (dus met een duidelijke link naar de HCA Lifeport).
3. De Europese kennisnetwerken en Europese innovatie-instrumenten.

Als richtlijn voor het bouwen van consortia wordt meegegeven dat het wenselijk is om consortia te bouwen met kennisleveranciers (universiteit of hogeschool), mkb-bedrijf/bedrijven en één of meerdere gebruikers. Projecten kunnen zich bijvoorbeeld bezighouden met het ontwikkelen van (nieuwe) AI-gedreven diensten en producten, en het aantrekken van (hoog)gekwalificeerd ondernemend talent. Maar ook projecten met als invulling ethische aspecten, juridische randvoorwaarden en maatschappelijke acceptatie worden genoemd.

Doel:

Het doel is het vergroten van onze regionale zichtbaarheid, herkenbaarheid en aantrekkelijkheid van en voor AI-initiatieven en uitdrukkelijk het betrekken van mkb en regio bij AI-ontwikkelingen. We zetten daarbij in op de oprichting van een AI for Life Center. We initiëren samenwerkingsverbanden op het niveau van regio, landsdeel Oost-Nederland, nationaal en Europa. We bouwen consortia op projecten, cross-overs en op economische speerpunten/regionale sterkten. We vergroten de talentpool in Oost-Nederland op AI-competenties. Ook detecteren we kansrijke businesscases en brengen deze verder. Hiermee creëren we gunstige (rand)voorwaarden (kennis, talent, geld, netwerk, infrastructuur, marketing) op verschillende valorisatie- en commercialisatieroutes.

Activiteiten in 2022:

- *Uitbouwen van het AI mkb-netwerk*
  Het mkb is een belangrijke AI-doelgroep en het groeifonds legt hier de nadruk op. De verbinding met allerlei AI-thema's, de (financiële) mogelijkheden om te innoveren en te investeren en de bereikbaarheid van AI-kennis bieden uitdagingen - en ook kansen. Het werkgebied, het

netwerk en de werkwijze van het AI for Life Center zijn uitermate geschikt om deze doelgroep te bereiken en op AI-gebied te ondersteunen. In 2022 zijn minimaal 20 mkb-bedrijven aangehaakt.

- *Human Capital netwerk en activiteiten*
  Cruciaal voor de doorontwikkeling van AI in onze regio zijn vakkundige mensen. Om deze binnen het vakgebied aan te trekken en te behouden organiseren we diverse activiteiten en bijeenkomsten (onder andere met INNOVATE). We zorgen er voor dat studenten geïnformeerd worden over het vakgebied en brengen hen in contact met potentiële werkgevers. Ook bouwen we een regionaal netwerk van AI-professionals samen met van HR-deskundigen. In 2022 zorgen wij voor aansluiting op de activiteiten van de HC Agenda Lifeport.
- *Realisatie AI-toepassingsprojecten*
  We halen uit ons regionale netwerk AI-projecten op en brengen deze met behulp van het netwerk verder. Hiervoor gebruiken we ons regionale netwerk en werken we samen met partijen die een bredere scope hebben zoals de AI-hub Oost-Nederland. Het afgelopen jaar hebben we al een goede start gemaakt met het ophalen, initiëren en ondersteunen van projecten. Voor het komende jaar zullen we deze activiteiten verder uitbouwen.
- *Onderhouden en uitbouwen bestaande netwerk*
  Een belangrijke basis van het AI for Life Center is het netwerk; veel tijd en energie zit in het onderhouden en uitbouwen daarvan. Onze AI for Life interactieve kaart geeft een goed overzicht van dit netwerk en maakt inzichtelijk dat er ook buiten Arnhem en Nijmegen innovatieve bedrijven zijn die zich bezighouden met AI. In 2022 zullen we dit netwerk zowel kwalitatief alsook kwantitatief verder uitbouwen. Dat helpt tevens om voorbereid te zijn op de aankomende calls vanuit de NLAIC. Zoals eerder aangegeven ligt de focus van het netwerk op het mkb binnen de gekozen focusgebieden en de toepassing van AI in hun bedrijfsprocessen.
- *Realisatie AI for Life Center*
  Om onze regio op AI-gebied een gezicht te geven werken we 2022 verder aan een (fysiek) AI for Life Center. Dit center levert niet alleen een zeer belangrijke bijdrage aan de profilering van de regio, aan de bouw van het netwerk en de uitvoering van bijbehorende projecten en initiatieven. Het center dient óók als ‘one stop shop’ voor mkb’ers die met (toekomstige) AI-vraagstukken worstelen.

Effecten

Bovengenoemde activiteiten zorgen voor exposure en valorisatie van de wetenschappelijke koppositie die onze regio heeft. Ze zorgen voor praktische toepassing van de kennis die de afgelopen 30 jaar is opgebouwd. Daarnaast zorgen de activiteiten ervoor dat bekend wordt hoe bijzonder onze regio is op het gebied van AI. En dat we de aanwezige kennis gebruiken om onze focusgebieden verder te helpen. Dit alles resulteert wederom in het behoud en aantrekken van talent en bedrijven.

Kosten in de begroting:

CE 0,33 fte	41.000	In kind partners
Operationeel ondersteuner 0,6 fte	27.000	In cash provincie en GMR
Helixgroep	9.000	In kind partners
Procesgeld	50.000	In cash provincie
Communicatie	15.000	10 k in cash provincie, 5 k GM
Totaal	142.000	

Werkzaamheden en tijdsinzet van boardleden die als ambassadeur in dit programma fungeren zijn pro deo.

Communicatie / Media

De post communicatie / media is met € 300.000 fors hoger dan in 2021 (was € 110.000) en heeft een drietal componenten:

- Subsidieverstrekking van Google Grants van € 120.000 dat volledig wordt ingezet voor het project *The Life Net* uit het Human Capital Agenda Lifeport.
- € 75.000 zal worden besteed aan de communicatie over de programma's binnen de clusters 15.000 per cluster.
- Het resterend budget van € 105.000 wordt besteed aan communicatie over de regionale parels, Duitsland, activiteiten van The Economic board zelf, nieuwsbrieven, onderhoud en content websites, digitale jaarverslagen en dergelijke. Hieraan ligt een marketingplan met contentkalender ten grondslag.

Zoals geschetst in het Strategisch Plan en Tactisch Plan heeft The Economic Board drie voornaamste activiteiten: *communiceren, verbinden, aanjagen.* Communicatie over alle clusters met hun mooie programma's, projecten en initiatieven maakt integraal onderdeel uit van onze (internationale) profilering. In 2022 zal een groot deel van het communicatiebudget opgaan aan de communicatie erover, namelijk € 15.000 per cluster. Hierbij zoeken wij ook actief de samenwerking en afstemming op met het communicatieteam van de GMR.

Onderstaand voeren wij een aantal aansprekende projecten op het gebied van communicatie op welke in 2022 (wederom) zullen worden uitgevoerd.

Parel-award

We communiceren over het bijzondere potentieel van de regio en verbinden partijen met elkaar. We laten zien wat er voor interessante bedrijvigheid is zodat partijen, van binnen en buiten de regio, elkaar beter weten te vinden. Elk jaar, ook in 2022, reiken we twee of drie **Parel-awards** uit: een erkenning voor bijzondere, innovatieve of duurzaam bedrijven of organisaties op het gebied van Energy, Health en Hightech. Mooi is dat er steeds meer potentiële parels door regionale bestuurders worden aangedragen. Een andere manier om regionale bedrijven in de spotlights te zetten, is de samenwerking met de Koning Willem I Stichting. **De Koning Willem I Prijs** is de meest prestigieuze bekroning voor moedig, veerkrachtig en duurzaam ondernemerschap. Tweejaarlijks wordt er een prijs uitgereikt in de categorie Grootbedrijf, Mkb en een Plaquette voor ondernemingen die uitblinken in duurzaam ondernemerschap. Een mooi resultaat is dat er een door TEB aangedragen bedrijf, Parel van de regio Von Gahlen Nederland B.V. uit Zevenaar, in 2020 de KWI Prijs voor het mkb heeft gewonnen. De inschrijving voor de uitreiking in 2022 is inmiddels gestart.

Newsroom

In de tweede helft van 2020 is er door TEB een samenwerkingsverband geïnitieerd tussen TEB, Byondis, NXP, Radboudumc, Radboud Universiteit, HAN en de gemeente Nijmegen. Doel van de newsroom is om een podium te bieden aan de verhalen van de bedrijven en instellingen in het cluster Health & Hightech, zoals die onder meer op de Novio Tech Campus zichtbaar zijn. De manier waarop dit gebeurt is divers, maar altijd met oog voor innovatie. Leden kunnen gezamenlijk gebruik maken van de gegenereerde content. Het evaluatiemoment over de Newsroom is einde van dit jaar. Dan zal ook worden beslist of dit concept ook toepasbaar is op het cluster Energy.

INNOVATE

INNOVATE was altijd al een partner van TEB. Zo werd het TEB-event in oktober 2019 – dus pre corona – gezamenlijk met INNOVATE georganiseerd. In 2022 zal de samenwerking met INNOVATE verder vormgegeven worden.

INNOVATE organiseert thematische evenementen welke goed passen bij de regionale ambities op gebied van innovatie, sterke clusters en human capital. Het zorgt voor de verbinding tussen jong talent en innovatieve organisaties in deze regio. Het is een partij die activiteiten organiseert waarmee innovatie niet alleen een podium krijgt, maar ook wordt aangejaagd. Hiermee wordt de innovatieve kracht uit de regio bij jongeren gepromoot, én in de rest van Nederland op de kaart

gezet. In essentie brengt INNOVATE daarmee het regioprofiel naar inwoners en werkenden: een actie die je als triple helix continu moet blijven uitvoeren. INNOVATE richt zich daarbij specifiek op de leeftijdsgroep 20-40 jaar. Dat is precies de groep die nu nog (te) vaak uit de regio vertrekt. Een voorbeeld is de verkiezing van **de innovatiefste Student**, waarin INNOVATE samen met Quest en Quote op zoek is naar de innovatiefste student van Nederland. Vanuit alle provincies en tientallen verschillende scholen en universiteiten zonden meer dan honderd studenten ideeën in. In september 2021 zijn de tien finalisten met elkaar de strijd aangegaan voor de winst.

Er wordt nu onderzocht hoe de aanhaking met TEB versterkt kan worden, zodat de samenwerking verder kan worden geïntegreerd, de aansluiting op de HCA en de IA kan worden versterkt en middelen gebundeld kunnen worden. In 2022 zal dit verder zijn beslag krijgen.

Communicatie Duitsland

Duitsers hebben de Nederlandse flexibiliteit en slimme oplossingen nodig. Nederlandse bedrijven zoeken aansluiting op de Duitse markt. Toch weet men elkaar onvoldoende te vinden. Duitsland is vaak niet op de hoogte van Nederlandse initiatieven, omdat Duitsland niet werkt volgens de lijn van topsectoren. Ook ziet het Duitse publiek Nederland niet als technologisch innovatief. Daarbij helpt niet dat Nederland veel kleine bubbels kent die elk hun eigen jargon hanteren. Om onze regionale bedrijven in Duitsland gestructureerd onder de aandacht te brengen en de Duits-Nederlandse samenwerking te bevorderen, werken wij nauw samen met **Niederlandenachrichten/ Duitslandnieuws.** De samenwerking heeft tot doel om in een permanente Duitstalige PR-campagne Nederlandse bedrijven en initiatieven onder de aandacht te brengen en daarmee het vestigingsklimaat van onze regio te promoten. Niederlandenachrichten/ Duitslandnieuws is diep verankerd in Nederlandse media via BNR Nieuwsradio, RTL Nieuws en Business Insider. Het heeft een groot bereik in B2B via LinkedIn en eigen nieuwsbrief. Hierdoor kunnen wij onze eigen contentkalender verreiken met Duitse activiteiten zoals missies, marktonderzoek en campagnes. Andere relevante partners, bijvoorbeeld Oost NL en de Nederlandse Ambassade in Berlijn, maken eveneens deel uit van hun netwerk.

In onze internationale branding maken we gebruik van **Lifeport, e**en sterke economische profilering die door de boardleden is omarmd. Hier wordt gewerkt aan oplossingen voor belangrijke maatschappelijke vraagstukken voor de huidige en toekomstige generaties. Lifeport betekent: impact maken op thema's die er toe doen. Lifeport is een helder economisch profiel: Lifeport is het innovatienetwerk van de regio Arnhem – Nijmegen – Wageningen dat op het gebied van Health, Hightech, Energy en Food tot slimme oplossingen komt voor een gezond en duurzaam leven, voor de huidige en toekomstige generaties. Het is de bedoeling dat deze branding op lange termijn leidt tot het verkrijgen van de Mainportstatus. Een mainport wordt erkend en herkend als 'economisch kerngebied van nationale betekenis' en krijgt daardoor meer aandacht en middelen vanuit de Rijksoverheid. Dit heeft direct positieve impact op het vestigingsklimaat, de voorzieningen, research & development en infrastructuur, en het draagt zo direct en indirect bij aan het behalen van de hierboven genoemde doelen. Nederland kent momenteel drie Mainports: Brainport Eindhoven, Airport Amsterdam en Mainport Rotterdam.

Met betrekking tot de communicatie over Lifeport zijn we in gesprek met boardleden en partners. Er is een **Lifeport Denktank** ingericht door de organisaties achter de boardleden. Om Lifeport verder te laden, benutten we de bestaande netwerken en zorgen we met hulp van de denktank voor een verdere branding. De denktank houdt zich bezig met vragen als: hoe kan Lifeport worden ingebed in ieders organisatie? Waar hebben deze organisaties zelf behoefte aan? Hoe zorgen we dat het door de volledige regio wordt gedragen? Hoe zetten we Lifeport als zelfstandig merk neer? En: wanneer is Lifeport geslaagd? Hoe kunnen we het succes kwantificeren? Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het aantal bedrijven dat zich hier over een aantal jaar heeft gevestigd, het aantal samenwerkingsverbanden dat is ontstaan, het aantal keer dat Lifeport in buitenlandse media is genoemd en het aantal mensen dat is opgeleid om de energietransitie te versnellen. Het is nu aan de denktank om de strategie te concretiseren. In de boardvergadering van november 2021 zal over de

voortgang een terugkoppeling worden gegeven. Daarnaast zullen we 2022 met de GMR uitwerken hoe de regioprofilering als Groene Metropoolregio en Lifeport complementair vormgegeven kan worden.

Activiteiten in 2022 (niet uitputtend):

- Uitreiking van minimaal 3 Parel-awards en de communicatie erover.
- Oprichting Newsroom Energy en toetsen effect eind 2022.
- Uitvoeren van minimaal 3 events samen met INNOVATE en communiceren erover.
- Organiseren minimaal 2 events/ bijeenkomsten gezamenlijk met de GMR.

Communicatie richting Duitsland:

- Minimaal 3 Nederlandse artikelen met eigen content; met interview.
- Minimaal 3 Duitse artikelen met eigen content; met interview.
- Een Duitse podcast inclusief productie, redactie, publicatie en promotie.
- Organisatie webinar met maximaal 3 gasten inclusief techniek, promotie en moderatie.
- Bezoeken Duitse event inclusief video-interviews deelnemers, inclusief promotie

Kantoorkosten, Onvoorzien

Door het groeiend aantal medewerkers voorzien wij in en kleine stijging van de kantoorkosten en de post onvoorzien.

Advieskosten, Administratiekosten, Afschrijvingskosten,

Deze posten blijven ongeveer hetzelfde als voorgaande jaren.

Bijlage 1 Punten uit besluitenlijst 25 juni 2021 inzake koers The Economic Board t.b.v. budget 2022

Onderdeel doelstelling

- *We focussen ons op de speersectoren Health, Hightech, Energy met hun cross-overs alsmede op de cross-over tussen Food en Health.*
- *Slimme duurzaamheid en arbeidsmarkt blijven twee actieve randvoorwaardelijke clusters met inzet van civic entrepreneurs, helixgroepen en ambassadeurs.*
- *The Economic Board voert in overleg met de Groene Metropoolregio activiteiten uit op het gebied van lobby, acquisitie en bruisende regio maar heeft hierbij geen trekkende rol. Het worden dus géén aparte clusters met civic entrepreneurs en helixgroepen.*

Onderdeel financiering

- *Omdat financiële zekerheid nodig is om onze doelen te bereiken zullen we in het gesprek met de Groene Metropoolregio en de provincie Gelderland verkennen hoe we een robuust en langjarig commitment kunnen krijgen op de basisfinanciering.*

Onderdeel branding

- *We kiezen voor het Model Lifeport.*

Verslag

Notulen van	:	Algemeen bestuur
Verslagnummer	:	202100915AB
Gehouden op	:	15 september 2021
Plaats	:	Renkum
Voorzitter	:	H. Bruls
Genotuleerd door	:	M. Mulder
In afschrift aan	:	AB-leden, regiocoördinatoren, opgavemanagers, regioagendacommissie

Verder aanwezig	Gemeente
A. Marcouch	Arnhem
J. van Dellen	Arnhem (& bestuurlijk opdrachtgever)
D. Bergman	Beuningen
L. van der Meijs	Doesburg
C. van Rhee-Oud Ammerveld	Druten
H.Hieltjes	Duiven
M.Mittendorff	Heumen
H. Witjes	Lingewaard
W. Gradisen	Mook en Middelaar
P. Hoytink-Roubos	Overbetuwe
A. Schaap	Renkum (& bestuurlijk opdrachtgever)
R. Haverkamp	Rheden
E. Weststeijn	Rozendaal
L. van Riswijk	Zevenaar
M. van Beek	Wijchen
A. van Hout	Westervoort
T. Burgers	Bestuurlijk opdrachtgever
H. Tiemens	Directeur
H. van den Berg	Adjunct directeur/strateeg
A. Joustra	Directeur a.i.

Afwezig	Gemeente
Carol van Eert	Rheden
M. Slinkman	Berg en Dal
P. de Baat	Montferland

Verslag tekst:	**Naam**

1. Opening en mededelingen

- Afmeldingen van:

Dhr. A. Marcouch (Arnhem) sluit later aan in verband met reistijd van een voorgaand overleg.

- Laatste AB Anne Joustra

- Gelegenheid voor Harriet Tiemens om zich voor te stellen als nieuwe directeur GMR.

- Benoemingen binnen opgaven

- Dimitri Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe) is door het Bestuurlijk opgaveteam Circulaire regio benoemd tot voorzitter voor de RES voor de periode tot aan de gemeenteraadsverkiezingen van 2022.
- Roeland van der Zee (Arnhem) wordt voorgedragen door het Bestuurlijk opgaveteam Verbonden regio als Bestuurlijk opdrachtgever voor de Verbonden regio voor de periode tot aan de gemeenteraadsverkiezingen 2022.
- Lenny Putman is kandidaat voor de functie 'procesregisseur RES' en volgt als zodanig Eva de Ruiter op.

- Gelegenheid om in te spreken.
Ramon Barends KAN heeft zijn startnotitie voor verkenning ‘Ontspannen in de metropool’ aangeboden. Er is een vervolggesprek gepland met Bestuurlijk Opdrachtgever Mw. A. Schaap.

2. Ingekomen post
-

3. Vaststellen Besluitenlijst van de vergadering van 7 juli 2021
Vastgesteld.

Deel 1

4. Regioagendacommissie
Regioagendacommissie heeft 13 september jl. vergaderd, daarom zijn de adviezen nog niet op papier binnen. Positieve sfeer, veel enthousiasme voor de regio.

Er zijn een aantal vragen gesteld bij de diverse documenten die in deze vergadering op de agenda staan, die zijn in de vergadering beantwoord dan wel er komen nog technische antwoorden.

Het DB heeft met de Regioagendacommissie gesproken over hun rol. Inhoudelijke vragen moeten in het eigen college/raad gesteld worden. Daarnaast is meegegeven dat stukken in principe 1 keer behandeld worden. Raden krijgen de gelegenheid om zienswijzen in te dienen, daarna is het aan de vertegenwoordiger van de gemeente in AB af te stemmen.

5. Bestuursakkoord en regionale investeringsagenda
Besluit:
Ter consultatie:
- Bestuursakkoord regio Arnhem-Nijmegen
- Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen

Graag vernemen wij wat u van het Bestuursakkoord met bijbehorende Investeringsagenda vindt.

L. van Riswijk heeft ter inleiding een korte toelichting gegeven. Er liggen stukken die van harte worden gedragen door de 3 partijen. Belangrijk voor de gemeenten, met het oog op hun begrotingsbehandeling, is dat de provincie de intentie heeft om de inwonersbijdrage van de gemeenten aan de opgaven te verdubbelen. Bijbehorende opdracht voor de opgaveteams is om snel concrete inhoud te geven aan die extra bijdrage zodat die in het gebiedsoverleg besproken kunnen worden.

Het college van GS deelt het enthousiasme van het AB, bleek ook tijdens een werkbezoek van de provincie bij de Groene Metropoolregio op 14 september jl. Deze stukken worden komende week behandeld in GS, dan wordt de intentie bekrachtigd.

Onder voorbehoud van intekenen op de opgaven kan er eind dit jaar getekend worden.

H. Witjes merkt op dat zij blij is met de concept (rollende) investeringsagenda en het feit dat er ook nog aanpassingen mogelijk moeten zijn conform de afgesproken werkwijze. Gemeente Lingewaard stelt een nieuwe visie voor Next Garden vast en die zou straks aangepast een plaats moeten krijgen in de investeringsagenda.

J. van Dellen:
Mogen we de bijdrage van de provincie zien als extra geld en is dat vrij te besteden?
De provincie gaat uit van besteding uit bestaande budgetten. De provincie wil aan de voorkant betrokken zijn bij de vormgeving van de projecten zodat uit bestaande budgetten financiering snel

kunnen organiseren. Als een project niet uit bestaande budgetten gefinancierd kan worden, zal het financieringstraject meer tijd vragen.

Het is een meerjarig bestuursakkoord, wij hebben nu een éénjarige agenda. Kunnen we er vanuit gaan dat de komende jaren parallel lopen aan het bestuursakkoord?
> Als regio moeten we z.s.m. doorpraten over ons meerjarig perspectief. Als wij weten wat we voor 2023 e.v. willen doen en wat we hierin willen investeren kunnen we daarover in gesprek met provincie.

6. Regionale agenda
Besluit:
1. Regionale agenda 2022 vast te stellen;
2. Regionale agenda 2022 aan te bieden aan de colleges van de 18 deelnemende gemeenten met de uitnodiging om in te tekenen op de vijf opgaven.

Het AB geeft complimenten voor het doorlopen proces en de aanscherpingen en concretisering van de agenda die nu voorligt.

L. van der Meijs doet de oproep aan het AB om vast te houden aan concrete resultaten. De raden moeten waar voor hun geld krijgen, de regio moet goed laten zien wat de samenwerking oplevert.

P. Hoytink vraagt namens Overbetuwe om meer aandacht voor landbouw. Er is risico van versnippering als dit binnen de verschillende opgaven opgepakt wordt. Verzoek aan het regiobureau te bundelen wat de waarde en belang van de agrarische sector is en wat daar de visie op is voor het belang van de regio.
H. Tiemens geeft aan dat er binnen de vijf opgaven meer geïntegreerd wordt en daarbij wordt dit verzoek meegenomen.

Het AB stelt de regionale agenda vast.

H. Tiemens bevestigt dat er cosmetisch nog een aantal aanpassingen gedaan worden voordat de stukken aan de gemeenten aangeboden worden.

7. Opgaveovereenkomsten en algemene voorwaarden opgaveovereenkomsten
Besluit:
1. Artikel 13 tot en met 16 van de Algemene voorwaarden vast te stellen waarmee de spelregels worden vastgelegd voor het deelnemen aan een reeds gestarte opgave en het eerder beëindigen van deelname aan een opgave;
2. de opgave-overeenkomsten voor kennisgeving aan te nemen.

Conform vastgesteld.

8. Informatieprotocol
Besluit:
Het Informatieprotocol Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vast te stellen.

Conform vastgesteld.

P. Hoytink vraagt of het verslag van de Bestuurlijk opgaveteams ook gepubliceerd wordt op de website.
> Er wordt een korte impressie van ieder Bestuurlijk opgaveteam gepubliceerd op de website, geen woordelijk verslag.

9. Richtlijnen voor toe- en uittreding
Besluit:
1. Richtlijnen toetreding Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vast te stellen;

2. Richtlijnen uittreding Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vast te stellen.

Conform vastgesteld.

Met de Regioagendacommissie is naar aanleiding van deze stukken gesproken over de betrokkenheid van de raden bij toe- of uittreding. L. van Riswijk licht toe dat het AB de voorwaarden voor toe- of uittreding bepaalt. Het is aan de colleges om daarmee in te stemmen. Op het moment dat een partij toe- of uittreedt, leidt dat tot een wijziging in de GR. Colleges leggen die voor aan hun raad voor voor zienswijze. Op die manier komen de raden in stelling in dit proces.

10. Tussenrapportage (financiën)
Besluit:
De eerste tussenrapportage van de Groene Metropoolregio voor kennisgeving aannemen.

H. Witjes geeft als portefeuillehouder financiën een korte toelichting op de rapportage. De Groene Metropoolregio loopt binnen de financiële kaders.

11. Benoemen accountant
Besluit:
1. Het samenwerkingsverband van de accountantskantoren Astrium/KSG te benoemen als controlerend accountant voor de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
2. De accountant te benoemen voor een periode van vijf jaar (2021 t/m 2025).

Conform besloten.

12. Inkoopbeleid
Besluit:
Het inkoopbeleid 2021-2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vaststellen.

Conform besloten.

13. Regiobijeenkomsten
Ter informatie een overzicht van de eerstvolgende ontmoetingen:
- werkbezoek Gedeputeerde staten 14-09
- raadsontmoeting 20-09
- Regio Overleg(t) bestuurders 06-10

Het werkbezoek van GS is vooral benut om de opgaven toe te lichten en te praten over de financiële bijdrage van de provincie. Naast het verdubbelen van de bijdrage voor de opgaven blijft de financiële betrokkenheid bij projecten in de regio bestaan.

De raadsontmoeting van maandag 20 september is verplaatst naar Stadhuis Arnhem. Vanwege het aantal aanmeldingen was er geen noodzaak voor een grote externe locatie. De bijeenkomst wordt ook uitgezonden.

Regio Overleg(t): Na de laatste persconferentie is besloten dat dit een fysieke bijeenkomst wordt. Iedere opgave behandelt een aantal actuele thema's die voor alle gemeenten interessant zijn.
H. Tiemens doet de oproep dat als gemeenten de bestuurders op enig moment willen ontvangen en de bijeenkomst mee willen organiseren, zij zich kunnen melden bij het regiobureau.

Deel 2 met bestuurlijk opdrachtgevers

14. Stand van zaken opgaven

Ontspannen regio: Bestuurlijk opdrachtgever A. Schaap heeft een intentie getekend met de provincie voor recreatieve fiets- en wandelroutenetwerken. Regionaal lopen wij hier nog wat op achter, goed om deze inhaalslag nu te gaan doen samen met de provincie.

Circulaire regio: In oktober wordt een kennis- en inspiratiesessie georganiseerd voor raadsleden met het KCCB over circulair bouwen.

De luierrecycling van ARN is afgelopen week geopend. Op dit moment participeert vooral het zuidelijke deel van de regio, doel is om de hele regio te betrekken.

Werkorganisatie RES 2.0 is op zoek naar ambtelijke ondersteuning.

Voor de gezamenlijke inkoop energie wordt een nieuwe aanbesteding voor gas opgestart.

Verbonden regio:
De A12 corridor spoor is een belangrijk dossier de komende jaren. Dit onderwerp komt ook aan bod in het programma van de Regio-Overleg(t) op 6 oktober.

Groene Groeiregio:
De uitwerking van de Verstedelijkingsstrategie wordt uitgewerkt in 8 deelgebieden. H. Tiemens doet de oproep om zaken die klaar zijn, of heel ver in de uitwerking, te delen met het opgaveteam zodat zij dit mee kunnen nemen in de gebiedsuitwerkingen.

Deel 3

15. Rondvraag
M. Mittendorff: Heumen heeft meegegeven dat met z'n allen meedoen, nog belangrijker is dan de ambitie. Op een paar plekken doen gemeenten niet mee, bijvoorbeeld aan The Economic Board. Wanneer wordt er geëvalueerd?
> H. Bruls: Er is nog niet expliciet gesproken over evaluatie. Na het eerste jaar kunnen we bekijken wat werken aan de regionale agenda ons heeft gebracht. Gegeven de reacties van de afgelopen maanden zijn er niet veel signalen dat gemeenten niet intekenen.

A. Marcouch: Het heeft onze aandacht. Voorbehoud op deelname aan The Economic Board is uiteraard jammer. We zetten ons in om termijn deze gemeenten weer aan te haken. Het is in ieders belang om versterkt de toekomst in gaan in de regio. Het bestuursakkoord is daar een goed resultaat van.

16. Sluiting

Advies Regionale agendacommissie	
Datum vergadering RAC	6 december 2021
Voorstel / document	**Vervolgtraject Verstedelijkingsstrategie** Naar aanleiding van de presentatie van Mw. Tiemens (directeur Regiobureau Groene Metropool) en de aangeleverde stukken: een toelichting en een tijdsplanning.

Advies/verzoek:

- De relatie tussen verstedelijkingsstrategie en de regionale agenda moet goed aangeven zijn. Bijvoorbeeld ook bij welke opgave het nu hoort. Ook de relatie met de woondeal moet worden aangeven.
- De kosten moeten goed in kaart gebracht worden (ook/juist als er geen extra kosten zijn)
- Het heeft de voorkeur afkortingen uit te schrijven.
- Er moet aandacht zijn voor alle informatiestromen. Raadsleden worden anders overspoeld. Coördinatie tussen de 5 opgaven en overige informatie is gewenst om e.e.a. behapbaar te houden.
- De informatie aan de raden loopt via de colleges. De GR moet voorkomen dat de gemeentes informatie krijgen die hun eigen gemeente niet raakt.
- De relatie tussen de verstedelijkingsstrategie, de omgevingsvisie en de actualisaties moet helder naar voren komen.

Overige aandachtspunten:

De voorgenomen webinars hierover voor de oude en nieuwe raden zijn een goed idee.

Advies Regionale agendacommissie	
Datum vergadering RAC	6 december 2021
Voorstel / document	**Subsidie The Economic Board** Het AB wordt voorgesteld om de colleges te verzoeken om ter vaststelling door de gemeenteraden een begrotingssubsidie voor The Economic Board in de gemeentelijke begroting op te nemen.

Advies/verzoek:

- Het is goed om, aan de niet aan de TEB deelnemende gemeentes, een enthousiasmerende begeleidende tekst toe te voegen.
- De informatie moet in 1 keer helder zijn. Dat is nu niet het geval. Rechtmatigheid is zeer specialistisch. Het moet voor raadsleden duidelijk zijn wat het probleem is dat hier wordt opgelost en waarom.
- De bevoegdheden nu en in de toekomst moeten goed geduid worden in het voorstel aan de raden. Als een verordening wordt vastgesteld wordt de bevoegdheid, om in de toekomst over een subsidie te beslissen, bij het college gelegd. Nu is het verstrekken van de subsidie/bijdrage een raadsaangelegenheid.
- Het heeft de voorkeur als alternatieven uitgewerkt worden, o.a. de situatie laten zoals die nu is, waarin TEB wordt gefinancierd door middel van een bijdrage en niet in de vorm van een subsidie.

Overige aandachtspunten:

De beheersmaatregelen dekken niet alle risico's af.

Advies Regionale agendacommissie	
Datum vergadering RAC	6 december 2021
Voorstel / document	**Bestuursakkoord en investeringsagenda** Het bestuursakkoord en de investeringsagenda worden ter kennisname aan het AB aangeboden. Er zijn ten opzichte van eerdere versies kleine wijzigingen doorgevoerd. Deze wijzigingen vloeien voort uit de actualiteit en uit de bespreking van bestuursakkoord en investeringsagenda in Gedeputeerde Staten en The Economic Board. Deze wijzigingen zijn in lijn met de regionale agenda.

Advies/verzoek:

- Het is onvoldoende duidelijk wat de 'subdoelen' zijn. Het heeft de voorkeur deze te benomen, zodat gemonitord kan worden of deze doelen ook gerealiseerd worden.
- Het is niet altijd inzichtelijk op welke gemeente een investering betrekking heeft.
- De colleges moeten de raden informeren, het is goed om de gemeentes daarin te faciliteren, zodat de gemeente wel aan kan geven in hoeverre iets betrekking heeft op de eigen gemeente.
- Er moet geen onduidelijkheid zijn over waar bedragen betrekking op hebben en wanneer de laatste actualisatie is gedaan.
- Het wordt gewaardeerd als de Groene Metropool zelf aanwezig wil zijn als een stuk in de raad wordt behandeld.
- Bij een volgende versie is het fijn als de wijzigingen duidelijk aangegeven zijn (afgezien van de actualisatie van de cijfers)

Overige aandachtspunten:

Het dagelijks bestuur licht toe:
In de investeringsagenda staan de laatst bekende cijfers (1 keer per jaar), tussentijds wordt regelmatig geactualiseerd maar e.e.a. wordt maar één keer per jaar vastgelegd. Ten aanzien van de railterminal in Overbetuwe heeft het opgenomen bedrag geen betrekking op de terminal zelf, maar de afgesproken bedragen over het realiseren van de knoop 38-aanpassingen.

BESLISDOCUMENT
Algemeen Bestuur

Vergaderdatum	8 december 2021
Onderwerp	Subsidie Stichting The Economic Board
Portefeuillehouder	H. Bruls
Opsteller	S. Vloet
Kenmerk	

GEVRAAGD BESLUIT

De colleges te verzoeken om ter vaststelling door de gemeenteraden een begrotingssubsidie in de gemeentelijke begroting op te nemen.

TOELICHTING

Eind 2020 hebben de gemeenteraden een besluit genomen over de voortzetting van de subsidie aan de Stichting The Economic Board. Een groot deel van de gemeenten (14 van de 18) heeft besloten de subsidieverstrekking voor de jaren 2021-2025 te willen continueren. De bevoegdheid om de subsidie te verstrekken is door de colleges (in artikel 6 van de regeling) overgedragen aan het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio.

Een subsidie kan slechts worden verstrekt op grond van een wettelijk voorschrift dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. Dit volgt uit artikel 4:23 van de Algemene wet bestuursrecht. Doorgaans werken gemeenten met een Algemene subsidieverordening en daarop gebaseerde nadere (subsidie)regelingen. Indien de begroting de subsidieontvanger en het bedrag waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld vermeld, is een wettelijk voorschrift niet nodig. Dit zijn zogenaamde begrotingsubsidies.

Op dit moment beschikken niet alle gemeenten over een grondslag (wettelijk voorschrift of begroting) op basis waarvan de GMR een subsidie kan verstrekken aan de stichting. Voorgesteld wordt om conform bijgevoegde concept brief, de colleges te verzoeken om een begrotingsubsidie op te nemen en ter vaststelling aan de raden voor te leggen.

Ten tijde van de liquidatie van het Gemeenschappelijk Orgaan hebben de regiogemeenten besloten dat de stichting in ieder geval een bedrag van € 65.000,- mag inzetten om fluctuaties in de uitgaven op te vangen. Voorgesteld wordt om een egalisatiereserve toe te staan van maximaal 10% van het gesubsidieerde bedrag in het voorgaande jaar. Dit is minder dan het bedrag dat op dit moment als reserve aanwezig is, te weten € 140.000,-. Het restant zal de stichting moeten besteden aan extra activiteiten binnen de doelstelling van de stichting.

De tekst in de begroting kan luiden als volgt:
Aan de Stichting The Economic Board wordt een subsidie verstrekt van € 1,00 per inwoner op basis van de CBS cijfers op 1 januari van het voorgaande jaar Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om de subsidie te verstrekken. Alle voorschriften en voorwaarden worden opgenomen in het subsidieverleningsbesluit met

dien verstande dat de stichting in ieder geval een egalisatiereserve mag vormen van maximaal 10% van het door de gemeenten gesubsidieerde bedrag in het voorafgaande jaar.

MEEGEZONDEN STUKKEN

1. Concept aanbiedingsbrief voor de 14 colleges.
2. Advies van PROOF Adviseur met betrekking tot het juridisch construct van de regeling.

FINANCIËLE PARAGRAAF

Eind 2020 hebben 14 van de 18 gemeenteraden besloten de stichting voor de komende vijf jaar (2021-2025) een subsidie toe te kennen. De Groene Metropoolregio ontvangt van de gemeenten de te verstrekken subsidiegelden.

RISICO'S EN BEHEERS-MAATREGELEN

1. Een begrotingsubsidie zal elk jaar opnieuw moeten worden vastgesteld door de raden. Dit betekent dat een meerjarenbegroting niet mogelijk is. Dit leidt tot hogere uitvoeringslasten bij de stichting en bij de GMR.

2. Het is niet ondenkbaar dat het tekstvoorstel niet in elke gemeente in de begroting wordt ogenomen. Een begroting kent allerlei eigen wensen en gebruiken. Er heeft geen brede afstemming in de regio met de financials plaatsgevonden. Mocht het zo zijn dat in een gemeente de begrotingsubsidie niet in de begroting wordt opgenomen dan, dan zal de GMR de subsidie overeenkomstig lager verstrekken.

3. Gelet op het feit dat de begroting 2022 waarschijnlijk al in routing is gebracht of inmiddels al is vastgesteld, zal de begrotingsubsidie eerst in de begroting van 2023 worden opgenomen. Voor het jaar 2022 zal op dezelfde pragmatische wijze als in 2021 een subsidie zijn verleend. Uiteindelijk zijn de gemeenten in de eerste plaats verantwoordelijk voor een rechtmatige uitgave de subsidiegelden.

4. In vijf gemeenten is de Algemene subsidieverordening ook van toepassing op begrotingsubsidies. Een aantal voorwaarden en voorschriften wijkt van elkaar af en is soms tegenstrijdig. Zo moet in de ene gemeente wel en in de andere gemeente niet een jaarrekening en accountantsverklaring bij het verzoek om vaststelling te worden gevoegd. De GMR zal bij de uitvoering díe voorwaarden en voorschriften hanteren die passend zijn bij de hoogte van de subsidie als geheel. Dat betekent onder andere dat een jaarrekening en accountantsverklaring zal worden verlangd. Waar nodig betekent dit een afwijking van de ASV op grond van de hardheidsclausule.

JURIDISCH ADVIES

PROOF adviseurs heeft een advies uitgebracht met betrekking tot het juridisch construct van de regeling.

Het algemeen bestuur kan zelf geen grondslag creëren voor subsidieverlening. De Wet gemeenschappelijke regelingen kent geen verordenende bevoegdheid toe aan het algemeen bestuur om een subsidieverordening vast te stellen. Ook kon deze bevoegdheid niet worden overgedragen omdat de raden geen deelnemer aan de regeling zijn. Evenmin is het mogelijk om in de begroting van de Groene Metropoolregio een grondslag op te nemen.

	Gelet hierop is het nodig dat de 14 gemeenteraden een wettelijke grondslag voor de subsidie creëren.
AFSTEMMING EN SAMENWERKING	Dit voorstel is tot stand gekomen in samenwerking met juridisch adviseurs van enkele gemeenten.
COMMUNICATIE ADVIES	Het verzoek zal worden verzonden naar de colleges van de 14 gemeenten.

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

De colleges van Burgemeester en Wethouders van
de deelnemende gemeenten.

Datum	:	PM
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	
Zaaknummer	:	
Contactpersoon	:	H. Tiemens
Telefoonnummer	:	06 - 21 87 55 93

Onderwerp: subsidie Stichting The Economic Board

Geacht college,

Eind 2020 hebben de gemeenteraden een besluit genomen over de voortzetting van de subsidie aan de stichting. Een groot deel van de gemeenten (14 van de 18) heeft besloten de subsidieverstrekking voor de jaren 2021-2025 te willen continueren.

De bevoegdheid om de subsidie te verstrekken aan de stichting is door de colleges (in artikel 6 van de regeling) overgedragen aan het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio. Dit heeft als voordeel dat er één subsidiebeschikking wordt opgesteld in plaats van 18 stuks. Om deze uitvoeringstaak als Groene Metropoolregio voor u goed uit te kunnen voeren, is het creëren van een wettelijke grondslag voor het verlenen van de subsidie nodig. Dit volgt uit artikel 4:23 van de Algemene wet bestuursrecht.

Omdat wij hierin graag de meest pragmatische weg kiezen, stellen wij u voor om een grondslag in uw begroting op te nemen, zoals bedoeld in artikel 4:23, derde lid, onder c, van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat het subsidiebedrag en de subsidieontvanger expliciet in uw begroting moeten worden genoemd.

Verzoek
Wij verzoeken u om de volgende passage in uw gemeentebegroting voor het jaar 2023 op te nemen.

Aan de Stichting The Economic Board wordt een subsidie verstrekt van € 1,00 per inwoner op basis van de CBS cijfers op 1 januari van het voorgaande jaar Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om de subsidie te verstrekken. Alle voorschriften en voorwaarden worden opgenomen in het subsidieverleningsbesluit met dien verstande dat de stichting in ieder geval een egalisatiereserve mag vormen van maximaal 10% van het door de gemeenten gesubsidieerde bedrag in het voorafgaande jaar.

Proces
Nadat in alle 14 gemeenten deze passage in de begroting is opgenomen, kan de Groene Metropoolregio het subsidieverleningsbesluit vaststellen. Alle voorwaarden en voorschriften met betrekking tot de

CONCEPT

subsidie worden opgenomen in het subsidieverleningsbesluit. Daarnaast zijn de wettelijke bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht ons wettelijk kader. Jaarlijks zullen wij het verleningsbesluit voorleggen aan het AB. Op deze wijze kunnen de AB-leden wensen naar voren brengen ten aanzien van de te hanteren voorschriften en voorwaarden.

Algemene subsidieverordening
In enkele gemeenten is de Algemene subsidieverordening van toepassing op begrotingssubsidies. Wij zullen hiermee zo veel mogelijk rekening houden bij het formuleren van de voorwaarden en voorschriften in het subsidieverleningsbesluit. Waar nodig betekent dit een afwijking van de betreffende Algemene subsidieverordening op grond van de hardheidsclausule.

Tot slot
Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Nadere informatie kunt u verkrijgen bij de directeur van Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, mevrouw H. Tiemens.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

Drs. H.M.F. Bruls
Voorzitter

Drs. H. Tiemens
Secretaris

Memo

Aan

Marjolein van Dongen (Arnhem), Christian op de Haar (Lingewaard), Judith Hendriks (Werkorganisatie Druten-Wijchen) en Suzanne Vloet (Nijmegen)

Van

Rob de Greef, Florian Theissen

Datum

Rotterdam, 8 juli 2021

Betreft

Subsidierelatie Groene Metropoolregio met The Economic Board

1. Inleiding

Stichting The Economic Board (verder TEB) is opgericht in 2016. De TEB is een overheidsstichting. In het bestuur zit alleen een vertegenwoordiging van de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen. Het bestuur van de stichting wordt bijgestaan door een Advisory Board waarin naast de overheid ook het bedrijfsleven en het onderwijs is vertegenwoordigd. Als innovatiemotor stimuleert en verbindt de TEB bedrijvigheid en innovaties in de topsectoren Food, Health en Energy en de cross-overs daartussen. Zij communiceren over het bijzondere potentieel van de regio en verbinden partijen met elkaar. Het bestaan van de stichting wordt in hoofdzaak gefinancierd door middel van een subsidie van de 18 gemeenten in de regio.

Per 1 januari 2021 is het openbaar lichaam De Groene Metropoolregio oftewel Regio Arnhem Nijmegen opgericht. Dit is een collegeregeling. Het is aan de gemeenteraden om te besluiten al dan niet subsidie te verstrekken aan de TEB. De meeste gemeenten (14) hebben eind 2020,(weer) besloten om de komende 5 jaar een subsidie aan de TEB te verstrekken.

Vanuit de wens om eenduidige voorwaarden en voorschriften aan de subsidiebeschikking te verbinden, wil men we komen tot één subsidiekader voor het verstrekken (verlening en vaststelling) van de subsidie door het bestuur van de regio.

Aan PROOF Adviseurs zijn adviesvragen gesteld over verschillende modellen hiervoor en de juridische consequenties en implicaties ervan. In onderhavig memo stelt PROOF Adviseurs een haalbaar, werkbaar en rechtmatig model voor, voor gemeenschappelijke subsidiëring van de activiteiten van The Economic Board. Hieronder gaan wij in op het voorkeursmodel zowel in hoofdlijnen als gedetailleerder. In de laatste paragraaf trekken wij enkele conclusies.

2. Geadviseerd voorkeursmodel

2.1 Hoofdlijnen voorkeursmodel

Het door ons geadviseerde voorkeursmodel is gebaseerd op de volgende uitgangspunten en kenmerken:

1. De vereiste wettelijke grondslag wordt geboden door eensluidende besluiten van de 14 gemeenteraden betreffende de verstrekking van (herhaaldelijke) subsidies voor de activiteiten van The Economic Board. Onderdeel van die eensluidende besluiten is de delegatie van de bevoegdheid om nadere subsidievoorwaarden en uitvoeringsregels (plafond, termijnen, aanvraag, verlening, bevoorschotting, vaststelling etc.) te laten stellen door het college.
2. De colleges nemen vervolgens eensluidende besluiten over de subsidievoorwaarden en uitvoeringsregels.
3. De colleges hebben in de gemeenschappelijke regeling Regio Nijmegen-Arnhem, de bevoegdheid om subsidies aan The Economic Board te verstrekken reeds gedelegeerd.
4. Het algemeen bestuur is nu bevoegd om subsidies te verstrekken, voorschotten te geven en de subsidie vast te stellen. Het algemeen bestuur kan indien gewenst bepaalde bevoegdheden delegeren of mandateren aan het dagelijks bestuur.
5. De subsidie aan TEB wordt verleend voor vijf jaar, maar in vijf één-jaarlijkse termijnen bevoorschot, verantwoord en vastgesteld. Hiervoor wordt een vijfjaren-beleidsplan ingediend. Zo worden de meerjarige ambitie en de jaarlijkse P&C-cyclus gecombineerd.
6. De subsidiebedragen worden door de gemeenten separaat overgemaakt aan de Regio of als onderdeel van de verplichte bijdrage op basis van de begroting (de Regio heeft de gelden immers nodig om zijn taak tot subsidieverstrekking te kunnen uitoefenen).

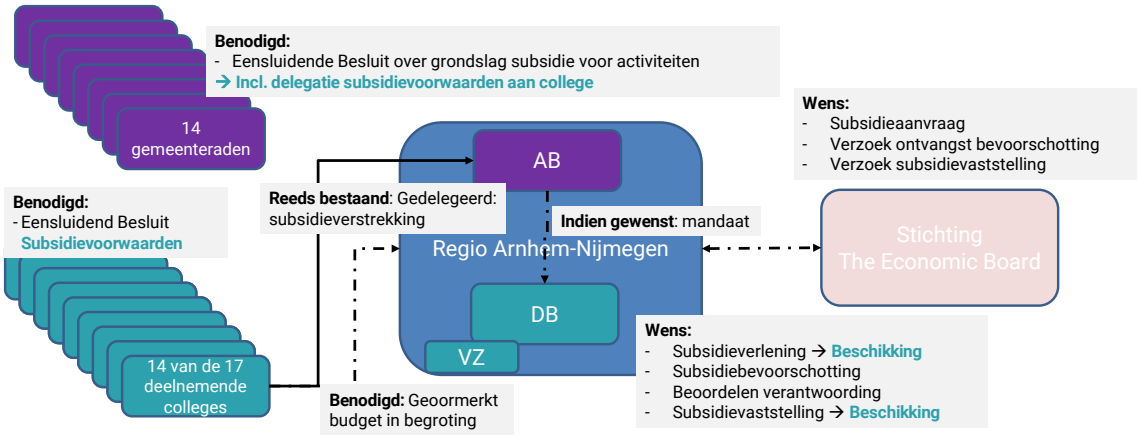

2.2 Toelichting voorkeursmodel

Ad. 1.: Een subsidie kan in beginsel verstrekt worden door een bestuursorgaan indien de subsidie op een wettelijk voorschrift is gebaseerd.[1] Het algemeen bestuur (en ook het dagelijks bestuur) van de Regio is een bestuursorgaan, nu het een orgaan van een rechtspersoon ingesteld krachtens publiekrecht is.[2] Onder wettelijk voorschrift worden niet alleen wetten in formele zin verstaan, maar ook regels gesteld door organen die aan de Grondwet of wet in formele zin regelgevende kunnen ontlenen.[3] Dat betreft ook gemeentelijke verordeningen. Gemeenteraden hebben immers een eigen autonome verordenende bevoegdheid.[4] Deze

[1] Art. 4:23 lid 1 Awb.
[2] Art. 1:1 lid 1 onder a Awb jo. art. 2:1 lid 2 BW jo. art. 8 lid 1 Wgr.
[3] *Kamerstukken II* 1988/89, 21221, nr. 3, p. 17. Zie m.b.t. subsidies ook o.a. ABRvS 10 februari 2010, ECLI:NL:RVS:BL3327 en ABRvS 13 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:413 (*Stichting Cultuur Eindhoven nr. 1*).
[4] Zie art. 124 lid 1 en art. 127 Grondwet jo. art.147 lid 1 en art. 149 Gemeentewet.

verordenende bevoegdheid is breder dan alleen de bevoegdheid algemeen verbindende voorschriften te geven[5], al zal het in veruit de meeste gevallen wel daarom gaan.

Het algemeen bestuur van een openbaar lichaam ingesteld bij gemeenschappelijke regeling heeft echter geen eigen autonome verordenende bevoegdheid. Het heeft slechts autonome verordenende bevoegdheid voor zover de wet in formele zin deze attribueert (bijv. bij de financiële verordeningen) of wanneer deze door de deelnemers is overgedragen.[6] Het betreft dan expliciet de bevoegdheid om algemeen verbindende voorschriften vast te stellen, een bevoegdheid die altijd terug moet zijn te voeren op de wet in formele zin.[7] De Wet gemeenschappelijke regelingen noch enige andere wet kent verordenende bevoegdheid aan het algemeen bestuur toe om subsidieverordeningen vast te stellen, en in het geval van de Regio is deze bevoegdheid ook niet overgedragen door de gemeenteraden (zij zijn immers geen deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling en kunnen zodoende ook geen bevoegdheden overdragen). Het algemeen bestuur kan dus geen grondslag creëren voor subsidieverlening, omdat het niet bevoegd is een wettelijk voorschrift vast te stellen. Het kan dat naar ons oordeel ook niet in zijn begroting, omdat deze uitzonderingsbevoegdheid in het licht van het systeem van de Awb zo gelezen moet worden dat alleen bestuursorganen die een wettelijk voorschrift kunnen vaststellen dat in plaats daarvan ook in hun begroting kunnen regelen omdat de publieke controle dan op dezelfde wijze geborgd is. Daarom zijn de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten primair aan zet voor de Algemene wet bestuursrecht vereiste wettelijke grondslag.

In de praktijk zijn de meest voorkomende manieren voor gemeenteraden om een wettelijke grondslag voor subsidies (1) de zogenaamde begrotingssubsidie; (2) algemene subsidieverordeningen. Begrotingssubsidies zijn opgenomen in de begroting in de vorm van een bedrag en de vermelding van de subsidie gerechti0067de. Soms worden aanvullende voorwaarden en uitvoeringsregels bij nota/ begrotingstoelichting toegevoegd. Begrotingssubsidies gelden per definitie alleen voor het jaar waarin de begroting geldt.

Algemene subsidieverordeningen (ASV) gelden meestal voor een grote hoeveelheid beleidsterreinen en bijbehorende activiteiten. Zij kennen meestal algemene bepalingen over het bepalen van subsidieplafonds plafond, termijnen, aanvraag, verlening, bevoorschotting, vaststelling.[8] De meeste ASV's delegeren de bevoegdheid om nadere subsidievoorwaarden en uitvoeringsvoorwaarden vast te stellen aan het college. Veelal wordt de zogenaamde 'modelverordening' aan de VNG als uitgangspunt gebruikt en aangevuld met eigen beleidskeuzes. De ASV's van verschillende gemeenten kunnen behoorlijk verschillen.

Door een eensluidend besluit van de 14 gemeenteraden (en zo mogelijk later van de raden van andere dan de deelnemende gemeenten) kan worden geborgd dat alle gemeenteraden op dezelfde manier, met dezelfde principiële keuzes de wettelijke grondslag voor subsidieverstrekking aan TEB creëren. Zij dienen daartoe in hun besluit af te wijken van de reeds bestaande bepalingen van hun ASV, of de regeling in de ASV aan te vullen. Ook kan natuurlijk een aparte regeling worden vastgesteld.

---

[5] *Kamerstukken II* 1976/77, 13990, nr. 6, p. 20. Zie ook reeds HR 1 maart 1918, *NJ* 1918/441 (*Den Haag t. Schravemade*). In het geval bij verordening feitelijk een beschikking wordt gegeven (en het dus geen algemeen verbindend voorschrift betreft) is natuurlijk wel bezwaar en beroep tegen deze verordening mogelijk (vgl. ABRvS 27 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:595 (*Gymnasion*)).

[6] Vgl. art 135 jo. art. 134 lid 2 Grondwet. Delegatie van verordenende bevoegdheid is mogelijk op grond van artikel 30 Wgr, maar deze bevoegdheid kan alleen door deelnemers worden overgedragen. Omdat de gemeenteraden geen deelnemer zijn loopt men aan tegen artikel 10:15 Awb en het gesloten stelsel van de Gemeentewet (vgl. ABRvS 27 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:176 (*Stichting Cultuur Eindhoven nr. 2*)).

[7] Vgl. reeds HR 13 januari 1879, ECLI:NL:HR:1879:1; *W* 4330 (*Meerenberg*), HR 10 juni 1919, *NJ* 1919/650 (*Rogge*) en HR 10 juni 1919, *NJ* 1919/ 647; *AB* 1919/185 (*Teeltregeling*). Zie o.a. ook HR 22 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW0393 (*Knooble t. Staat*); ABRvS 11 juni 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2060 (*Openstellingsbesluit Fryslân*), ABRvS 24 september 2014, ECLI:NL:RVS:2014:3465 (*Openstellingsbesluit Groningen*), CRvB 1 juni 2015, ECLI:NL:CRVB:2015:1550 (*Landelijk selectie- en opleidingsinstituut politie I*), CRvB 1 juni 2015, ECLI:NL:CRVB:2015:1663 (*Landelijk selectie- en opleidingsinstituut politie II*) en CBB 28 april 2015, ECLI:NL:CBB:2015:160 (*Sandd t. MinEZ*).

[8] Zie art. 4:25 en 4:26 Awb.

Ad. 2 en 3: De colleges kunnen vervolgens op basis van de delegatiebepalingen in de besluiten van de raden nadere subsidievoorwaarden en uitvoeringsvoorwaarden vaststellen. Het gaat hier dan om de technische aspecten waarin men het bestuur van de regio bij de subsidieverstrekking wil binden. Op grond van de bestaande delegatiebepaling in de gemeenschappelijke regeling heeft het Algemeen Bestuur reeds de bevoegdheid de subsidie te verstrekken[9] en daarmee de bevoegdheid om te beschikkingen te nemen over verlening en vaststelling.[10] Te denken valt hier vooral ook aan het vaststellen van een mogelijkheid van meerjarige subsidiering met jaarlijkse verantwoording en vaststelling, de passende regels voor bevoorschotting, nadere eisen aan de activiteiten (tijd, plaats, kwaliteit), de eisen (bescheiden, termijnen) voor verantwoording, de mogelijkheid/verplichting een subsidie-uitvoeringsovereenkomst aan te gaan.[11]

Ook wenselijk is om te bepalen wat gebeurt indien het jaarbedrag niet volledig wordt besteed aan gesubsidieerde activiteiten. Een mogelijkheid is dat de uitvoeringsregels bepalen dat het bedrag dan lager wordt vastgesteld en te veel bevoorschotte bedragen worden teruggevorderd. De regels kunnen ook bepalen dat die bedragen dan nog in het daaropvolgende jaar aan gesubsidieerde activiteiten kunnen worden besteed.

Ad 4. Op basis van die subsidievoorwaarden en uitvoeringsregels vindt subsidieverstrekking door het bestuur van de regio aan TEB vervolgens plaats. Met het oog op doelmatigheid en doeltreffendheid kan het Algemeen Bestuur de betreffende bevoegdheden of een deel daarvan ook mandateren aan het Dagelijks Bestuur. Bij eventueel bezwaar tegen subsidiebeschikkingen heeft kan het AB vervolgens het bezwaar zelf in behandeling nemen, waardoor besluit in primo en bezwaar ook niet door hetzelfde bestuursorgaan/functionaris worden behandeld.

Ad 5. De subsidie wordt vervolgens aangevraagd en verleend voor een periode van vijf jaar. Hiervoor gelden de regels uit de eensluidende besluiten van de colleges. De beschikking verwijst als grondslag na die eensluidende collegebesluiten. Verwijzing naar de eensluidende raadsbesluiten is niet meer nodig, omdat die grondslag vormen voor de collegebesluiten. Maar in het licht van duidelijkheid over het volledige systeem verdient de voorkeur ook de raadsbesluiten te vermelden.

De verleningsbeschikking vermeldt de bevoorschottingstermijnen en -bedragen. De verleningsbeschikking vermeldt dat de subsidie jaarlijks moet worden verantwoord en dat jaarlijks zal worden vastgesteld. Op basis van de uitvoeringsregels vermeldt de beschikking ook wat gebeurt met eventueel te veel bevoorschotte bedragen. Tenslotte vermeldt de beschikking onder verwijzing naar de uitvoeringsregels de vereiste informatie en termijnen voor verantwoording en rapportage. Na de laatste, dus vijfde verantwoording wordt de subsidie definitief vastgesteld.

Afhankelijk van vermelde geldigheidduur in de raadsbesluiten en collegebesluiten laat dit model zich ook voor herhaaldelijke toepassing na die vijf jaar gebruiken (zo wel voor jaarsubsidies als meer-jaarlijkse subsidies) zonder dat voor TEB meteen een aanspraak wordt gecreëerd. Immers wanneer in latere jaren het subsidieplafond lager of als nihil wordt vastgesteld, kan ook geen subsidie worden verleend.

Ad. 6. De subsidiebedragen worden door de gemeenten separaat overgemaakt aan de Regio of als onderdeel van de verplichte bijdrage op basis van de begroting.[12] In het eerste geval kan afzonderlijke afweging plaatsvinden (dit moet wel vertaald worden naar de vaststelling van het subsidieplafond). In het tweede geval gaat het om een verplichte bijdrage op grond van gemeenschappelijke regeling en Wet gemeenschappelijke regelingen.[13] De gelden zijn immers nodig om de overgedragen bevoegdheden uit te oefenen, en zodoende is het gemeentebestuur

[9] Zie art. 6 lid 1 Gemeenschappelijke regeling regio Arnhem-Nijmegen.
[10] Zie artt. 4:30 t/m 4:36 Awb.
[11] Art. 4:36 lid 1 Awb.
[12] Zie art. 29 lid 1 en lid 4 Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen.
[13] Zie Circulaire van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 8 juli 1999, kenmerk FO99/U5911. Zie ook artikel 29 lid 1, lid 5 en lid 6 Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen.

verplicht medewerking te verlenen aan de uitvoering van de besluiten die in dat kader zijn genomen.[14]

Algemeen: Het voorkeursmodel gaat uit van een construct dat zich voor herhaaldelijke toepassing leent, zonder dat ook meteen een verplichting bestaat om vijfjaarlijks een subsidie voor een periode van vijf jaar te verstrekken voor hetzelfde bedrag. Er kan dus in de toekomst gekozen worden een ander (lager of hoger) bedrag ter beschikking te stellen, een subsidie voor een andere periode (langer of korter) te verlenen of (tijdelijk) geen gebruik te maken van de mogelijkheid subsidie te verstrekken. Vanuit democratische legitimatie verdient het de voorkeur om te borgen dat de gemeenteraden het model om de zoveel tijd tegen het licht houden. Hiervoor kan gekozen worden voor een evaluatiebepaling in de raadsbesluiten die na verloop van een aantal jaren tot evaluatie van het besluit verplicht.

3. Conclusies

Geconcludeerd moet worden dat subsidieverlening door het algemeen bestuur (of dagelijks bestuur) van de Regio aan de Stichting The Economic Board slechts kan plaatsvinden op basis van een grondslag in (gelijkluidende) subsidieregelingen van de 14 gemeenteraden (waarbij een deel van de bevoegdheid aan het college *kan* worden gedelegeerd) of op basis van een expliciete erkenning van de subsidie in de gemeentelijke begrotingen. De eerste vorm heeft als voordeel dat een meerjarige subsidie *kan* worden verleend en dat duidelijker voorwaarden kunnen worden gesteld. Daarnaast hoef men maar eens in die periode langs alle gemeenteraden. De tweede weg (via de begroting) kan als voordeel hebben dat geen (afwijkings)regeling hoeft te worden gemaakt specifiek voor één partij. Een dergelijke regeling/verordening voor één instantie is immers niet automatisch ook een algemeen verbindend voorschrift en daarmee mogelijk vatbaar voor bezwaar en beroep. Bij een jaarlijkse post in de gemeentelijke begrotingen moet de besluitvorming in alle 14 gemeenteraden dus wel ieder jaar opnieuw doorlopen worden, met het risico dat één of meerdere gemeenteraden afwijken van het uniforme voorstel.

[14] Vgl. art 10a Wgr.

Intekenen opgaveovereenkomsten

gemeente	Verbonden regio	Productieve regio	Circulaire regio	Ontspannen regio	Groene Groeiregio
Arnhem					
Berg en Dal	16 dec	hamerstuk			
Beuningen					
Doesburg					
Druten					
Duiven					
Heumen					
Lingewaard					
Montferland	16 dec				
Mook & Middelaar					
Nijmegen					
Overbetuwe	7 dec				
Renkum					
Rheden					
Rozendaal					
Westervoort					
Wijchen	16 dec.				
Zevenaar					
Totaal ingetekend	14	13	13	13	14

BESLISDOCUMENT
algemeen bestuur

Vergaderdatum	8-12-2012
Onderwerp	Public Affairs: inzet nieuwe kabinet
Portefeuillehouder	Hubert Bruls en Lucien van Riswijk
Opsteller	Arnout Smit / Public Affairs Team
Kenmerk	

GEVRAAGD BESLUIT

Kennisnemen van de bijdrage die de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen kan leveren aan het nieuwe kabinet (bijlage 8.1).

TOELICHTING

Bestuurders hebben aangegeven dat zij als ambassadeurs voor de regio beter willen weten wat de lobbydoelen voor de regio zijn, zodat zij die kunnen uitdragen in hun contacten bijvoorbeeld met Den Haag.

Eind oktober heeft de regio de inzet voor het nieuwe kabinet verspreid. De doelen – eerder besproken in DB en AB – hebben we nu vormgegeven als inzet voor het nieuwe kabinet, zie bijlage 8.1.

Het document is slechts beperkt verspreid via de website en social media. De inzet wordt nu vooral benut om inhoudelijke voorstellen richting Kamerleden en departementen te sturen en te bespreken. Hier komen nu de eerste positieve gesprekken en signalen uit voort (BZK, IenW, Kamerleden).

Met de komst van het nieuwe kabinet, het intekenen op de regionale agenda en ondertekenen van het Bestuursakkoord GMR/TEB/Provincie is nu het moment om ook meer aandacht voor het hele gebied te vragen middels een grotere presentatie van onze inzet.

De inzet is het resultaat van het ontwikkeltraject van de regionale lobbyagenda. We willen het Rijk concreet laten zien hoe de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen bijdraagt aan landelijke ontwikkelingen en wat de benodigde investering en de gewenste bijdrage van het Rijk is.

Momenteel werken we aan een eerste indicatieve investeringslijst en zijn we in gesprek met het Rijk over de mogelijke vorm, met name in het Verstedelijkingsakkoord. Dit doen we samen met de regio FoodValley. Ook verwijzen we telkens naar de gezamenlijke inzet met Oost-Nederland (NL Slim Benutten), getrokken door de twee provincies en deels samen met de regio's en VNO-NCW.

Bijgevoegd 'overzicht public affairs per opgave' geeft inzicht in huidige en geplande public affairs activiteiten. Hierin staan ook de Europese activiteiten, onder meer de inzet op een LEADER-programma voor regionale ontwikkeling.

	De komende periode wordt een rondgang langs de AB leden georganiseerd om netwerk, behoefte en ideeën in kaart te brengen voor betrokkenheid bij de lobby.
MEEGEZONDEN STUKKEN	Bijlage 8.1: Bijdrage Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen aan nieuw kabinet Bijlage 8.2: Voortgang Public Affairs per opgave
FINANCIËLE PARAGRAAF	-
RISICO'S EN BEHEERS-MAATREGELEN	-
JURIDISCH ADVIES	-
AFSTEMMING EN SAMENWERKING	De voorstellen zijn het resultaat van het ontwikkeltraject public affairs, met Team Public Affairs, WePublic, opgavemanagers, bestuurlijk trekkers, civic entrepreneurs en het bureau van the Economic Board. Ook is veelvuldig ambtelijk contact geweest met de provincie Gelderland.
COMMUNICATIE ADVIES	Geen communicatie over het besluit zelf nodig, er is wel communicatie beoogd over lancering lobbydocument, bijvoorbeeld tijdens de ondertekening van het Bestuursakkoord.

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

BIJDRAGE GROENE METROPOOLREGIO ARNHEM-NIJMEGEN VOOR ‘GROENE GROEI’

Inzet voor

- Begrotingsbehandeling Rijk 2022 (BZK)
- formatie aankomende kabinet, onderwerp verstedelijking, bereikbaarheid, regionale ontwikkeling
- initiatiefnota Groen in de Stad
- NL plan voor het EU coronaherstelfonds (RRF)

Als Groene Metropoolregio dragen wij ons **steentje bij aan de nationale bouwopgave. Door deze opgave integraal aan te pakken met landschapsontwikkeling, bereikbaarheid en groene groei**. In aankomende afspraken tussen Rijk en regio, bijvoorbeeld in het Verstedelijkingsakkoord, mag de focus niet enkel op bouwproductie komen te liggen. Investeringen in ‘’rood’’ vergen ook investeringen in ‘’groen’’, net zoals bereikbaarheid, circulariteit en economie. ‘Meer landschap, meer stad’ is ons motto.

De bouwopgave **realiseren we alleen als er in 2022 afspraken mogelijk zijn tussen regio en Rijk over investeringen in duurzame verstedelijking. Met bijvoorbeeld een integraal verstedelijkingsfonds** op basis van de verstedelijkingsakkoorden.

Met het uitblijven van een nieuw kabinet bestaat de mogelijkheid om in de BZK begroting geld vrij te maken voor een eerste toepassing van dergelijke gebiedsontwikkeling in het gebied van de Groene Metropoolregio, waar de genoemde uitdagingen het meest samenkomen.[1]

Hiervoor werken we samen met o.a. de regio FoodValley, The Economic Board en de provincie Gelderland. In onderstaand gedeelte werken we uit wat de inzet van de regio Arnhem-Nijmegen hierin is, met concrete suggesties voor dat benodigde gebiedsakkoord en de Nederlandse inzet voor het EU coronaherstelplan.

1 “Groene Metropoolregio” betekent een regio met de kracht en uitdagingen van een stedelijk hoogontwikkelde regio (economische sterke clusters, in combinatie met een sterke woningdruk en druk op bereikbaarheid), die we altijd in combinatie brengen met verduurzaming, circulariteit en een ontspannen karakter (bijvoorbeeld één van de stedelijke regio’s met het hoogste aandeel Natura2000 gebied).

GROENE METROPOOLREGIO ARNHEM-NIJMEGEN: AANBOD VOOR VERSTEDELIJKINGAMBITIES KOMEND KABINET[2]

Wij werken aan toepassingen voor de toekomst. Met slimme circulaire innovaties op het gebied van gezondheid, energie en technologie werken we aan baanbrekende maatschappelijke oplossingen. In deze internationale regio vinden we niet alleen uit, we testen de toepassing in de dagelijkse praktijk. Zo werken we aan oplossingen in gezondheidszorg, schone energie en circulaire woningbouw.
In de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is het goed wonen en leven in een natuurlijke balans tussen groen en stad. In deze ontspannen regio is alles te beleven.

- **We nodigen het Rijk uit om samen de Verstedelijkingsstrategie 'Meer landschap, meer stad' uit te bouwen tot een gebiedsakkoord.**

Daarmee kunnen we verder innoveren en de komende jaren 60.000 woningen bouwen met behoud van onze groene omgeving. Tevens kunnen we dan gekwalificeerd personeel aantrekken, opleiden en omscholen.

- **Ook roepen wij op om onze onderstaande inzet op circulair (bouwen) en de cluster- en toepassingsgebieden van Energy en Health High Tech mee te nemen in de aankomende Nederlandse inzet voor het EU coronaherstelplan (RRF €5,6 miljard voor Nederland).**

2 We verwijzen hiervoor naar de vast te stellen Investeringsagenda en bijbehorend Bestuursakkoord tussen Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland voor een deel van de geplande regionale investeringen in ontwikkeling.

GROENE GROEI EN WONEN

In 2030 heeft onze regio een van de grootste woningtekorten in Nederland. Dat vraagt om meer betaalbare woningen. Met het Rijk hebben we hiervoor een Woondeal gesloten. Mede hierdoor is onze plancapaciteit al flink vergroot en werken we intensief samen met ontwikkelaars en corporaties aan realisatie.
Tegelijkertijd kijken we al vooruit naar 2040, naar potentiële bouwlocaties die vooral binnenstedelijk gelegen zijn (Verstedelijkingsstrategie). Belangrijk uitgangspunt is dat we blijven bouwen aan de balans tussen wonen, groen en leefbaarheid. Dat betekent dat gemeenten moeten overstappen van grondbeheer naar gebiedsontwikkeling. Een potentieel risico, waarvoor een financiële waarborg nodig is. De woningen moeten bovendien betaalbaar blijven. Starters en mensen met een laag inkomen of een middeninkomen moeten immers óók een geschikte woning kunnen vinden.

- Om de juiste woningen op de beste plek betaalbaar te bouwen, moeten gemeenten financieel in staat zijn gebiedsontwikkeling uit te voeren. Dat kan met een verstedelijkingfonds.

- Als we willen dat er voldoende betaalbare duurzame woningen worden gebouwd, voorzien we een onrendabele top van 17.000 euro per nieuwe woning. Hiervoor vragen we een tegemoetkoming van het Rijk.

LANDSCHAP EN ONTSPANNING

In onze regio verwelkomen we steeds meer inwoners en bouwen we veel huizen. Tegelijkertijd willen we onze unieke balans tussen wonen en groen versterken. Dat doen we door de wijken te vergroenen en klimaatbestendig te maken. Ook investeren we in ruimte voor landschap, zoals met **Park Lingezegen en** het **Rivierklimaatpark IJsselpoort**. Zo voorkomen we dat gemeenten aan elkaar vastgroeien en geven we inwoners voldoende ruimte om goed en gezond te leven. Bovendien realiseren we zo stikstofruimte, die hard nodig is voor woningbouw en onze economie. Daarbij verbeteren we zo ons vestigingsklimaat door een aantrekkelijk gebied te blijven. Onze regio herbergt de Veluwe; in dit gebied moeten het Rijk, provincie en gemeenten met natuurorganisaties en boeren samenwerken om ruimte te scheppen in de stikstofcrisis en de schade aan de natuur op de **Veluwe te herstellen**.

- We vragen het Rijk samen met provincie Gelderland hierin te participeren en bij te dragen aan landschapsontwikkeling.

CIRCULAIR

Van de 60.000 woningen willen we minstens 25% circulair bouwen, met na 2030 een nog hogere doelstelling. Materialen worden opnieuw gebruikt. Op zo'n grote schaal circulair bouwen, is nieuw en van groot belang voor Nederland. We delen onze lessen, zodat de kennis en kunde van circulair bouwen voor iedereen is.

- Van het Rijk vragen we actief partnerschap. Bouw met ons (overheden, onderwijsinstellingen en ondernemers) aan deze ambitie, middels het opnemen in het Verstedelijkingsakkoord en het stimuleren van banen in de circulaire economie.

VERBINDINGEN

100.000 nieuwkomers in de regio vraagt om meer dan alleen woningen. Het vraagt om schonere, slimmere en snellere verbindingen van en naar de Randstad, de Achterhoek, Duitsland en binnen de regio zelf. [3] Daarom investeren wij in de spoorcorridor Randstad – Arnhem – Rhein-Ruhrgebied. Hiermee versterken we de economie, dragen we bij aan (Europese) klimaatdoelstellingen en verbeteren we de leefbaarheid van het gebied. De ambitie is om deze internationale trein sneller (>160 km per uur), vaker (1x per uur) en beter (betrouwbaarder) telaten rijden.

- Samen met alle regio's van Randstad tot en met Ruhr, VNO-NCW, ProRail en NS pleiten we voor een snellere, vakere en betrouwbaardere verbinding tussen Randstad, Arnhem en het Rhein-Ruhrgebied. Dat is ook goed voor de nationale verbindingen.
  Belangrijke stappen zijn hier spoorverdubbeling en de uitwerking van spoorknoop Arnhem-Oost via het MIRT (van pre-verkenning naar verkenning) of groeifonds.

PRODUCTIEF & CLUSTER-ONTWIKKELING VOOR BREDE WELVAART

ENERGY

Wij maken economie van energie. We realiseren en versnellen toepassingen voor de verduurzaming van industrie, bouw en mobiliteit. Dit door elektrificatie en het gebruik van groene waterstof. Zo worden bedrijven, vrachtwagens, auto's, bussen en binnenvaartschepen schoner. Als regio hebben we een sterk track record op waterstof (veel mkb, startups en kennis in bijvoorbeeld het waterstoflab) en elektrificatie (met meerdere testcentra). Wij maken decentrale en slimme energiesystemen. Elektriciteit uit wind en zon slaan we op in batterijen of zetten we om in groene moleculen. Zo versnellen we de energietransitie. Bovendien werken wij aan "blijven bouwen" in de stikstofcrisis, door emissievrije bouwmachines.
We bundelen onze krachten in het onderzoeks-, opleidings- en testprogramma Connectr. Triple helix: we koppelen kennis van startups en scale-ups aan grotere bedrijven en onderwijs (mbo, hbo en wo). Provincie en gemeenten zijn actief partner.

- We zijn de proeftuin van Nederland voor decentrale energiesystemen en nodigen het Rijk uit voor actief partnerschap in Connectr.

3 Een ingediend groeifonds voorstel hiervoor is helaas afgewezen.

HEALTH HIGH TECH

De combinatie van gezondheidszorg en data maakt ons allemaal gezonder. Met artificial intelligence (AI), ofwel kunstmatige intelligentie, levert onze regio een bijdrage van wereldformaat aan de gezondheidszorg. Met behulp van een dataset aan ziektebeelden, kunnen artsen betere diagnoses stellen en zo patiënten op de best mogelijke manier behandelen.

Ook op het vlak van gedragsverandering, een van de meest moeilijk te bereiken resultaten, speelt AI een belangrijke rol. Bijvoorbeeld door oplossingen te vinden om mensen gezonder te laten leven. Door al deze innovaties creëren wij banen. Ook hier werken wij triple helix.

- Om door te kunnen groeien naar een internationaal Health High Tech topcluster zijn investeringen nodig in campus- en cluster faciliteiten.

DE GROENE METROPOOLREGIO ALS SAMENWERKINGSPARTNER

ROL RIJK EN REGIO

Ruimtelijke ordening vraagt om stevige governance. iets wat afgelopen jaren is losgelaten. De aanbevelingen uit het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) **"Van woorden naar daden: over de governance van de ruimtelijke ordening"** zijn ons inziens het vertrekpunt voor de **uitvoering** van de zeven verstedelijkingsstrategieën. Dit wordt, o.a. in de BZK begroting, volledig omarmd door het Rijk.

In lijn met het advies kunnen regio's zoals de Groene Metropoolregio met het Rijk de ruimtelijke keuzes maken op basis van vastgestelde doelen en ondersteunde en ordenende principes door het Rijk. Zo realiseren we een woonomgeving waarin meerdere maatschappelijke doelen integraal worden gerealiseerd.

Het IBO beveelt voor de zeven verstedelijkingsstrategieën aan toe te werken naar bestuursakkoorden, te zorgen voor een grotere beschikbaarheid van woningbouwlocaties en de financiering van rijksbelangen, waar mogelijk, vorm te geven als **één rijksbod per gebied**.[4] Hiermee kunnen dan de benodigde investeringen in bouwproductie, landschap, circulariteit, bereikbaarheid en campusontwikkeling verder gerealiseerd worden.

> Wij roepen op dit in 2022 als eerste toe te passen in de regio waar deze integrale opgaven het meest samenkomen: de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Dit kan door gebiedsontwikkeling middelen toe te wijzen in de BZK begroting 2022, het op te nemen in de formatie, en/of in ieder geval de onderdelen over 'Energy, Health High Tech' en 'Circulair' op te nemen in de Nederlandse inzet voor het EU coronaherstelfonds (RRF).

WAAR BOUWEN WE OP VOORT?

In Nederland voeren we een strategie die gericht is op functiemenging en het versterken van de bestaande stad. In elk van de metropoolregio's werken Rijk en regio (via het BO-MIRT) al jaren in gebiedsgerichte programma's samen aan de integrale verstedelijkings- en bereikbaarheidsopgaven. Ook zijn of worden voor de grote stedelijke regio's in Nederland door Rijk en regio verstedelijkingsstrategieën opgesteld. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en verschillende regionale en lokale omgevingsvisies faciliteren deze strategie. De **NOVI** zet in op versterking van het **Stedelijk Netwerk Nederland** en hanteert een voorkeursvolgorde voor verstedelijking. De **maatschappelijke opbrengsten** zijn: het **versterkt de economische vitaliteit**, het **bevordert de sociale cohesie**, het is een **duurzame wijze van verstedelijking**, het betekent **het slim benutten van schaarse ruimte**, het is een **impuls voor de bestaande stad** en het **reduceert mobiliteit**[5]**.**

4 "We bevelen daarom aan om daar waar de meerwaarde van bundelen evident is, de financiering van de nationale belangen via een specifieke uitkering samen te verstrekken als één rijksbod per verstedelijkingsgebied, gekoppeld aan de langjarige verstedelijkingsdoelstellingen. Deze financiering maakt gemeenten minder afhankelijk van de inkomsten uit grondexploitatie, wat de onderhandelingen met ontwikkelaars naar verwachting versnelt. Zolang de middelen aan de gedefinieerde doelstellingen worden uitgegeven, hebben decentrale overheden de vrijheid om het budget naar eigen inzicht te alloceren. Deze opzet is **vergelijkbaar met de Brede Doeluitkering voor verkeer en vervoer**". Momenteel wordt er in de regio gewerkt aan een 'Regionale Investeringsagenda', daaruit zal het benodigde investeringsbedrag blijken (per woning gaat het bijvoorbeeld om 17.000 euro onrendabele top). Daarom noemt de regio soms een 'verstedelijkingsfonds'.

5 We verwijzen hiervoor naar position paper "De stad van de toekomst staat al in de steigers", als ook de Woondeal Arnhem-Nijmegen en de NOVI-propositie Groene Metropool.

GROENE METROPOOL = GROENE METROPOOLREGIO ARNHEM-NIJMEGEN + REGIO FOODVALLEY

Wij (regio Arnhem-Nijmegen) werken hiervoor samen met de regio FoodValley, de provincies Gelderland en Utrecht en de waterschappen. De regio's Foodvalley (40.000 woningen) en Arnhem-Nijmegen (60.000 woningen) zullen de komende jaren met de bouw van zo'n 100.000 woningen een belangrijke bijdrage leveren aan de woningbouwopgave. Wij geven deze opgave een unieke (in)richting mee: we realiseren een groene metropool waarin woningen gebouwd worden én meer landschap aan wordt toegevoegd. Dit doen we samen met het Rijk, provincies Gelderland en Utrecht en met de 26 regiogemeenten. Deze aanpak is nodig vanuit het belang van een mooi buitengebied waarin mensen kunnen ontspannen en te recreëren. Ook is deze aanpak nodig voor het realiseren van meer (kwalitatief) landschap om hiermee de stikstofproblematiek op te lossen en woningen te kunnen bouwen.

INVESTERING- EN UITVOERINGSAGENDA

De Verstedelijkingsstrategie wordt nu uitgewerkt in een investerings- en uitvoeringsagenda die moet leiden tot een Verstedelijkingsakkoord tussen Rijk en regio in 2022. We testen onze principes in gebiedsuitwerkingen. Gebiedsoverstijgende opgaven die langjarig commitment vergen van Rijk, provincie en regio zijn in ieder geval:

- Binnenstedelijke verdichtingslocaties — hoge onrendabele top bij kwalitatief programma, incl. circulair bouwen, groen en klimaatadaptatie
- Grote corridors — met name A12 over weg, water en spoor (A15, A1, A50)
- Binnenstedelijke bedrijventerreinen/werklocaties — transformatie en/of intensivering, klimaatadaptatie, energie
- Versterken van regionale toplocaties: campussen — regievoering voor de realisatie van excellente voorzieningen
- Natuur- en landschapsherstel en ontwikkeling — versterking Veluwe en groene corridors, incl. klimaatadaptatie en biodiversiteit
- Parklandschappen — recreatiemogelijkheden als uitloopgebieden voor een kwalitatieve leefomgeving, incl. klimaatadaptatie
- Landbouwtransitie — verlagen landbouwintensiteit en stikstofuitstoot

GROENE METROPOOLREGIO ARNHEM-NIJMEGEN

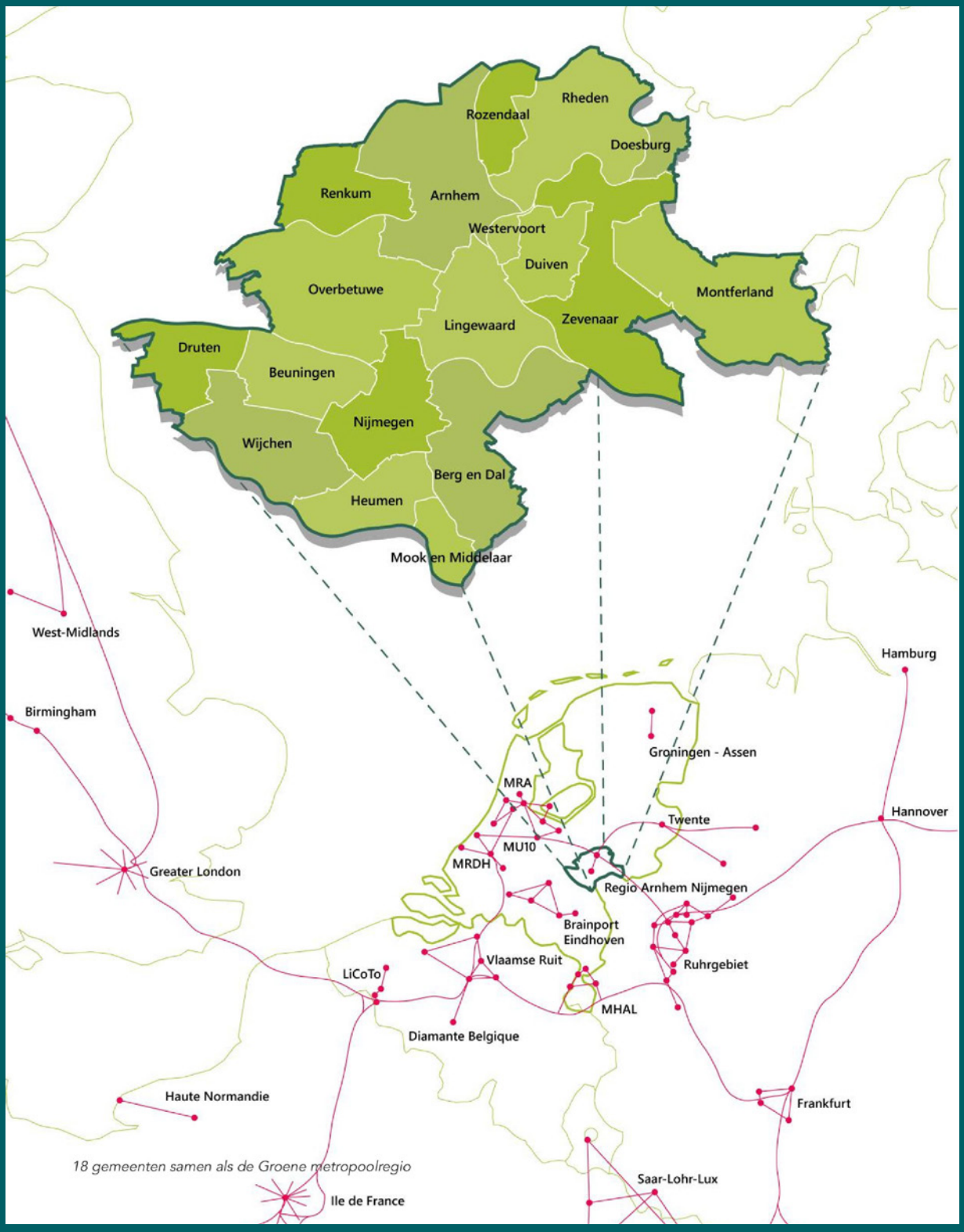

Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
06 - 311 021 19

info@groenemetropoolregio.nl
www.groenemetropoolregio.nl

29-11-2021

VOORTGANG PUBLIC AFFAIRS PER OPGAVE

De afgelopen periode is vanuit het Public Affairs Team samen met de opgavemanagers en bestuurlijk trekkers gewerkt aan de doorontwikkeling van onze inzet richting Rijk, Brussel en Duitsland. We doen enkele voorstellen om verdere aandacht voor ons gebied te creëren bij de start van een nieuw kabinet, betrokkenheid van bestuurders hierbij, en hoe we verder willen werken aan Europese projecten en samenwerking met Duitse partners.

RIJK

Zie beslisdocument.

BUREAU BRUSSEL

Een groot deel van onze lobby-inzet richt zich op het Nederlandse plan voor de EU coronaherstelfondsen (RRF, bijna €6 miljard voor het totale Nederlandse plan). Daarnaast is afgelopen tijd ook weer volop geïnvesteerd in zichtbaarheid in de Europese netwerken van de regio, ook met het oog op het begin van de nieuwe EU programmaperiode. Met de opgaven en regionale partijen wordt hard gewerkt aan Europese projectvoorstellen. Wel blijkt het lastiger om – met voornamelijk digitale aanwezigheid in Brussel – goed aan te sluiten op lopende voorstellen van Europese partners. Ook blijft het een uitdaging om voor alle thema's voldoende capaciteit voor EU voorstellen te krijgen bij organisaties in de regio. Met het oog daarop, hopen we dat het LEADER programma meer mogelijkheden voor ook regiogemeenten kan creëren.

We gaan regiogemeenten inzetten op een nieuw LEADER-programma. Gezien de omvang en karakter van het programma is het voorstel hiervoor trekkerschap bij de Liemers te verkennen en uit te werken hoe andere gemeenten uit de regio kunnen aansluiten. De provincie Gelderland heeft in juni 2021 een uitvraag gedaan onder Gelderse gemeenten en regio's om de belangstelling te peilen voor deelname aan het LEADER-programma 2023-2027. LEADER is een Europees instrument voor de ontwikkeling van plattelandsgebieden. Het wordt bottom-up ingezet voor kleinschalige projecten binnen een daarvoor aangewezen gebied. Op dit moment heeft de Achterhoek als enige regio in Gelderland de LEADER status. In de nieuwe periode kunnen dit meerdere regio's per provincie zijn. In tegenstelling tot voorgaande jaren zal het LEADER-programma deze keer daarnaast niet alleen betrekking hebben op de leefbaarheid van het platteland, maar ook op klimaat, biodiversiteit en kringlooplandbouw.

Wij denken dat de Liemers geschikt is voor het LEADER programma omdat:

- hiermee een nadere invulling kan worden gedaan op de gebiedsuitwerking voor het deelgebied Liemers;
- er reeds positieve gesprekken zijn gevoerd met gemeenten in de Liemers over deelname aan LEADER en ook de gemeenten Druten, Wijchen en Renkum, op ambtelijk niveau, interesse hebben geuit;
- de GMR en de grotere gemeenten gezien het maximale aantal inwoners per LEADER-gebied/per kern (resp. 150.000 en 30.000) niet in aanmerking komen voor deelname en het alleen mogelijk is een consortium van kleinere gemeenten te vormen, waarmee een deelgebied binnen de GMR wordt gecreëerd;
- deelname aan het LEADER programma toegang biedt tot een breed landelijk en Europees netwerk gericht op versterking van landelijk gebied.

Voor meer Europese updates verwijzen we naar de inzet per opgave. Ook is de nieuwsbrief Brussels Lof recent weer uitgekomen (link).

DUITSLAND

Zowel de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, provincie Gelderland als Euregio Rijn-Waal hebben voor de komende jaren (strategische) doelen en ambities in de samenwerking met Duitsland geformuleerd. Ook op nationaal niveau is afgelopen tijd met de Grenslandagenda NL-NRW een stevige impuls in de grensoverschrijdende samenwerking gegeven. Voor onze regio geldt dat er weliswaar al geruime tijd wordt benoemd dat de samenwerking met Duitsland steviger moet, maar een actiegerichte invulling tot op heden nog te veel ontbreekt. Daarnaast is de regio waar het gaat om grensoverschrijdende samenwerking nog onvoldoende zichtbaar op nationaal niveau, zowel aan Nederlands als Duitse zijde.

De regio bespreekt met de Euregio Rijn-Waal en provincie Gelderland hoe we effectief kunnen samenwerken, met welke ondersteuning we onze grensoverschrijdend ambities concreet kunnen maken en hoe we als regiobureau hierin een voortrekkersrol kunnen nemen. Inmiddels zijn daarom eerste verkenningen gedaan op activiteiten en projecten die samen met Duitse partners - o.a. in het Ruhrgebiet/Regionalverband Ruhr en de Region Köln-Bonn - kunnen worden opgepakt. We zoeken daarbij de inhoudelijke samenwerking met relevante partners zonder nieuwe, grote (bestuurlijke) structuren op te zetten. We gaan inhoudelijke focus aanbrengen in de regionale inzet voor samenwerking met Duitse partners door:

- op korte termijn (2022) verder te investeren in mobiliteit en corridorontwikkeling met prioriteit voor spoorcorridor Randstad-Arnhem-RheinRuhr, ICE verbinding Amsterdam-Arnhem-Frankfurt, Berlijnlijn. Hiervoor in 2022 te starten met een nadere uitwerking van het euregionaal mobiliteitsplan;
- op middellange termijn (2022-2023), onder de kapstok van corridorontwikkeling, onze economische clusters aan te jagen, met name Energy en Health High Tech. Hiervoor analoog aan het euregionaal mobiliteitsplan ook in 2022 een kort en krachtig initiatieven-onderzoek uit te voeren op Energy, Health High Tech, om op basis daarvan tot concrete projectvoorstellen te komen;
- op lange termijn (2023 ->) grensoverschrijdend in te zetten op thema's als circulariteit en het groen-blauwe raamwerk.

ALGEMEEN

Als belangrijk uitgangspunt in de public affairs strategie van de Groene Metropoolregio hebben we benoemd: 'lobby is inhoud'. De lobbyresultaten boeken we alleen met inhoudelijke betrokkenheid en activiteit vanuit de opgaven en regionale partners. Hieronder volgt daarom een inzicht in de activiteiten die voortkomen uit de regionale agenda. Veel daarvan is het resultaat van een ontwikkelproces dat we – ook samen met bureau WePublic – hebben doorlopen. De resultaten en verdere ontwikkelpunten daaruit zijn beschikbaar.

Belangrijke momenten voor de lobby:

Doorlopend	Commissiedebatten Tweede Kamer over onze opgaven, bijvoorbeeld over (internationaal) spoor op 9 december
Regulier	Vast 'Den Haag-moment' door de regio. Bij de afspraken nemen we telkens bestuurlijk trekker of andere stakeholder mee.
Nov '21	Inzet BZK begroting, grotendeels gedaan en loopt
Nov '21	BO Verstedelijking met demissionaire minister
Dec '21	Inzet MIRT Tweede Kamer. Gezamenlijk met FoodValley inzet communiceren en richtbedrag noemen voor regeerprogramma nieuw kabinet
Wanneer gereed	Nieuw coalitieakkoord, reactie vanuit de regio

Jan ’22	Ondertekening bestuursakkoord communiceren als stevige samenwerking en dat we klaar zijn voor samenwerking met nieuw kabinet op inhoud (dat dan bezig is met formulering regeerprogramma)
Febr ’22	BO MIRT
Juni ’22	Beoogd verstedelijkingsakkoord BO Leefomgeving
Zomer ‘22	Indienen Nederland plan voor EU coronaherstelfonds (eerste analyse beschikbaar)
Juli ’22	Regioreis naar Den Haag In overweging of jaarlijks terugkerende ‘Haagse traditie’: laagdrempelig event als regio zichtbaar voor Haagse contacten
Augustus ’22	Democratiefestival, inzetten voor Rijk-regio
Okt ’22	European Week of Regions and Cities

Activiteiten nog in ontwikkeling:

- Metropoolregio’s event Den Haag.
- Slim Benutten bestuurlijk oploop, te gebruiken als communicatie over Oost inzet
- Aanschaf monitoringsinstrument Rijksontwikkelingen
- Europese projectvoorstellen (in onderstaand overzicht een greep, maar er is een bredere lijst)

Ondertussen is ook de nieuwste collega bij het Public Affairs Team aan de slag, Jan Hendrik Galdiga.

Een selectie van verdere public affairs activiteiten zetten we neer in het overzicht per opgave hieronder. Dit is niet uitputtend maar bedoeld om inzicht te geven in public affairs activiteiten op profilering, positionering en lobby.

GROENE GROEI

Gedaan (periode mei – november ‘21):

Ontwikkelen lobbydoel groene groei	Rijk
Persbericht rondom BO leefomgeving, met onderschrijving van het nationaal belang van ontwikkelingen in de Groene Metropoolregio en de positieve reactie van de minister op verstedelijkingsconcept. Artikelen in de Gelderlander.	Rijk
Vragen in de Tweede Kamer over ‘Goedkoper bouwen in Oosten bericht’, vragen en antwoord minister aangegrepen voor aandacht voor ons gebied.	Rijk
Opinie geschreven in Financieel Dagblad als reactie op EIB rapport over bouwlocaties in het groen: tegen dichtbouwen regio, voor aanpak Groene Metropoolregio	Rijk
Tweede Kamer debat woonopgave: contact Bestuurlijk Trekkers met Kamerleden, briefing en gesprekken	Rijk
Kamerlid vraagt naar verstedelijkingsconcept als kans voor bereikbaarheid regio	Rijk

Inzet voor BZK begroting geformuleerd: nog zonder bedrag, maar voorstellen om in 2022 wel geld voor integrale toepassing van een duurzaam verstedelijkingsfonds mogelijk te maken.
- Contacten met meerdere Kamerleden
- Meerdere position papers ondersteund en onze boodschap in verwerkt:
  ○ Woondealregio’s en metropoolregio’s over Wonen is meer dan bouwen
  ○ IPO position paper: inclusief vraag of komend jaar geld vrij komt voor de verstedelijkingsakkoorden
  ○ Position paper binnenstedelijk bouwen, ondersteund door Arnhem en Nijmegen, verwijzend naar Groene Metropoolregio
	Rijk

Analyse groene groei in concept EU coronaherstelplan	Rijk/Bureau Brussel

Gepland:

Lancering lobby-inzet voor regeerprogramma nieuw kabinet (na coalitieakkoord)	Rijk
Groene groei conferentie	Rijk
Inzet BO MIRT februari ’22, via overleg en contact departementen, aanvullend indien nodig via contacten Kamerleden	Rijk
Aanbieden werkbezoeken nieuwe minister	Rijk
Werkbezoeken Kamerleden (uitnodigingen staan)	Rijk
Uitwerken nieuwe vorm samenwerking regio-Rijk (woondeal, Verstedelijkingsakkoord, BDU, anders)	Rijk

VERBONDEN REGIO

Gedaan:

Ontwikkelen lobbydoel verbonden regio	Rijk
Formatiebrief versterken Randstad-Arnhem-RheinRuhr corridor, samen met de nieuwe A12 spooralliantie (oa. NS, Rover, Amsterdam, euregio, provincie). Dit heeft al geresulteerd in meer aandacht en inzet vanuit IenW. Specifieker wordt nu gewerkt aan een tussenstap tot een MIRT-verkenning, die ook kan leiden tot bijdragen van Rijk en EU.	Rijk/Bureau Brussel
Nieuw samenwerkingsverband van de Nederlandse metropoolregio's op lobby opgericht. Gezamenlijk een opinie in het FD gebracht over meer aandacht voor investeringen in duurzame bereikbaarheid zodat metropoolregio's de woningnood kunnen verlichten.	Rijk
Lobby-event georganiseerd tijdens de European Week of Regions and Cities, met bijdragen van Roeland van der Zee, de Europese Commissie en Europees Parlement. Hier is nog eens de basis gelegd voor meer Europese aandacht en bijdragen aan duurzame mobiliteit in onze regio, niet alleen voor internationaal spoor maar ook de aansluiting van fiets en hubs daarop.	Bureau Brussel
Projecten aangedragen op fiets en verkeersveiligheid, actieve mobiliteit en duurzame stadslogistiek. Nog niet gelukt om regionale capaciteit op te organiseren.	Bureau Brussel

Gepland:

Met de A12spooralliantie werken we verder om met IenW een aanvraag Connecting Europe Facility in te dienen voor infrastructurele maatregelen en verduurzaming van regionale aansluiting op de internationale spoorcorridor.	Rijk/Bureau Brussel
Inzet Tweede Kamer debat internationaal spoor, 9 december. Inzet en verspreiden position paper /formatiebrief A12 alliantie.	Rijk
Event met oa. de NS op de Permanente Vertegenwoordiging van NL bij de EU, over de sterkere rol die de Europese Commissie kan spelen om snellere en concretere stappen te zetten op verbeteren internationaal personenvervoer per spoor. Doel: positie GMR in richting Berlijn en verbeteren ICE Frankfurt.	Rijk/Bureau Brussel
Deelname Polis conferentie, inclusief presentatie duurzame mobiliteit door Roeland van der Zee, stimulering actief gebruik regionale snelfietspaden, en ontwikkeling EU projecten.	Bureau Brussel
Gesprekken met IenW op hoger niveau tillen.	Rijk
Inzet op EU coronaherstelfonds voor spoor, hubs, fiets	Rijk/Bureau Brussel
Betere aansluiting op MIRT overleg organiseren.	Rijk
Samenwerkingsnetwerk GNMI doorontwikkeling	Rijk
Regionale inzet continueren en doorvertalen in Nationaal Toekomstbeeld Fiets.	Rijk
Euregionaal mobiliteitsplan uitwerken in regionale inzet met (Interreg) projecten.	Duitsland

CIRCULAIRE REGIO

Gedaan:

Ontwikkelen en opnemen lobbydoelen circulaire regio.	Rijk
Meerdere bijeenkomsten om inzet op circulair bouwen verder uit te werken.	Rijk
Ontwikkelen 'circulaire ladder', voortkomend uit de woondeal. De impactladder is toepasbaar als screenings- en toetsingsinstrument en sluit aan op landelijke ontwikkelingen zoals de Platform CB'23 en de City Deal Circulair en Conceptueel Bouwen.	Rijk
Aangesloten op project Engage4Bio (aanvraag loopt)	Bureau Brussel
Aangesloten op project FoodRus.	Bureau Brussel
Project circulair textiel ingediend (EURIDICE)	Bureau Brussel
Meerdere gemeenten met aanvragen als EU City Facility (Rheden) en warmtenet (Lingewaard/Arnhem) ondersteund	Bureau Brussel
REACT-EU fondsen aangedragen aan partijen rondom Lifeport Circular Lab, onder meer Innodrought/Eijkelkamp	Bureau Brussel

Gepland:

Verkennen aansluiting bij landelijke uitrol circulaire ladder, en of we als Groene Metropoolregio daarin een voorloperspositie kunnen creëren.	Rijk
Haalbaarheidsonderzoek Vezelcampus	Rijk
Circulair bouwen, ontwikkeling VIA-T in initiatieffase en steun via contact BZK en Woondeal	Rijk/Bureau Brussel
Inzet op EU coronaherstelfonds op circulair bouwen en Lifeport Circular Lab	Rijk/Bureau Brussel
Actieplan in concept vanuit partners: belemmeringen en uitdagingen voor circulair bouwen. Inzet circulair bouwen vanuit 'renovation wave' gedachte	Rijk
Verdere ontwikkeling van casussen rondom Lifeport Circular Lab, namelijk Koele steden Arnhem Stationsgebied Nijmegen Innovatiewerkplaats Duiven NEXTgarden Lingewaard Akkerbouw Liemers/Zevenaar, Eijkelkamp Rivier & uiterwaardengebied	Bureau Brussel
Inventarisatiestudies / haalbaarheidsonderzoeken starten op grensoverschrijdende samenwerking circulair	Duitsland

PRODUCTIEVE REGIO

Gedaan:

Groeifonds aanvragen. De belangrijkste resultaten voor (speerpunten binnen) de productieve regio worden van lopende groeifonds aanvragen verwacht. We hebben geen 'regionale groeifonds' aanvraag, maar hebben ervoor gekozen om per thema aan te sluiten bij lopende groeifonds aanvragen. Een overzicht is beschikbaar bij OostNL, we hebben als regio niet één coördinerende rol hierop (en ook niet nodig). Te denken is aan Leven Lang Ontwikkelen en onder meer verduurzaming bedrijventerreinen.	Rijk
Ontwikkelen en opnemen doelen Energy (inclusief duurzame logistiek) en Health High Tech lobbydoelen.	Rijk
EU Regions week sessie digitalisering en health i.s.m. ThinkEast partners	Bureau Brussel
Energy presentaties in netwerken	Bureau Brussel
Lidmaatschap regional pillar European Hydrogen Valleys Platform	Bureau Brussel

Gepland:

Verkenning regiodeal. Verwachting is dat een regio-instrument in een vorm terugkomt bij een nieuw kabinet. De vraag is of dat weer de vorm van de regiodeal komt. We kiezen ervoor om nog iets langer stil te staan bij uitwerken van onze proposities op Health High Tech, Energy en het position paper duurzame logistiek.	Rijk
Vervolg en keuzes Health irl High Tech; TEB organiseert vervolg inzet. Dan pas plan van aanpak mogelijk	Rijk
Voorstellen inbrengen als onderdeel Nederlands EU coronaherstelplan. Via SIIA Oost-Nederland en eigenstandig.	Rijk/Bureau Brussel
Speerpunten sluiten al iets meer aan bij landelijke en Europese netwerken, bijv. Energy bij de topsector/TKI.	Rijk/Bureau Brussel
Lobby van Verstedelijkingsstrategie naar Verstedelijkingsakkoord: productieve regio nog goed in te brengen	Rijk
We plannen gesprekken met Kamerleden ook voor productieve regio	Rijk
Inzet EU coronaherstelfonds voor Health High Tech en Energy	Rijk/Bureau Brussel
Duurzame stadslogistiek aanvraag in voorbereiding (aanhaken)	Bureau Brussel
Waterstofproject nog in te brengen voor projectondersteuning richting EU investeringen	Bureau Brussel
I3 aanvraag digitalisering en health / prevention in ontwikkeling met Rijnstate, TopFit, Oost NL	Bureau Brussel
Lobby voor opbouw EU Smart Specialisation Platform Health & Wellbeing i.s.m. partners Oost Nederland + ontwikkeling van verdere EU pilotprojecten op health data en healthy ageing	Bureau Brussel
Pleiten voor onderzoek/verkenning decentrale energiesystemen proeftuin (financiële/wettelijke belemmeringen); koppeling RES aan energy innovaties met energy hubs	Rijk
Ondersteunen 'zesde cluster' aansluiting op nieuwe energienet (baksteen, papier)	Rijk
Inventarisatiestudies / haalbaarheidsonderzoeken starten op Energy en Health High Tech (Interreg gebruiken)	Duitsland

ONTSPANNEN REGIO

Gedaan:

Inzet voor groen/blauw raamwerk verder te kunnen ondersteunen in mogelijkheden die het Verstedelijkingsakkoord gaan bieden. Als momentum hebben we gekozen voor presentatie van een initiatiefnota in de Tweede Kamer ‘groen in de stad’.	Rijk
Inzet gepleegd in contacten met Kamerleden, samen met FoodValley.	Rijk
Succes voor groen in én om de stad: motie aangenomen dat ook afspraken over landschap in MIRT bij de verstedelijkingsafspraken gemaakt moeten worden. Bij het MIRT (februari) kan dus ook inzet gepleegd worden voor groen/blauw raamwerk, Veluwe en wellicht klimaatadaptief bouwen.	Rijk
Uitnodiging naar LNV staat uit.	Rijk
Ontwikkelkans tot EU project duurzaam toerisme aangedragen	Bureau Brussel

Gepland:

Afspraken over groen/blauw raamwerk in verstedelijkingsakkoord / BO MIRT	Rijk
Project duurzaam toerisme ontwikkelen	Bureau Brussel
Verkenning grensoverschrijdend groen/blauw raamwerk	Duitsland

BESLISDOCUMENT
dagelijks bestuur

Vergaderdatum	24-11-2021
Onderwerp	Maatschappelijk adviesforum
Portefeuillehouder	H. Bruls
Opsteller	Harriet Tiemens
Kenmerk	

GEVRAAGD BESLUIT

- Kennis te nemen van de onderstaande opzet voor een maatschappelijk adviesforum.

TOELICHTING

Conform het bedrijfsplan gaan we een maatschappelijk adviesforum inrichten voor de GMR. Dit forum adviseert het AB gevraagd en ongevraagd over integraliteit van de opgaven en het partnerschap daarbij.

Het voorstel is om een aantal keren per jaar het maatschappelijk adviesforum te organiseren rond een inhoudelijk thema. De samenstelling is afhankelijk van het onderwerp. We willen een breed netwerk bij de regio betrekken en zowel partijen uit de regio als daarbuiten samenbrengen. De samengebrachte deelnemers worden vraagstukken voorgelegd en om reflecties gevraagd.

De bijeenkomsten van het maatschappelijk adviesforum moeten ook leiden tot sterkere verbindingen in de regio.

De bijeenkomst voor het maatschappelijk adviesforum wordt gecombineerd met gelegenheid tot netwerken voor- en achteraf. Voor deze bijeenkomsten maken we gebruik van gemeentehuizen of locaties van partners uit de regio.

1e onderwerp 2022: Gebiedsuitwerkingen Verstedelijkingsstrategie

Vraagstukken om voor te leggen:
- Wat vindt men van de manier waarop we de gebiedsuitwerkingen doen
- Wat valt hen op
- Zijn we compleet of missen er nog zaken
- Governance: wie gaat waarover beslissen als het spannend wordt
  Wat is het escalatiemodel

Potentiële deelnemers:
- Deelnemers tempotafels Woondeal
- Universiteit Delft, Neprom, Regio Tilburg/Breda, Regio Zwolle (Novi alliantie)
- Radboud Universiteit

Verdere onderwerpen
- RES in combinatie met energietransitie in bestaande wijken
- Human Capital, bijvoorbeeld met werkgevers/werknemersorganisaties
- Waterveiligheid
- Lifeport/GMR
- Public affairs

MEEGEZONDEN STUKKEN	-
FINANCIËLE PARAGRAAF	
RISICO'S EN BEHEERS-MAATREGELEN	
JURIDISCH ADVIES	
AFSTEMMING EN SAMENWERKING	
COMMUNICATIE ADVIES	

BESLISDOCUMENT
algemeen bestuur

Vergaderdatum	08-12-2021
Onderwerp	Ter informatie: - Bestuursakkoord en investeringsagenda - Bedrijfsplan GMR
Portefeuillehouder	L. van Riswijk/H. Bruls
Opsteller	H. Tiemens
Kenmerk	

GEVRAAGD BESLUIT

- Kennisnemen van de nieuwe versies van het Bestuursakkoord en de Investeringsagenda.

TOELICHTING

De gedeelde stukken zijn besproken in het DB van 24-11 en worden ter informatie gedeeld met het AB.

Dit is de laatste versie van de stukken. Ten opzichte van de versie, die eerder ter consultatie is aangeboden aan het Algemeen Bestuur, zijn er een behoorlijk aantal kleine wijzigingen doorgevoerd. Deze wijzigingen vloeien voort uit de actualiteit en uit de bespreking van bestuursakkoord en investeringsagenda in Gedeputeerde Staten en The Economic Board. Deze wijzigingen zijn in lijn met onze regionale agenda.

Over de werkwijze rondom de Investeringsagenda wordt/bent u apart geïnformeerd.

De laatste redactieslag wordt nog gedaan. Hierbij gaat het vooral om cosmetische aanpassingen, niet om inhoudelijke.

Als de besluitvorming over deelname aan de opgaven is doorlopen, dan kan het tekenmoment georganiseerd worden. Dit tekenmoment wordt gekoppeld aan een ander ‘viermoment’ in de regio in januari.

Indien gewenst kan Lucien van Riswijk in de vergadering vragen over dit onderwerp beantwoorden.

MEEGEZONDEN STUKKEN

- Bestuursakkoord
- Investeringsagenda
- Bedrijfsplan Groene Metropoolregio najaar 2021

FINANCIËLE PARAGRAAF

-

RISICO'S EN BEHEERS-MAATREGELEN

-

JURIDISCH ADVIES

-

AFSTEMMING EN SAMENWERKING	-
COMMUNICATIE ADVIES	-

Bestuursakkoord regio Arnhem - Nijmegen

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door zijn voorzitter, _____, handelend ter uitvoering van een besluit van het dagelijks bestuur d.d. _____ verder te noemen de “Groene Metropoolregio”,

De provincie Gelderland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door _____, gebiedsgedeputeerde voor de regio Arnhem – Nijmegen, handelend ter uitvoering van een besluit van het college van Gedeputeerde Staten d.d. _____, verder te noemen de “provincie”,

en

Stichting The Economic Board Arnhem – Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar voorzitter_____, verder te noemen “The Economic Board”,

Hierna gezamenlijk ook te noemen: “**partijen**”.

Partijen overwegen als volgt:

1. De partijen zien een gezamenlijk belang om de regio Arnhem–Nijmegen te versterken.
2. De partijen hebben voor de regio Arnhem-Nijmegen de volgende ambities:
   - Doorgroeien naar een groene metropoolregio van internationale betekenis die:
     - economisch tot de best presterende regio’s van Nederland behoort,
     - onder de noemer van Lifeport zichtbaar en herkenbaar is als topregio in health, high tech en energy en op de cross over tussen food & health, in verbinding met Foodvalley,
     - met zijn innovatiekracht op deze sectoren bijdraagt aan de grote maatschappelijke opgaven en tegelijkertijd aan productiviteit en werkgelegenheid van de regio,
     - een optimale verhouding tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bewerkstelligt en daarbij komt tot innovatieve oplossingen voor productiviteitsvraagstukken.
   - Uitgroeien tot dé circulaire topregio in Nederland en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving en een internationale voorbeeldfunctie vervullen op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie;
   - Hét voorbeeld zijn voor een kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: ontspannen groeiregio in balans.
3. De partijen benutten samen de potentie van de regio ten volle en bundelen hun krachten om deze ambities invulling en uitvoering te geven. Dit vanuit de overtuiging dat werkelijke resultaten met toegevoegde waarde voor de regio geboekt worden met een integrale aanpak en in een triple helix samenwerking met uiteenlopende partijen (overheid, bedrijfsleven, onderwijs & onderzoek).
4. Voor de gezamenlijke uitvoering van deze ambities is een consistente, meerjarige samenwerking tussen deze drie partijen nodig.

5. De partijen delen de urgentie om zo snel mogelijk met volle kracht stevige voortgang te boeken op de realisatie van deze ambities.
6. De partijen zullen daartoe aanvullend op dit bestuursakkoord een Investeringsagenda opstellen: de Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen (verder Investeringsagenda).
7. De partijen dragen vanuit hun doelen en ambities bij aan deze Investeringsagenda.
8. De partijen zijn bereid om ten behoeve van de realisatie van de Investeringsagenda hun bestuurlijke, inhoudelijke en financiële bijdragen samen te brengen en daarbij te kiezen voor het meest passende instrument.
9. Dit bestuursakkoord is de basis voor langdurig commitment van partijen aan het bereiken van de gezamenlijke ambities voor de regio Arnhem–Nijmegen voor de komende tien jaar.

Partijen komen als volgt overeen:

1. Algemene bepalingen
In dit bestuursakkoord wordt verstaan onder:
a) Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen: de jaarlijks door de partijen vast te stellen verzameling van investeringen gebaseerd op de opgaven die de drie partijen doen om de ambities in de regio Arnhem-Nijmegen te realiseren.
b) Adviesteam: een vertegenwoordiging van de partijen op uitvoerend niveau.
c) Gebiedsoverleg regio Arnhem-Nijmegen: het bestuurlijk overleg met vertegenwoordigers van de partijen.
d) Regio Arnhem-Nijmegen: het geografisch gebied van de 18 deelnemende gemeenten aan de Groene Metropoolregio.

2. Doel van het bestuursakkoord
Het doel van het bestuursakkoord is het vastleggen van:
a) Het langjarige commitment op de samenwerking tussen de partijen in de regio Arnhem-Nijmegen.
b) De verhoudingen tussen de partijen en de werkwijze in de samenwerking aan de ambities.
c) Het proces om te komen tot de Investeringsagenda en de uitvoering en de actualisatie daarvan.

3. Reikwijdte van het bestuursakkoord
1. Het bestuursakkoord heeft betrekking op de samenwerking van de drie partijen in de regio Arnhem-Nijmegen.
2. Deze overeenkomst ziet alleen toe op het grondgebied van de regio Arnhem-Nijmegen.

4. Verhouding tussen de partijen
Partijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de realisatie van de gezamenlijke ambities en de totstandkoming en uitvoering van de Investeringsagenda vanuit ieders rol:
a) De Groene Metropoolregio formuleert jaarlijks in samenspraak met de regiogemeenten een regionale agenda met opgaven. Een gemeente participeert in een opgave na besluit van de gemeenteraad waarbij afspraken worden vastgelegd in een opgaveovereenkomst. De wijze waarop de Groene Metropoolregio uiteindelijk voornemens is (financieel) bij te dragen aan de gezamenlijke ambitie is uitgewerkt in de Investeringsagenda.
b) De Provincie draagt vanuit haar eigen inhoudelijke kaders bij aan de gezamenlijke ambitie. De wijze waarop de Provincie voornemens is (financieel) bij te dragen is vastgelegd in de Investeringsagenda.
c) The Economic Board draagt vanuit haar eigen inhoudelijke kaders zoals verwoord in haar strategisch en tactisch plan bij aan de ambities. Ook de wijze waarop The Economic Board met de aan haar verbonden triple helix partners voornemens is (financieel) bij te dragen aan de uitvoering van een opgave staat in de Investeringsagenda.
d) Over de mogelijke bijdrage van de Rijksoverheid, Europa en andere instellingen aan de regionale agenda stemmen partijen onderling af hoe partijen zich inzetten en welke bijdrage partijen daaraan leveren.

5. Totstandkoming en uitvoering van de Investeringsagenda
1. De drie partijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de totstandkoming en uitvoering van deze Investeringsagenda.
2. Het adviesteam bereidt het proces voor van het opstellen en actualiseren van de Investeringsagenda voor het gebiedsoverleg.
3. De Investeringsagenda wordt jaarlijks vastgesteld door het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio, het college van gedeputeerde staten van de Provincie en het bestuur van The Economic Board.
4. Tussentijds toevoegen van activiteiten aan de Investeringsagenda is na instemming van het gebiedsoverleg regio Arnhem-Nijmegen mogelijk.

6. Gebiedsoverleg regio Arnhem-Nijmegen
1. Zo vaak als nodig is er een gebiedsoverleg over de voortgang van de Investeringsagenda.
2. Er vindt bestuurlijke monitoring van de voortgang van de realisatie van de Investeringsagenda plaats, voorbereid door het adviesteam.

3. Hiernaast laat het gebiedsoverleg zich inspireren en voeden door ontwikkelingen, kansen en partners die samenhangen met de regionale agenda, om zo ideeën op te doen om de regionale ambities en agenda te actualiseren en te verrijken, en strategieën te ontwikkelen om te kunnen anticiperen op dergelijke ontwikkelingen.
4. Dit overleg fungeert als gebiedsbreed overleg in de zin van artikel 2.9 van de Regels Ruimte voor Gelderland van de provincie.

7. Inwerkingtreding en looptijd

1. Dit bestuursakkoord treedt in werking met ingang van de dag van ondertekening door partijen, dan wel met ingang van de dag waarop de laatste ondertekening door een Partij heeft plaatsgevonden.
2. Dit bestuursakkoord is gesloten voor bepaalde tijd en eindigt tien jaar na inwerkingtreding.
3. Partijen gaan uiterlijk zes maanden voor de in het vorige lid genoemde einddatum in overleg over verlenging van de duur van dit bestuursakkoord.

8. Tussentijdse wijzigingen

1. Als zich gedurende de looptijd van dit bestuursakkoord omstandigheden voordoen die wezenlijke gevolgen hebben voor de uitvoering van dit bestuursakkoord, zullen partijen met elkaar in overleg treden over de vraag of het noodzakelijk is dit bestuursakkoord te wijzigen.

9. Geschillen

1. Als geschillen optreden over de uitleg van dit bestuursakkoord of de Investeringsagenda, treden partijen met elkaar in overleg. Partijen spannen zich maximaal in om tot een oplossing te komen en de samenwerking gestand te doen.
2. Als dit overleg niet tot een uitkomst leidt, beëindigen partijen op voorspraak van het gebiedsoverleg gezamenlijk de samenwerking.

Ondertekend op _____, te _____

Provincie Gelderland,
Gebiedsgedeputeerde voor de regio Arnhem – Nijmegen

_____

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,
De voorzitter

_____

Stichting The Economic Board,
De voorzitter

_____

Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen 2022

De Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen 2022 geeft een overzicht van de bijdragen die de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de provincie Gelderland en The Economic Board willen doen in 2022 in de regio Arnhem-Nijmegen. Ook zijn de investeringen van andere partijen in deze investeringsagenda inzichtelijk gemaakt.

1. Over investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen

De Groene Metropoolregio (GMR), de provincie Gelderland en The Economic Board (TEB) willen samen de potentie van de regio Arnhem-Nijmegen ten volle benutten en hiervoor hun krachten bundelen. Zij hebben alle drie de overtuiging dat zij resultaten met toegevoegde waarde voor deze regio kunnen boeken door een integrale aanpak en in een triple helix samenwerking met overheid, bedrijfsleven, onderwijs & onderzoek.

Verankering en vormgeving van de samenwerking

Om de samenwerking te verankeren en concreet vorm te geven, dienen het Bestuursakkoord en deze Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen 2022.

Het Bestuursakkoord heeft een looptijd van tien jaar en bevat afspraken over de samenwerking in zijn algemeenheid. Met het ondertekenen van het akkoord committeren de drie partners zich aan samenwerking aan de gezamenlijke ambitie in de regio Arnhem-Nijmegen. In deze Investeringsagenda staat opgenomen hoe de Groene Metropoolregio, de provincie en The Economic Board van plan zijn om bij te dragen aan de uitvoering van de gezamenlijke ambitie voor de regio. Deze Investeringsagenda vervangt de Investeringsagenda die de gemeente Arnhem, de gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland in 2017 hebben ondertekend.

De indeling van deze Investeringsagenda

Voor de indeling van deze Investeringsagenda zijn uit praktische overwegingen de vijf opgaven uit de Regionale Agenda van de Groene Metropoolregio als uitgangspunt genomen. Deze opgaven dienen als 'thematische paraplu' voor de dingen die de drie partners met elkaar gaan doen in de regio.

De totstandkoming van deze Investeringsagenda

Deze Investeringsagenda is het resultaat van een samenwerkingsproces van de drie partijen. De inhoudelijk betrokkenen van The Economic Board (civic entrepreneurs) de Groene Metropoolregio (opgavemanagers) en de provincie Gelderland hebben de bijdragen bij elkaar gebracht binnen de kaders die de betrokken bestuurders van de drie partners gezamenlijk hebben aangegeven.

Bijdragen vanuit eigen inhoudelijke kaders
De drie partijen dragen vanuit hun eigen inhoudelijk kader bij aan de gezamenlijke ambitie. Voor de provincie is het belangrijkste kader de zeven opgaven uit de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland, met als doel: een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland. Voor The Economic Board zijn de belangrijkste kaders het Strategisch Plan 2020 - 2025 en het Tactisch Plan. Hierin wordt voortgeborduurd op de missie van The Economic Board: 'In 2025 is de regio Arnhem–Nijmegen, met Wageningen the place to be op het gebied van Food, Health en Energy'. Voor de Groene Metropoolregio is het belangrijkste kader de regionale Agenda.

Daarnaast kunnen er in de Investeringsagenda nog andere zaken in worden opgenomen, mits:
1. Ze regionale relevantie hebben en
2. Ze binnen de scope van de plannen van de drie partners vallen, dat wil zeggen dat ze bijdragen aan de doelen uit die plannen en
3. Er twee of drie van de partijen (GMR, provincie en TEB) aan werken en
4. Alle drie de partners (GMR, provincie en TEB) het project of initiatief onderschrijven.

Het 'rollende' karakter van deze Investeringsagenda
De Investeringsagenda is dynamisch. Dit betekent dat hij jaarlijks wordt vastgesteld door de drie partijen. Viermaal per jaar is er bovendien een 'gebiedsoverleg' over de Investeringsagenda waarbij de drie samenwerkingspartners kijken naar de stand van zaken en waarin ook nieuwe kansen en ontwikkelingen worden besproken. De drie partijen hebben in het Bestuursakkoord de afspraken over het totstandkoming en uitvoering van de Investeringsagenda en over het gebiedsoverleg vastgelegd. Daarnaast is afgesproken hoe een nieuw idee op de investeringsagenda terecht komt. Deze afspraken staan in bijlage 2.

2. De rollen van de drie partijen
De Groene Metropoolregio, de provincie Gelderland en The Economic Board en zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de totstandkoming en uitvoering van de Investeringsagenda. De rol van de partijen zal per opgave en per onderdeel daarvan verschillen. Partijen benoemen bij de start van de uitvoering van de opgaven hoe de onderlinge rolverdeling eruit ziet, zodat die helder is.

- **De rol van de Groene Metropoolregio**
  - Initiëren, coördineren en uitvoeren van projecten, activiteiten en acties in deze Investeringsagenda
  - Het leveren van capaciteit en kennis hiervoor
  - Ambassadeurschap regio en lobby, gericht op het vinden van regionale, nationale en internationale samenwerkingspartners
  - Informatie, belangen en overige input ophalen vanuit de regiogemeenten en deze met elkaar verbinden
  - Het beschikbaar stellen van financiële middelen

- **De rol van de provincie Gelderland**
  - Initiëren, coördineren en uitvoeren van projecten, activiteiten en acties in deze Investeringsagenda
  - Het leveren van capaciteit en kennis hiervoor
  - Ambassadeurschap regio en lobby, gericht op het vinden van regionale, nationale en internationale samenwerkingspartners
  - Kennis en ervaringen delen
  - Het beschikbaar stellen van financiële middelen

- **De rol van The Economic Board**
  - Initiëren, coördineren en uitvoeren van projecten, activiteiten en acties in deze Investeringsagenda
  - Het leveren van capaciteit en kennis hiervoor
  - Ambassadeurschap van de regio en ondersteunen lobby
  - Zorgdragen voor de (inter)nationale economische profilering van de regio, onder meer via het innovatienetwerk Lifeport
  - Bouwen / versterken van ecosystemen op de speersectoren Health, High tech, Energy en de cross overs naar Food
  - Het bouwen van triple helix consortia
  - Inzetten van het netwerk van The Economic Board

Een primaire taak van TEB is de samenwerking van de triple helix partners. Dit netwerk is voor het realiseren van de gezamenlijke ambities in de regio Arnhem-Nijmegen van grote waarde. Partijen gaan bij de uitvoering van de opgaven en de investeringsagenda zorgvuldig om met de beperkte capaciteit van de triple helix partners en stemmen het beroep op de partners met elkaar af.

3. Gezamenlijke ambitie en doelen
In het Bestuursakkoord hebben we onze gezamenlijke ambities voor de regio Arnhem-Nijmegen verwoord:

1. Doorgroeien naar een groene metropoolregio van internationale betekenis die:
   - economisch tot de best presterende regio's van Nederland behoort,
   - onder de noemer van Lifeport zichtbaar en herkenbaar is als topregio in health, high tech en energy en op de cross over tussen food & health, in verbinding met Foodvalley,

- met zijn innovatiekracht op deze sectoren bijdraagt aan de grote maatschappelijke opgaven en tegelijkertijd aan productiviteit en werkgelegenheid van de regio,
- een optimale verhouding tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bewerkstelligt en daarbij komt tot innovatieve oplossingen voor productiviteitsvraagstukken.

2. Uitgroeien tot dé circulaire topregio in Nederland en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving en een internationale voorbeeldfunctie vervullen op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie;
3. Hét voorbeeld zijn voor een kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: ontspannen groeiregio in balans.

Om dit te bereiken, werken we met elkaar aan de volgende vijf hoofddoelen, die corresponderen met de doelen van de opgaven in de regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, passen binnen de ambities die de provincie heeft met Gaaf Gelderland en aansluiten op de doelen van The Economic Board in het strategisch en tactisch plan.

In de regio Arnhem-Nijmegen:

1. Kunnen we snel, comfortabel, schoon en betrouwbaar reizen. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust en veilig wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk (Verbonden regio).
2. Is het MKB de crisis te boven. Innovatief vermogen en positie van bedrijven is versterkt, de productiviteit van bedrijven toegenomen. Werkgelegenheid is gestegen, er is een wendbare arbeidsmarkt en externe gelden zijn binnengehaald om te investeren in onze economie (Productieve regio).
3. Ontwikkelen we slagkracht om zuiniger en slimmer om te gaan met grondstoffen en producten. Daarmee maken we onze regio toekomstbestendig en versterken we onze positie als circulaire topregio met internationale zichtbaarheid (Circulaire regio).
4. Zorgen we voor een goede balans tussen groei en leefkwaliteit door onze inzet op duurzaam toerisme en recreatie, complete en diverse voorzieningen in centra, een sterke culturele infrastructuur en versterking van natuur, landschap en cultureel erfgoed (Ontspannen regio).
5. Regisseren we samen de groei in de regio. Op zo'n manier dat we de balans tussen stedelijke ontwikkeling, het natuurlijke landschap en de ontspannen leefkwaliteit behouden (Groene groeiregio).

Daarnaast werken we, om onze ambities te realiseren, samen aan het versterken van de agglomeratiekracht van de regio, profilering en lobby.

4. De bijdragen van de drie partijen

Naast het leveren van kennis, capaciteit, lobbykracht en ambassadeurschap om de opgaven verder te brengen, zullen sommige projecten en initiatieven ook een financiële bijdrage vragen. De bijdragen van de drie partners aan de projecten en activiteiten verschillen per opgave. Ze zijn opgenomen in Bijlage 1.
Hierbij is de indeling van de vijf opgaven uit de Regionale Agenda aangehouden.
De investeringen vanuit de Groene Metropoolregio passen binnen het kader van de regionale agenda en bijbehorende begroting. Als er bijdragen opgenomen zijn in de begrotingen van betrokken gemeenten, zijn deze opgenomen als bijdragen van derden.
Het is de intentie van de provincie Gelderland om - zoals hieronder bij 'rol van de provincie Gelderland' staat vermeld - financiële middelen beschikbaar te stellen. De provincie zal per project/initiatief afwegen of en hoe het project bijdraagt aan de verschillende provinciale doelen. Daarbij hanteren we de werkwijze uit bijlage 2, zodat alle partijen, en dus ook de provincie, vanaf de initiatieffase betrokken zijn. De provincie streeft ernaar om in 2022 de bijdrage van de gemeenten aan de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio te verdubbelen. Klik hier voor een overzicht van alle actuele subsidiemogelijkheden bij de provincie Gelderland.

Omdat The Economic Board beperkte eigen middelen heeft, gaat het bij deze partij om eigen middelen van The Economic Board dan wel middelen van triple helix partners die via The Economic Board lopen. Daarnaast worden er ook investeringen gedaan om de samenwerking zelf te organiseren ('procesgeld'). Dit betreft het regiobureau van de Groene Metropoolregio en de basisorganisatie en de clusters van The Economic Board.

De organisatie van de Groene Metropoolregio wordt gefinancierd vanuit de deelnemende regiogemeenten. De provincie Gelderland draagt voor de opstart een bedrag van 6 ton bij in zowel 2021 en 2022. Aan de organisatie van The Economic Board en de triple helix samenwerking binnen de clusters wordt bijgedragen door de deelnemende regiogemeenten, een aantal triple helix partners (in kind) en de provincie. De begroting en financiering voor 2022 wordt voor 1 oktober opgesteld. Gesprekken hierover worden nog gevoerd.

In Bijlage 1 geven we per hoofddoel aan welke subdoelen we onderscheiden en welke activiteiten en investeringen we met elkaar doen om de realisatie van deze doelen dichterbij te brengen. Het gaat daarbij enerzijds om investeringen om

met elkaar programma's en projecten te ontwikkelen en initiatieven die "laaghangend fruit" zijn en binnen het budget passen, uit te voeren. Anderzijds gaat het om investeringen in grote, majeure projecten of processen. Denk dan bijvoorbeeld aan de woondeal, de verstedelijkingsstrategie, RPW, de RES etc.

We hebben dan ook bij alle investeringen de status daarvan opgenomen. We kennen de volgende statussen:

- **Initiatieffase:** Er is een idee waarvan meerdere partners denken dat het kansrijk is en dat wordt uitgewerkt. Plan moet nog worden uitgewerkt en begroting is nog niet sluitend. Als er bedragen worden genoemd, zijn deze nog indicatief en onderwerp van verdere uitwerking en gesprek. We moeten nog verkennen of een bijdrage inderdaad aan de orde is en wat de werkelijke grootte van dit bedrag dan zal zijn.

- **Voorbereidingsfase:** Er is een samenwerkingsverband of consortium dat achter het initiatief staat, de financiële behoefte is duidelijk. Besluitvorming over het initiatief en bijbehorende investering moet in de diverse gremia nog plaatsvinden We verdelen deze fase onder in:
  - Gevraagd: vraag om budget is bij partijen bekend. Hierover wordt nog gesproken en partijen gaan bij externe partijen en hun eigen achterban na of en zo ja hoe het initiatief gefinancierd zou kunnen worden.
  - Gereserveerd: vraag om budget is bij partijen bekend en partij heeft al middelen hiervoor gereserveerd. Initiatief wordt nog verder besproken en uitgewerkt.
  - Voorgedragen: het gebiedsoverleg heeft het initiatief bekrachtigd: partijen staan achter het initiatief en zien mogelijkheden voor financiering. De partijen zetten de benodigde formele stappen om financiering te regelen en te alloceren. Indien van toepassing, kan een opdracht verleend worden of een definitieve subsidieaanvraag gedaan en beschikt worden. Als de opdracht is verleend of de subsidie beschikt, verandert de status naar uitvoeringsfase.

- **Uitvoeringsfase:** Alle betrokken partijen zijn akkoord met het initiatief en de begroting is sluitend. Het geld is beschikbaar en kan direct ingezet worden voor het doel of het project waar het voor bedoeld is. Dat wil zeggen dat de subsidie verleend is en/of de opdracht gegeven. We kunnen direct aan de slag.

Met het ondertekenen van deze Investeringsagenda verbinden de drie partijen zich aan de hierin genoemde ambitie en doelen en de bijbehorende investeringen in de regio Arnhem-Nijmegen voor 2022. Het verankeren van de genoemde bijdragen gebeurt via de bestuurlijke besluitvorming binnen de eigen organisatie.

Ondertekend op _____, te _____

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

_____

Provincie Gelderland,

_____

Stichting The Economic Board,

_____

Bijlage 1: de bijdragen van de drie partijen

A. De verbonden regio

Hoofddoel
In de regio Arnhem-Nijmegen kunnen we snel, comfortabel, schoon en betrouwbaar reizen. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust en veilig wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk.

Subdoelen
1. **Gebiedsgerichte corridoraanpak:** we realiseren samen gebiedsgerichte projecten in corridors van weg, rail en water met goede (OV-) verbindingen naar Utrecht, Eindhoven, Zwolle en Duitsland (ICE), waarmee we de capaciteit van het regionale infrastructuurnetwerk vergroten en met projecten bijdragen aan verbetering van doorstroming en de leefomgeving.
2. **Regionaal (snel)fietspadennetwerk:** inwoners, werknemers en bezoekers gebruiken steeds vaker de fiets, fietsen gemiddeld langere afstanden op meer verkeersveilige routes in de regio door uitbreiding en betere aansluiting op het lokale fietsnetwerk (woon-werk en recreatief).
3. **Hubs en knooppunten:** We realiseren met partners (nieuwe) mobiliteitshubs en knooppunten waar we nieuwe vormen van duurzame mobiliteit aanbieden, “mobiliteit op maat” bieden voor vraagafhankelijk vervoer in de regio en zo een betere koppeling maken tussen het regionale en stedelijke infrastructuurnetwerk.
4. **Gedragsaanpak duurzame mobiliteit:** meer inwoners, werknemers en bezoekers maken gebruik van duurzame vormen van mobiliteit door een actieve beïnvloeding van mobiliteitsgedrag en vervoermiddelkeuze, met een goede samenwerking tussen werkgevers, mobiliteitsaanbieders en overheden, waardoor de capaciteit van het regionale infrastructuurnetwerk beter wordt benut.
5. **Verkeersveiligheid:** we verbeteren de verkeersveiligheid in de hele regio door een meer gerichte, risico-gestuurde en pro-actieve aanpak. Er is een dalende lijn in het aantal doden en gewonden in alle regionale gemeenten.

Illustratief voorbeeld
Ketensamenwerking A12-Duitse grens waar we met RWS, provincie, GMR, regio Achterhoek en gemeenten in de Liemers samenwerken voor minder hinder A12 en omgeving, en wegwerkzaamheden en nieuwe ontwikkelingen afstemmen. Daarnaast werken we in het kader van ‘Slim en schoon onderweg’ een gedragsaanpak uit samen met werkgevers in deze corridor.

Investeringen
Voor het ontwikkelen van programma’s en projecten en het uitvoeren van nieuwe initiatieven en projecten hebben de deelnemende gemeenten in totaal €1.022.000 beschikbaar gesteld aan de GMR (onder voorbehoud besluitvorming gemeenten over deelname aan opgaven). Het is de intentie van de provincie Gelderland om voor deze opgave (financiële) middelen beschikbaar te stellen indien het betreffende project ook bijdraagt aan provinciale doelen.
De provincie heeft de intentie om zoveel aan de projecten bij te dragen, dat de optelsom uitkomt op een verdubbeling van de hierboven genoemde bijdrage van de gemeenten aan de vijf opgaven van de GMR. Naast financiële middelen zetten de partijen ook tijd en capaciteit in.

Waarvoor?	GMR	Provincie	TEB	Derden
Actieplan HOV	-	**€3,8 mln** Voorbereidingsfase: gevraagd	-	-
Flankerend beleid A50	-	**€17 mln** Voorbereidingsfase: gevraagd, meerjarig	-	**85 mln (Rijk)** Voorbereidingsfase: gereserveerd, meerjarig **17 mln** provincie Noord-Brabant
A12 spoorcorridor incl. Arnhem-Oost en regio-expres	**PM** Initiatieffase	**PM** Initiatieffase	-	**PM** Initiatieffase
Gebiedsgerichte corridoraanpak: **-A12 minder hinder** **-A325** **-Zuidflank Nijmegen**	**PM** Initiatieffase. Verkenningen lopen/afgerond. Investering voor uitvoering nog onbekend	**PM** Initiatieffase. Verkenningen lopen/afgerond. Investering voor uitvoering nog onbekend	-	**PM** Initiatieffase. Verkenningen lopen/afgerond. Investering voor uitvoering nog onbekend
Knoop 38	-	**8 mln** provincie Voorbereidingsfase: gereserveerd	-	**4,3 mln (Rijk)** **8 mln** gemeente Overbetuwe **8 mln** gemeente Nijmegen Voorbereidingsfase: gereserveerd
Meerjaren regio-agenda Fiets oa hoogwaardige fietsroute Arnhem-Dieren en Pre verkenning Nijmegen westflank	Voorbereidingsfase	**PM** **Afhankelijk van prioritering binnen Visie voor Bereikbaar Gelderland** Nadere afweging volgt komende maanden. Voorbereidingsfase	-	6,7 mln (gemeenten) Voorbereidingsfase
Investeringsimpuls mobiliteitshubs	-	**PM** Afhankelijk van uitkomst preverkenning en prioritering Visie voor een bereikbaar Gelderland. Preverkenningen in uitvoering naar regionale hubs, stedelijke hubs en stadsrandhubs	-	**PM**
Station Nijmegen	-	**35 mln** Voorbereidingsfase: gereserveerd	-	**20 mln** gemeente Nijmegen, 55 mln Rijk en NS Voorbereidingsfase: gereserveerd
Gratis stallen fiets	-	**0,2 mln** Voorbereidingsfase: gevraagd Voorbereidingsfase: gevraagd	-	**0,4 mln** (gemeenten en NS)
Uitvoeringsprogramma Slim & Schoon onderweg	**0,32 mln procesgeld** Voorbereidingsfase: gevraagd	**0,61 mln voor 2022** Voorbereidingsfase: gevraagd	-	**0,54 mln Rijk/gemeenten** Voorbereidingsfase: gevraagd
Tweede tranche projecten verkeersveiligheid	**PM** Initiatieffase	**PM** Initiatieffase	-	**PM** Initiatieffase

B. De productieve regio

Hoofddoel
In de regio Arnhem-Nijmegen is het MKB de crisis te boven. Innovatief vermogen en positie van bedrijven is versterkt, de productiviteit van bedrijven is toegenomen. De werkgelegenheid is gestegen, er is een wendbare arbeidsmarkt en externe gelden zijn binnengehaald om te investeren in onze economie.

Subdoelen
1 **Stimuleren ondernemerschap en MKB:** We willen dat MKB bedrijven toekomstbestendig zijn door meer kennis, kunde en slagkracht van MKB'ers. We hebben in de regio meer start ups en nieuwe MKB bedrijven die extra werkgelegenheid opleveren. We stimuleren ondernemerschap door het faciliteren van lokale broedplaatsen en door middel van trainingen en opleidingen. We verbinden ondernemers aan kennis- en investeringsnetwerken in regionaal en nationaal verband, MKB'ers maken een slag in digitalisering en kennis en kunde en slagkracht van MKB'ers is verbeterd.
2 **Human capital:** we brengen de vraag van ondernemers en het aanbod van personeel dichter bij elkaar door de juiste netwerken aan elkaar te verbinden. We hebben een wendbare arbeidsmarkt waardoor het aantal banen in de sectoren Health, High tech en Energy en Food in de regio groeit. Bedrijfsleven en onderwijsinstellingen in de regio realiseren gezamenlijke projecten die zorgen voor een betere aansluiting van MBO, HBO en WO op de arbeidsmarkt. We stellen gezamenlijk een regionale human capital agenda (HCA) op. Deze HCA vormt de kapstok, brengt focus, draagvlak en commitment voor de verschillende projecten en initiatieven binnen de triple helix.
3 **Doorontwikkeling van Health, High tech & Energy tot (inter)nationale clusters:** we versterken het innovatieve vermogen van bedrijven in Health, High tech, Energy en de cross over tussen Food & Health middels Lifeport. Daarin zijn we zichtbaar in zowel onze directe omgeving (Gelderland, Brabant, Utrecht) alsook (inter)nationaal. Dit betaalt zich uit in verdienvermogen (bruto regionaal product), in werkgelegenheid – uitgedrukt in arbeidsproductiviteit - en in de kennispositie. Het innovatief vermogen van de bedrijven wordt tevens ingezet voor onze andere maatschappelijke opgaven zoals energietransitie, de woonopgave, de circulaire opgave en het klimaatadaptief houden van de regio. Hierdoor behouden we talent en trekken internationaal talent aan.
4 **Versterking van duurzame logistiek:** Onze logistieke, handel- en transportsector kent een sterk verminderde milieubelasting en zij maakt slimmer en bewuster gebruik van de ruimte. De samenwerking tussen logistieke bedrijven, transporteurs, kennisinstellingen en overheden is verder geprofessionaliseerd, in nauwe samenwerking met Logistics Valley.
5 **Toekomstbestendige werklocaties:** werklocaties zijn passend bij de toekomstige economische ontwikkelingen en dit biedt kansen om flexibel en innovatief te kunnen ondernemen. Kwalitatieve en kwantitatieve vraag en aanbod van werklocaties zijn in evenwicht, we bieden passende ruimte voor bedrijven die bijdragen aan onze economische groei en profiel. We dragen met werklocaties bij aan de groene en duurzame ambitie van de Groene Metropoolregio. We hebben een doorkijk welke ruimtebehoefte voor werklocaties er is tot 2040.

Illustratief voorbeeld
De regio Arnhem-Nijmegen kent van oudsher een sterk geconcentreerd energy cluster. Bij het aangaan van de (maatschappelijke) uitdagingen rondom de energietransitie biedt dit cluster de kans om een koploperspositie in Nederland en Europa in te nemen. Om de broodnodige innovatie te concentreren, te verbinden en te versnellen is daarom in triple helix verband het initiatief Connectr energy innovation gestart.
Connectr zal zich ontwikkelen als de Europese hotspot voor oplossingen in de energietransitie. Zo focust het Innovatieprogramma op technologie- en talentontwikkeling. Het Innovatielab op IPKW biedt organisaties de ruimte om samen te komen en elkaar verder te helpen. Dankzij de shared facilities is alles wat voor ondernemers nodig is om de innovatie mogelijk te maken binnen handbereik. De kracht ligt daarmee in het uitvoerende niveau. Nieuwe ideeën worden vanuit Connectr direct getest en in de praktijk gebracht, en kunnen van daaruit groeien. Door arbeidsmarktprojecten specifiek op dit terrein, wordt er gewerkt aan het behoud en opleiden van werknemers, en het behalen van de klimaatdoelstellingen 2030 – 2050. Zo draagt Connectr bij aan de brede welvaart van de inwoners in de regio.

Investeringen
Voor het ontwikkelen van programma's en projecten en het uitvoeren van nieuwe initiatieven en projecten hebben de deelnemende gemeenten in totaal €575.000 beschikbaar gesteld aan de GMR (onder voorbehoud besluitvorming gemeenten over deelname aan opgaven). Het is de intentie van de provincie Gelderland om voor deze opgave (financiële) middelen beschikbaar te stellen het betreffende project ook bijdraagt aan provinciale doelen. De provincie heeft de intentie om zoveel aan de projecten bij te dragen, dat de optelsom uitkomt op een verdubbeling van de bijdrage van de gemeenten aan de vijf opgaven van de GMR. Naast financiële middelen zetten de partijen ook tijd en capaciteit in.

Waarvoor?	GMR	Provincie	TEB	Derden
Inbreng innovatieve instrumenten MKB, zoals Groei- en startversnellers voor MKB, Digiwerkplaats Arnhem Nijmegen.	-	**€4,6 mln** Beschikbaar (inschatting van wat er vanuit breed instrumentarium neerdaalt in deze regio)	-	Gemeenten investeren vanuit hun eigen begroting hierin
MKB deal t/m 2023	**2 ton** Uitvoeringfase	**2 ton** Uitvoeringfase	-	**4 ton** van min van EZK
Opstellen Human capital agenda	-	**50.000** uitvoeringsgereed	-	-
Projecten vanuit de gezamenlijke Human Capital Agenda (HCA) waaronder Lifeport Welcome Center, House of IT, Skillshub.	**PM**	**PM** Subsidies vanuit regelingen Onderwijs & Arbeidsmarkt	**PM**	Bijdragen vanuit bedrijven kennisinstellingen en gemeenten
Doorontwikkeling Health, high tech en energy tot (inter) nationale clusters **Via projecten zoals Briskr, Connectr, Orion, AI for life, CITC, OnePlanet.**	Verbinding leggen met het regionale netwerk, belangenbehartiging, input leveren	De provincie investeert in deze projecten. Concreet gaat het om investeringen in startup-programma's en incidentele subsidies. In totaal gaat het **om 12-15 miljoen** per jaar.	Eerste aanspreekpunt, project-kansen verzamelen/inbrengen en benutten, deelnemen aan netwerken op regionaal/ nationaal/Europees niveau, verbindingen leggen tussen partners, schrijven projectvoor-stellen en aanvragen doen.	Gemeenten, bedrijven en kennisinstellingen investeren vanuit hun eigen begroting hierin
Verduurzaming logistiek: proces en projectgeld	-	**€3,5 mln** Uitvoeringsgereed	-	-
Realisatiebudget Rail terminal Gelderland	-	**€53,5 mln** Uitvoeringsgereed	-	**€12 mln Rijk**
RPW (regionaal programma werklokaties)	Verplicht onderdeel vanuit omgevingsverordening voor alle regiogemeenten, wordt opgesteld door regio in samenwerking met provincie, wordt door GS vastgesteld. Er is hier geen rol voor TEB. • regelt vraag en aanbod van bedrijventerreinen kwalitatief en kwantitatief (juiste bedrijf op de juiste plek) • regelt duurzaamheidsambities/doelstellingen (opm.: kwalitatieve slag waaraan gewerkt moet worden) • bevat afspraken hoe bestaande terreinen toekomstbestendig te maken (opm.: kwalitatieve slag waaraan gewerkt moet worden) • economische profilering van de regio/ knooppunten			
-	**€ 125.000** (proces en capaciteit)	Capaciteit Subsidieregeling "toekomstbestendige bedrijventerreinen" Voor procesondersteuning of fysieke maatregelen	-	-

C. De circulaire regio

Hoofddoel
In de regio Arnhem-Nijmegen ontwikkelen we slagkracht om zuiniger en slimmer om te gaan met grondstoffen en producten. Daarmee maken we onze regio toekomstbestendig en versterken we onze positie als circulaire topregio met internationale zichtbaarheid.

Subdoelen
1. **Circulaire bouw en infrastructuur:** we besteden projecten in de Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW)-sector circulair aan. We bouwen nieuwe woningen voor minstens 25% circulair. Het hergebruik van bouwmaterialen en grondstoffen in de regio is substantieel toegenomen en de bouwlogistiek is verder verduurzaamd. De samenwerking in de bouw en GWW-keten is geintensiveerd.
2. **Circulaire economie: grondstoffen en keten:** we hebben goed zicht op de afval- en grondstoffenstromen in de regio, we hebben korte en efficiënte maak- en productieketens gerealiseerd. Gemeenten weten hoe ze circulair kunnen inkopen en hebben daar volop ervaring mee. Het hergebruik van grondstoffen en materialen is fors toegenomen.
3. **Water en klimaatadaptatie:** we zijn steeds beter geworden in het opvangen, vasthouden en hergebruiken van water. We hebben maatregelen genomen om wateroverlast, droogte of hittestress fors te verminderen.
   We hebben het bebouwd gebied in stad en dorp verder vergroend.
   We bouwen klimaatbestendig.
4. **Transitie naar duurzame energie:** we hebben stappen gezet naar een duurzame energie-efficiënte regio, bedrijven en inwoners gebruiken minder energie, het aandeel schone energie dat we in de regio gebruiken is groter dan landelijk gemiddeld. Ook hebben we innovaties tot stand gebracht in opwekking, opslag en transport van duurzame energie.

Illustratief voorbeeld
De triple helix projecten worden gerealiseerd in het programma *Lifeport Circular Lab*. Het regionale Kenniscentrum Circulair Bouwen (KCCB) vormt een belangrijke schakel bij het realiseren van onze ambitie om steeds circulair te bouwen. Het KCCB zorgt voor inspiratie en slimme verbindingen tussen bedrijven, opdrachtgevers en opdrachtnemers in de bouw, onderwijs- en onderzoeksinstellingen en overheden.

Investeringen
Voor het ontwikkelen van programma's en projecten en het uitvoeren van nieuwe initiatieven en projecten hebben de deelnemende gemeenten in totaal €602.500 beschikbaar gesteld aan de GMR (onder voorbehoud besluitvorming gemeenten over deelname aan opgaven). Het is de intentie van de provincie Gelderland om ook voor deze opgave financiële middelen beschikbaar te stellen. De provincie zal per project/initiatief afwegen of en hoe het project bijdraagt aan de verschillende provinciale doelen. De provincie heeft de intentie om zoveel aan de projecten bij te dragen, dat de optelsom uitkomt op een verdubbeling van de bijdragen van de gemeenten aan vijf opgaven van de GMR. Naast financiële middelen zetten de partijen ook tijd en capaciteit in.

Waarvoor?	GMR	Provincie	TEB	Derden
Circulair opdrachtgeverschap GWW sector	**€125.000** Uitvoeringsfase: 2021 en 2022	**€75.000** Uitvoeringsfase	-	-
Schaalvergroting circulair bouwen, oa regionale doorontwikkeling KCCB.	**Inzet speerpunttrekker**	**PM** Initiatieffase	**Inzet civic entrepreneur**	**PM**
Circulaire en klimaatadaptieve hotspots: **a. Leerproject van Muilwijkstraat Arnhem** **b. InnoFase doorontwikkeling** **c. Omlab** **d. Voedselstrategie, eiwittransitie, aanpak verspilling en korte ketens** **e. Circulair programma Rijk van Nijmegen RvN@, incl. opschaling naar GMR** **f. Nieuwe ketens en hubs recycling zonnepanelen, batterijen en textiel in Arnhem en Nijmegen**	**PM** (initiatieffase)	**a. PM** (initiatieffase) **b. PM** (initiatieffase) **c. €59.000** (uitvoeringsfase) **d. PM** (initiatieffase) **e. €100.000** (uitvoeringsfase 2022-2023) **f. PM** (initiatieffase)	**Inzet civic entrepreneurs**	**a. PM** (initiatieffase) **b. PM** (initiatieffase) **c. €25.000 door Omlab** **d. Rijksmiddelen in aanvraag** **e. €210.000** (2022 – 2023) **f. PM** (initiatieffase)
Projecten, voortvloeiend uit het programma Lifeport Circular Lab **a. Duurzame Stationsomgeving Nijmegen** **b. Koele netwerken binnenstad Arnhem** **c. Innovatiewerkplaats Duiven** **d. Korte ketens & duurzame tuinbouw, experience center NEXTgarden bij Lingewaard** **e. Innodroughts en Innofields Campus Zevenaar** **f. Circulair rivierbodembeheer Uiterwaarden, pilot Rheden** **g. Kernorganisatie Lifeport Circular Lab, kennistafels, en "proposal" en communicatie**	**PM** (initiatieffase) **Inzet speerpunttrekker**	**PM** (initiatieffase)	**Inzet civic entrepreneurs**	**a. Europese middelen in aanvraag** **b. Europese middelen in aanvraag** **c. PM** (initiatieffase) **d. PM** (initiatieffase) **e. PM** (initiatieffase) **f. PM** (initiatieffase) **g. €60.000** gemeenten voor 2021 en 2022. Daarnaast inzet uren RU, HAN, HVHL, WUR, Kiemt (€40.000)
Regionale energiestrategie: uitvoeren en voorbereiden RES 2.0	**Inzet opgavemanager/ speerpunttrekker**	**€80.000 (2021)** (voorbereidingsfase: gevraagd)	-	**(Geschatte) bijdrage Rijk 2022 €500.000** (voorbereidingsfase: gevraagd)
Regionaal expertisecentrum voor bedrijven	**PM**	**PM initiatieffase**	-	**PM**
Inkoop energie	**€100.000** Uitvoeringsfase: gereserveerd	-	-	-

D. De ontspannen regio

Hoofddoel
In de regio Arnhem-Nijmegen zorgen we voor een goede balans tussen groei en leefkwaliteit door onze inzet op duurzaam toerisme en recreatie, complete en diverse voorzieningen in centra, een sterke culturele infrastructuur en versterking van natuur, landschap en cultureel erfgoed.

Subdoelen
1. **Duurzaam toerisme:** we hebben in de regio een duurzame en vitale sector voor recreatie, die aansluit bij de vraag en bijdraagt aan de basis-voorzieningen en leefbaarheid in de kernen. Naast dagrecreatie kiezen bezoekers ook voor een langduriger verblijf in de regio. De toeristische drukte is beter verspreid over de regio en de seizoenen.
2. **Bruisende binnensteden en krachtige kernen:** we hebben een sterk en compleet aanbod van voorzieningen in onze binnensteden en centra van kernen. We hebben leegstand daar waar nodig aangepakt en beperkt. We houden binnensteden en centra van kernen leefbaar voor bewoners.
3. **Groen-blauw raamwerk:** we hebben waardevolle natuur, landschap en cultureel erfgoed in de regio duurzaam behouden en uitgebreid. Zowel de intrinsieke waarde daarvan (biodiversiteit) als de belevingswaarde daarvan is versterkt. We benutten de mogelijkheden van functiecombinaties beter.
4. **Sterke culturele infrastructuur:** we hebben een passend, kwalitatief goed en divers cultuuraanbod dat past bij de vraag en het profiel van de regio. Inwoners participeren actief en passief in cultuur en we bereiken steeds meer doelgroepen.

Illustratief voorbeeld
We maken samen een analyse van het voorzieningenniveau in onze bruisende binnensteden en krachtige kernen: welke voorzieningen zijn er en hoe zijn die afhankelijk van elkaar? Op basis daarvan maken we een toekomstbeeld: wat willen we behouden, wat willen we versterken? Waar zijn wellicht dubbelingen die niet nodig zijn? Analyse en toekomstbeeld kunnen individuele gemeenten gebruiken om keuzes te maken voor de ontwikkeling van hun voorzieningenniveau. Mogelijk laat het toekomstbeeld ook mogelijkheden zien om gezamenlijk afwegingen en keuzes te maken en in te investeren en gezamenlijk financieringsbronnen aan te boren waar individuele gemeenten niet voor in aanmerking komen.

Investeringen
Voor het ontwikkelen van programma's en projecten en het uitvoeren van nieuwe initiatieven en projecten hebben de deelnemende gemeenten in totaal €414.000 beschikbaar gesteld aan de GMR (onder voorbehoud besluitvorming gemeenten over deelname aan opgaven). Het is de intentie van de provincie Gelderland om ook voor deze opgave financiële middelen beschikbaar te stellen. De provincie zal per project/initiatief afwegen of en hoe het project bijdraagt aan de verschillende provinciale doelen. De provincie heeft de intentie om zoveel aan de projecten bij te dragen, dat de optelsom uitkomt op een verdubbeling van de bijdragen van de gemeenten aan vijf opgaven van de GMR. Naast financiële middelen zetten de partijen ook tijd en capaciteit in.

Waarvoor?	GMR	Provincie	TEB	Derden
Transformatievoorstel cultuur uitvoeren als basis voor langjarige samenwerking provincie-regio	Coördinatie, capaciteit, kennis en kunde	Capaciteit, kennis en kunde en **€1,3 mln**	**Ambassadeurschap**	Culturele instellingen: **PM**
Uitvoering plan van aanpak fiets- en wandelroutenetwerk	Coördinatie	**PM** (initiatieffase)	-	**Co-financiering gemeenten: PM** (initiatieffase)
Opstellen Groen-blauw raamwerk	Capaciteit	Capaciteit	-	-
Verkennen mogelijkheden ontwikkeling bos in het kader van Groen-blauw raamwerk	**PM**	**PM**	-	-
Lauwersgrachtalliantie (in bredere kader stedelijke ontwikkeling Oostelijk binnenstad)	Belangenbehartiging	Gesprekken hierover worden gevoerd (initiatieffase)	**Ambassadeurschap**	Gemeente Arnhem, Toneelgroep Oostpool, Introdans, Phion, Musis en Stadstheater Arnhem **PM** afhankelijk van uitkomsten gesprekken (initiatieffase)
Verkennen mogelijkheden ontwikkeling bos in het kader van Groen-blauw raamwerk	**PM**	**PM**	**Ambassadeurschap**	**0,8 mln Rijk, 3,5 mln** gemeente Nijmegen
Verbouwing Stadsschouwburg Nijmegen	Belangenbehartiging	**PM** (initiatieffase)	**Ambassadeurschap**	**PM** (initiatieffase)
Romeinse Limes	Belangenbehartiging	**PM** (initiatieffase)	**Ambassadeurschap**	**PM** (initiatieffase)
Nieuw Hollandse Waterlinie	Belangenbehartiging	**PM** (initiatieffase)	**Ambassadeurschap**	**PM** (initiatieffase)
Subsidieregelingen Steengoed Benutten, Recreatie & toerisme, Cultuur & Erfgoed en Natuur & Landschap	Gemeenten dienen individueel in	Deels gehonoreerd, deels aangevraagd en nog te beoordelen, deels nntb aanvragen	-	Co-financiering van derden

E. De groene groeiregio

Hoofddoel
In de regio Arnhem-Nijmegen regisseren we samen de groei in de regio. Op zo'n manier dat we de balans tussen stedelijke ontwikkeling, het natuurlijke landschap en de ontspannen leefkwaliteit behouden.

Subdoelen
1. **Wonen in balans:** we lopen het woningbouwtekort in door tot 2025 20.000 woningen versneld te bouwen. Het betreffen voor een groot deel betaalbare (koop)woningen en woningen voor specifieke doelgroepen, zoals voor jongeren, ouderen, arbeidsmigranten, etc. Hierbij is oog voor meer groene, gedifferentieerde en duurzame wijken en dorpskernen en er wordt gebruik gemaakt van breed inzetbare, flexibele huisvestingsconcepten gerealiseerd door de toepassing van innovatieve bouwconcepten. Het informeren en stimuleren van circulair bouwen maakt hier onderdeel van uit.
2. **Leefomgeving:** we verbinden de ruimtelijke opgaven waarbij natuur, landschap en leefomgeving een voorname plaats innemen door toekomstige ruimteclaims van alle opgaven inzichtelijk te maken. Duurzame verstedelijking staat centraal in de Groene Metropoolregio. Het Verstedelijkingsakkoord met investeringsagenda helpt om dit vorm te geven. Voor de periode 2030-2040 worden nieuwe woningbouwlocaties onderzocht en uitgewerkt als bouwsteen voor lokaal omgevingsbeleid. Daarnaast onderzoeken we toekomstige ruimtelijke trends en werken we aan meer zichtbaarheid van onze regio op het gebied van 'groene groei'.

Illustratief voorbeeld
De verstedelijkingsstrategie is een unieke samenwerking tussen Rijk, Provincie, de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en Foodvalley. We onderzoeken de toekomstige woon- en werklocaties, rekening houdend met bouwstenen leefomgeving, mobiliteit, economie en wonen. De opgave is zo'n 60.000 woningen.
Waar de Woondeal kijkt naar versnelling van bekende locaties in de komende 5 jaar, kijken we met de verstedelijkingsstrategie naar de minder of onbekende locaties tot 2040. De verstedelijkingsstrategie werken we uit in de verschillende deelgebieden in de regio, we koppelen er een regionale investeringsagenda aan en uiteindelijk willen we deze afspraken vastleggen in een te sluiten Verstedelijkingsakkoord met de genoemde partners. We vragen de gemeenten in onze regio hieraan mee te doen, een regionale samenwerking aan te gaan en de vertaling te maken naar gemeentelijk omgevingsbeleid.

Investeringen
Voor het ontwikkelen van programma's en projecten en het uitvoeren van nieuwe initiatieven en projecten hebben de deelnemende gemeenten in totaal € 642.500 beschikbaar gesteld aan de GMR (onder voorbehoud besluitvorming gemeenten over deelname aan opgaven). Het is de intentie van de provincie Gelderland om ook voor deze opgave financiële middelen beschikbaar te stellen. De provincie zal per project/initiatief afwegen of en hoe het project bijdraagt aan de verschillende provinciale doelen. De provincie heeft de intentie om zoveel aan de projecten bij te dragen, dat de optelsom uitkomt op een verdubbeling van de bijdragen van de gemeenten aan vijf opgaven van de GMR. Naast financiële middelen zetten de partijen ook tijd en capaciteit in.

Waarvoor?	GMR	Provincie	TEB	Derden
Woondeal – proceskosten t/m 2025	NB: onderdeel van bovenstaand bedrag is **€150.000** aan proceskosten voor de woondeal	**€250.000** (procesgeld woondeal) Uitvoeringsfase	-	**€750.000** Rijk
Bij succes Flexpool voortzetten in 2022	-	**PM** (initiatieffase)	-	**PM** Rijksregeling FIOW
WBI aanvragen	Individuele aanvragen door gemeenten; GMR faciliteert met advies en kennis delen	Aanvragen co-financiering worden gedaan door individuele gemeenten	-	Rijk: Co-financiering voor individuele gemeenten via WBI
Investeringen die voortvloeien uit verstedelijkingsakkoord (mogelijk pas na 2022)	**PM** (initiatieffase)	**PM** (initiatieffase) Procesgeld voor de gebiedsuitwerkingsprocessen **(180.000 tot 300.000)**	**PM** (initiatieffase)	**PM** (initiatieffase)
Profilering; organiseren van aansprekend congres 'duurzame verstedelijking in de GMR'	**PM** initiatieffase mede opdrachtgever	**PM** initiatieffase mede opdrachtgever	goede voorbeelden uit onderwijs en bedrijfsleven aandragen	
Integratie van ruimteclaims voortvloeiend uit alle 5 opgaven van de GMR;	Ontwikkelen van dashboard en organiseren van futurelab's	expertise en capaciteit (o.a. geo-informatie, inventarisatie datamonitoring tools	-	-
Opschaling innovaties ''kwalitatief bouwen'' ; d.m.v. Omgevingsscan. (o.a. conceptueel bouwen, industrialisatie, circulair & natuurinclusief / klimaatadaptief)	Inbreng kennis / expertise en aanhaking gemeenten	Inbreng van kennis en expertise uit de provinciale programma's / beleid	Inbreng kennis en goede voorbeelden vanuit bedrijfsleven en Onderwijs	-
Werkwijze en subsidieregeling Steengoed benutten, actieplan wonen, wijk van de toekomst	Individuele gemeenten vragen aan	Verschillende aanvragen	-	Co-financiering van derden

Bijlage 2: het beheer van de investeringsagenda

Deze investeringsagenda is 'rollend'. Vier keer per jaar is er in het gebiedsoverleg tussen de provincie Gelderland, The Economic Board en de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen gelegenheid om nieuwe plannen en ontwikkelingen te bespreken en in de agenda op te nemen. De drie partijen hebben in het Bestuursakkoord de afspraken over totstandkoming en uitvoering van de Investeringsagenda en over het gebiedsoverleg vastgelegd.

Gebiedsoverleg regio Arnhem-Nijmegen (bestuurlijk):
Elke drie maanden is een bestuurlijk Gebiedsoverleg regio Arnhem-Nijmegen. In dit bestuurlijk overleg wordt de voortgang van de investeringsagenda besproken. Een keer per jaar wordt de investeringsagenda zelf geactualiseerd.

Adviesteam regio Arnhem-Nijmegen:
Elke maand is er een adviesteam regio Arnhem-Nijmegen. Hierin wordt de voortgang van de investeringsagenda besproken, worden nieuwe projecten besproken en wordt het bestuurlijk Gebiedsoverleg regio Arnhem-Nijmegen voorbereid.

Hoe komt een nieuw idee op de investeringsagenda terecht?

- Provincie, TEB en GMR doen op basis van hun beleid, plannen en agenda's voorstellen voor (wijzigingen van) de concept-investeringsagenda. Deze voorstellen worden voordat ze in het gebiedsoverleg worden gebracht door alle drie de partijen afgestemd en getoetst op:
  - Zijn ze passend binnen de doelstellingen van bestuursakkoord en investeringsagenda?
  - Uitvoerbaarheid: is het voorstel gereed voor uitvoering of moet het voorstel nader worden uitgewerkt en hoe willen partijen dit gaan doen?
  - Haalbaarheid: is er binnen de drie partijen (bestuurlijk) draagvlak voor het voorstel en is er zicht op de bijdrage die wordt gevraagd?
- Op basis hiervan maken de drie partijen en gezamenlijk advies voor het gebiedsoverleg. Als de partijen van mening verschillen over passendheid, uitvoerbaarheid en/of haalbaarheid, kunnen zij ervoor kiezen het advies alsnog voor te leggen aan het gebiedsoverleg en worden de verschillende standpunten hierin verwoord.
- De voorstellen voor (wijziging van) de concept-investeringsagenda worden voorgelegd aan het gebiedsoverleg, met het advies over passendheid, uitvoerbaarheid en haalbaarheid van de drie partijen gezamenlijk.
- Het gebiedsoverleg besluit of zij de wijziging overneemt en voordraagt aan de organen die hierover bevoegd zijn te beslissen. Dit kunnen zijn: Colleges, besturen kennisinstellingen of bedrijven, Staten, Raden, DB, AB etc.).

De Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen is een samenwerking tussen

provincie Gelderland
GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN
The Economic Board.com
Lifeport

21 600 601

BESLISDOCUMENT
algemeen bestuur

Vergaderdatum	08-12-2021
Onderwerp	Ter informatie: - Bestuursakkoord en investeringsagenda - Bedrijfsplan GMR
Portefeuillehouder	H. Bruls
Opsteller	H. Tiemens
Kenmerk	

GEVRAAGD BESLUIT

- Kennisnemen van het geactualiseerde bedrijfsplan van de GMR.

TOELICHTING

Het geactualiseerde bedrijfsplan is besproken in het DB van 24-11 en worden ter informatie gedeeld met het AB.

Het bedrijfsplan 2020 was één van de resultaten van het proces van versterking van de regionale samenwerking. De tekst was opgesteld in opdracht van de stuurgroep versterking regionale samenwerking.

In het afgelopen jaar is veel bijgeleerd over hoe we het beste kunnen werken. Met de wetenschap van nu doen we sommige dingen anders om effectiever en efficiënter te zijn.

Deze versie van het bedrijfsplan bevat vooral een actualisatie van hoofdstuk 4, de regionale agenda, het opgavegerichte en gebiedsgerichte samenwerken en (deels) hoofdstuk 5, financiën. Verder betreft het kleine actualisaties en inkorting van de tekst. Deze nieuwe versie van het bedrijfsplan wordt gepubliceerd om de bibliotheek op de website van de Groene Metropool.

De laatste redactieslag wordt nog gedaan. Hierbij gaat het vooral om cosmetische aanpassingen, niet om inhoudelijke.

Indien gewenst kan Harriet Tiemens in de vergadering vragen over het bedrijfsplan beantwoorden.

MEEGEZONDEN STUKKEN

- Bestuursakkoord
- Investeringsagenda
- Bedrijfsplan Groene Metropoolregio najaar 2021

FINANCIËLE PARAGRAAF

-

RISICO'S EN BEHEERS-MAATREGELEN

-

JURIDISCH ADVIES

-

AFSTEMMING EN SAMENWERKING	-
COMMUNICATIE ADVIES	-

Bedrijfsplan Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
ACTUALISATIE

Najaar 2021

Samenvatting

Voor u ligt het geactualiseerde bedrijfsplan van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. In het afgelopen jaar is veel bijgeleerd over hoe we het beste kunnen werken. Met de wetenschap van nu doen we sommige dingen anders om effectiever en efficiënter te kunnen zijn.

Het bedrijfsplan 2020 was één van de resultaten van het proces van versterking van de regionale samenwerking. De tekst was opgesteld in opdracht van de “stuurgroep versterking regionale samenwerking”.

Deze versie van het bedrijfsplan bevat een geactualiseerde uitwerking van de werkwijze, de basisprincipes, de organisatie, het opgavegericht samenwerken, de organisatie van de opgave en de financiën.

Onderstaand beeld geeft een beknopte weergave van de organisatiestructuur.

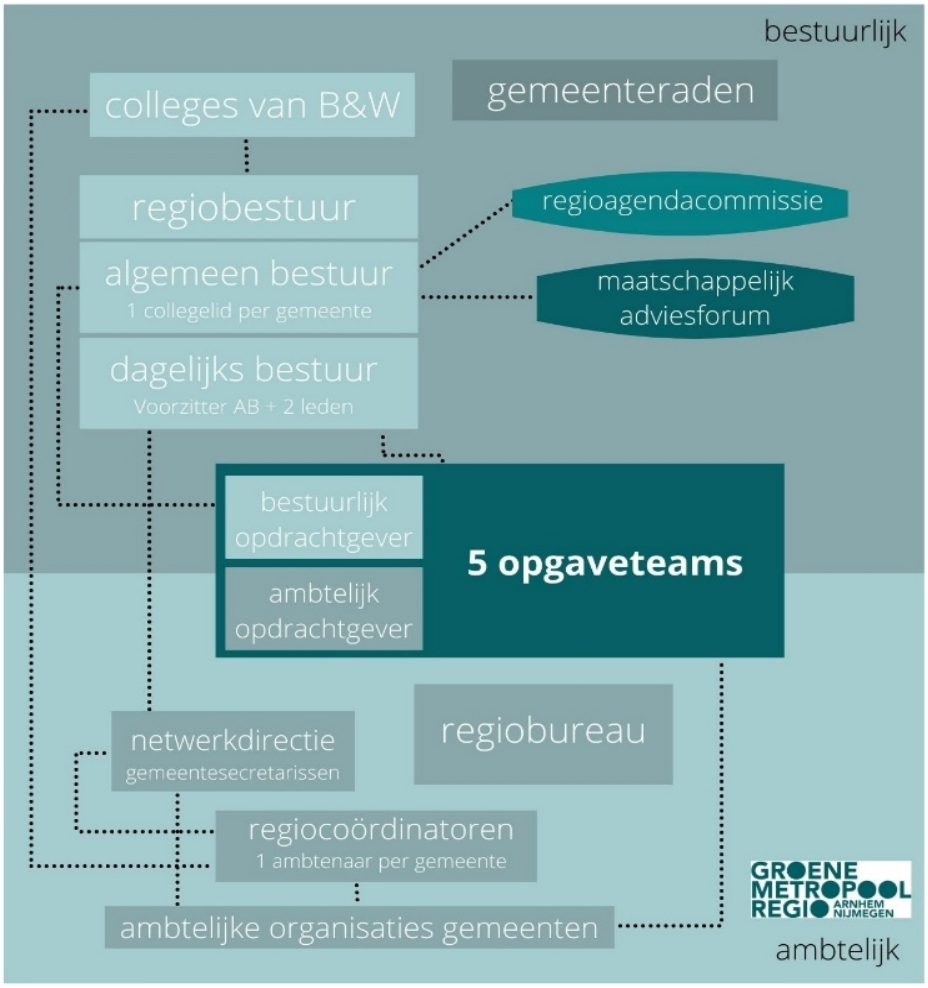

De deelnemers Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen, Zevenaar.

1. Inleiding **4**
1.1 Aanleiding 4
1.2 Het *waarom* en het *wat* van de regionale samenwerking: visie en opgaven 4
2. De besturing van de regio in vier basisprincipes **5**
2.1 Slagkracht 5
2.2 Flexibel 5
2.3 Transparant 6
2.4 Ontmoeting 6
3. De organisatie **7**
3.1 Juridische vormgeving en vestigingsplaats 7
3.2 Regiobestuur 7
3.3 Regioagendacommissie 7
3.4 Netwerkdirectie 7
3.5 Regiocoördinatoren 8
3.6 Regionale ontmoetingen 8
3.7 Maatschappelijk adviesforum en relatie met andere samenwerkingsverbanden 8
3.8 Bestuursakkoord en investeringsagenda 9
3.9 Regiobureau 9
3.10 Huisvesting regiobureau 10
3.11 Evaluatie 10
4. Opgavegericht en gebiedsgericht samenwerken in de regionale agenda **11**
4.1 Wat is opgavegericht en gebiedsgericht samenwerken? 11
4.2 De regionale agenda 11
4.3 De organisatie van de opgaven 12
4.4 De uitvoering van de opgave 12
4.5 Nieuwe opgaven en kansen 13
5. Financiën **14**
5.1 Inleiding 14
5.2 Subsidie 14
5.3 Opgavebegroting 14
5.4 Fiscale aspecten 14
5.5 Planning & control cyclus 15
5.6 Samenvatting van de meerjarenbegroting van het regiobureau 15
Bijlage 1. Spelregels van de opgavebegroting **16**

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In het voorjaar van 2019 is door de 18 colleges van B&W in de regio Arnhem-Nijmegen het initiatief genomen de versterking van de regionale samenwerking aan te pakken. Die versterking is nodig vanwege een dubbele urgentie: slagkracht in de opgaven, transparantie en democratische legitimatie. Dit geldt zowel in de besturing als in de werkwijze. In een intensief traject onder leiding van een stuurgroep en met meerdere regionale raadsbijeenkomsten is tussen voorjaar 2019 en zomer 2020 gewerkt aan een regionale visie, een regionale agenda met daarin de opgaven, en een werkwijze. Op 1 januari 2021 is de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen van start gegaan.

1.2 Het *waarom* en het *wat* van de regionale samenwerking: visie en opgaven

In de visie staat waarom regionale samenwerking in de Regio Arnhem-Nijmegen zo broodnodig is. De visie vormt de regionale 'paraplu'. De vraag wat we als regiogemeenten gaan doen om de regionale ambities te verwezenlijken, wordt beantwoord in de opgaven die samen de regionale agenda vormen.

In het kort: Visie op de regio Arnhem - Nijmegen

Horizon

Onze gezamenlijke ambitie:

- we positioneren ons als dé groene metropoolregio van Nederland
- we profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050
- we werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans

Hiervoor werken we als regio samen:

Fundament

We werken samen aan het behoud van de identiteit van de regio:

- we zetten ons in voor een gevarieerd cultuurlandschap
- we houden de regio strategisch bereikbaar
- we ontwikkelen de culturele netwerken in de regio

Heden

We werken samen aan de ontwikkeling van de regio:

- we ontwikkelen de regio als compleet stedelijk netwerk
- we ontwikkelen energy, food, health en hithtech als topsectoren
- we benutten talent en het menselijk kapitaal van de regio

Perspectief

We werken samen aan de koers van de regio:

- we maken onze regio veerkrachtig voor klimaat en energie
- we zetten breed in op circulariteit van onze economie
- we werken aan een vitale en ontspannen leefomgeving

2. De besturing van de regio in vier basisprincipes

De Groene Metropoolregio staat voor de uitdaging ‘hoe om te gaan met groei van wonen, werken en mobiliteit, zodat een balans kan worden gevonden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit’. Om dit te bereiken gaan de 18 gemeenten die de regio vormen samen aan de slag met opgaven op het gebied van ruimtelijke en sociaaleconomische ontwikkeling. De samenwerking wordt gefaciliteerd door een regiobestuur en een regiobureau.

We hebben voor deze nieuwe regionale samenwerking de volgende basisprincipes gedefinieerd: slagkracht, flexibel, transparant en ontmoeting.[1]

2.1 Slagkracht

Bij de samenwerking in de regio staat het werken aan opgaven centraal, waarmee de regio een uitvoeringsgericht samenwerkingsverband wordt. Het regiobureau onder leiding van het regiobestuur identificeert mogelijke opgaven, bereidt ze voor, inspireert en stimuleert gemeenten en maatschappelijke partners om er aan deel te nemen en regisseert de uitvoering ervan na vaststelling van de regionale agenda. Het gaat hierbij om majeure opgaven die de individuele gemeenten niet alleen of niet binnen hun gemeentegrenzen kunnen aanpakken.

Het gaat om het ervaren van de meerwaarde die het gezamenlijk oppakken van majeure opgaven in de regio heeft voor het behalen van (ook lokale) resultaten. Door betere profilering en positionering van de regio hebben we één gezicht naar buiten toe en een vanzelfsprekend aanspreekpunt. Door samen te werken binnen onze opgaven kunnen we als regio (meer) externe middelen aantrekken en maatschappelijke partners aan ons binden. Een stevig regiobestuur stuurt hierop. De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten bepalen de agenda door de opgaven te kiezen waar zij als gemeente aan willen deelnemen.

Ook de voorbereiding van en sturing binnen de opgaven zorgt voor slagkracht. Bij het voorleggen van de regionale agenda aan de raden is de begroting per opgave concreet uitgewerkt. De netwerkdirectie (bestaande uit de 18 gemeentesecretarissen) draagt zorg voor ambtelijke capaciteit vanuit de gemeenten; zo kan alle aandacht in de opgaven uitgaan naar het resultaat. Ook de betrokkenheid van maatschappelijke partners in de voorbereiding, uitvoering en sturing van de opgaven leidt tot betere resultaten.

Dit alles wordt gefaciliteerd door een compact regiobureau dat doet wat nodig is om het samenwerken, ontmoeten en kennisdelen te faciliteren, het opgavegericht werken te ondersteunen en aanwezig te zijn in de lobbycircuits.

2.2 Flexibel

De regionale agenda wordt voorgelegd aan de 18 gemeenteraden. Zij besluiten of de gemeente intekent op opgaven en daarvoor budget en capaciteit beschikbaar stelt. Raads- of beleidsbevoegdheden worden niet overgedragen. In deze beide opzichten is de samenwerking in de versterkte regio flexibel. Instemmen met een opgave betekent het geven van een concreet uitvoeringsmandaat aan de regio.

De opgaven in de regionale agenda zijn idealiter dusdanig relevant en aantrekkelijk dat alle gemeenten hieraan willen deelnemen. De opgaven zijn van dien aard dat alle regiogemeenten zich hierin ‘stakeholder’ voelen. Opgaven die slechts op een klein deel van de regio van toepassing zijn of maar voor een beperkt aantal gemeenten interessant, worden niet door de regio opgepakt. Een opgave moet regionale meerwaarde hebben.

[1] Het principe van robuust is in de actualisatie weggelaten, omdat er overlap bleek te zijn met de andere 4 principes.

Het regiobureau is zodanig ingericht dat het goed kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Het regiobureau en het regiobestuur houden de vinger aan de pols om tijdig ontwikkelingen en mogelijkheden te signaleren.

2.3 Transparant
De opgaven kennen hun eigen organisatie en financiën en het regiobureau zorgt ervoor dat de opgaven goed zijn voorbereid. Dit gebeurt onder de stevige leiding van het regiobestuur. Om deze taak en de eerdergenoemde taken van profilering en positionering van de regio, het organiseren van ontmoeting etc. uit te voeren, betalen de gemeenten een vaste bijdrage naar rato van het aantal inwoners. De bijdragen aan de opgaven staan hier los van en zijn afhankelijk van deelname van een gemeente aan een opgave.

Een belangrijke taak voor het regiobureau is om de financiën (van de basis, de opgaven en eventuele subsidiestromen) te beheren. Het bureau maakt een begroting over de inwonerbijdrage en een opgavenbegroting. Hierdoor wordt voor gemeenten heel transparant wat ze uitgeven aan de basis, wat ze bijdragen aan de opgaven en wat anderen aan de opgaven bijdragen.

Het goed voorbereiden van de opgaven draagt bij aan de transparantie. Bij de besluitvorming is duidelijk wat de opgave gaat kosten en wat het aandeel van de deelnemende gemeente is. Zijn er wijzigingen in de opgave die leiden tot meer benodigde middelen, dan wordt dit meegenomen in de regionale agenda die jaarlijks wordt voorgelegd aan de raden.

Tijdens raadsontmoetingen stellen de raden van de regiogemeenten zich op de hoogte van de voortgang van de opgaven. Daarnaast functioneert de raadsagendacommissie, waarin alle raden in de regio zijn vertegenwoordigd, als verbindende communicatieve schakel tussen het regiobestuur en de lokale raden.

2.4 Ontmoeting
Het regiobureau faciliteert samenwerking, ontmoeting en kennisdeling. In het werken aan de opgaven en rondom de besluitvorming over de regionale agenda ontmoeten de deelnemende gemeenten elkaar op meerdere niveaus.

Tijdens de periodieke collegeontmoetingen (RegioOverleg(t) en RegioOntmoet) is naast aandacht voor netwerken en kennisdelen het informeren, bijpraten, van gedachten wisselen over de ontwikkelingen binnen de opgaven en speerpunten het belangrijkste. De collegeleden worden uitgenodigd deze momenten vrij te houden in hun agenda.

Tijdens de raadsontmoetingen staan niet alleen de stand van zaken wat betreft de opgaven en de regionale agenda centraal, maar komen bijvoorbeeld ook relevante ontwikkelingen aan de orde en is er zeker ook ruimte om raadsleden van andere gemeenten te ontmoeten. Het programma van deze ontmoetingen wordt afgestemd met de Regioagendacommissie.

Het is voor succesvolle regionale samenwerking belangrijk dat de raads- en collegeleden elkaar en de regio kennen. Ditzelfde geldt voor alle ambtelijk betrokkenen.

Verder is het voornemen om ieder jaar in het voorjaar een Regio-event te organiseren. Dit event is bedoeld voor alle betrokkenen bij de regionale opgaven en regionale samenwerking, zowel intern als extern.

3. De organisatie

3.1 Juridische vormgeving en vestigingsplaats

De GR Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is een zelfstandige organisatie, op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, vormgegeven als een openbaar lichaam. De colleges van de 18 gemeenten hebben de regeling (collegeregeling) getroffen. Het openbaar lichaam is statutair in Elst gevestigd (gemeente Overbetuwe).

In 2021 zijn een aantal regelingen vastgesteld waarin afspraken verder zijn vastgelegd. Deze zijn te vinden op www.overheid.nl. Het gaat om: reglement van orde; gemeenschappelijke regeling; informatieprotocol; mandaatregeling; inkoop- en aanbestedingsregels.

3.2 Regiobestuur

Het AB en het DB vormen samen het Regiobestuur. In de vorige paragraaf genoemde regeling is vastgelegd waar AB en DB uit bestaan en hoe zij functioneren.
Bij de aanvang van een nieuwe bestuursperiode worden bestuurlijk opdrachtgevers aangezocht voor de (vijf) opgaven. De bestuurlijk opdrachtgever is voor de opgave het eerste aanspreekpunt binnen en buiten de regio.

Er is een AB+ overleg waar de bestuurlijke trekkers van de opgaven (bestuurlijk opdrachtgevers) het AB ontmoeten om te spreken over de inhoudelijke ontwikkelingen in de lopende opgaven en de voorbereidingen voor de volgende jaarschijf. De bestuurlijk trekkers zijn agenda lid van het AB.

3.3 Regioagendacommissie

De regioagendacommissie is een adviescommissie van het AB. Het doel is dat het AB weet wat er in de raden leeft en dat de raden weten wat er in de regio speelt. De regioagendacommissie bestaat uit 2 raadsleden uit elke gemeenteraad en 4 uit de Arnhemse en Nijmeegse gemeenteraad. In totaal betreft het 40 leden. Daarnaast heeft een spreiding van politieke kleuring de voorkeur om daadwerkelijk te weten wat er speelt in de lokale raden en in de politieke arena.
De regioagendacommissie heeft in 2021 een RvO opgesteld, dat door het AB is bekrachtigd.
De taak van de commissie is:

- Het procesmatige voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van alle gemeenteraden;
- Het scheppen van en bijdragen aan randvoorwaarden zodat de raden de kader stellende en controlerende taak rondom de Groene Metropoolregio en de voortgang op de regionale opgaven kunnen vervullen en het verzorgen van een terugkoppeling.

Er is een secretaris aangesteld die de vergaderingen faciliteert en de schakel vormt tussen de commissie en het regiobureau. Deze werkwijze wordt begin 2021 geëvalueerd.
Link toevoegen naar RvO.

3.4 Netwerkdirectie

Een onmisbare schakel in de versterkte samenwerking zijn de gemeentesecretarissen van de 18 gemeenten. Zij vormen samen de netwerkdirectie. In hun rol als eindverantwoordelijken voor de ambtelijke organisaties én als eerste adviseur van het college hebben zij een strategische rol in het ondersteunen van het functioneren van de regio en de regionale processen.

De gemeentesecretarissen wijzen uit hun midden een voorzitter van de netwerkdirectie aan, die samen met de ambtelijk opdrachtgevers de Kopgroep vormt. De gemeentesecretarissen en de regiodirecteur opereren als gelijkwaardig, ieder vanuit diens eigen verantwoordelijkheid. Ze hebben immers een gezamenlijk belang: de uitvoering van de regionale opgaven. Als er sprake is van verschil

van inzicht tussen de regiodirecteur en de gemeentesecretarissen, is het regiobestuur aan zet. De belangrijkste taken van de netwerkdirectie zijn:

- Zorgdragen voor voldoende (kwantitatief en kwalitatief) ambtelijke capaciteit, die evenredig over de regio verdeeld is, om de doelen en resultaten in de opgaven te kunnen bereiken (als de gemeente deelneemt aan de opgave).
- Actuele en relevante ontwikkelingen delen met de directeur.
- Erop toe zien dat in het eigen college de regionale samenwerking op de agenda komt en blijft.
- Het belang uitdragen van regionale samenwerking in de eigen ambtelijke organisatie.

3.5 Regiocoördinatoren

Elke gemeente kent een regiocoördinator (veelal een bestuursadviseur of strategisch adviseur) die regionale onderwerpen doorgeleidt binnen de eigen organisatie én ook de eigen bestuurder(s) en gemeentesecretaris, als lid van de Netwerkdirectie, adviseert. De regiocoördinatoren komen regelmatig bijeen. Vanuit het regiobureau worden de regiocoördinatoren actief op de hoogte gehouden van relevante regionale ontwikkelingen. De regiocoördinatoren hebben in het 2e kwartaal 2021 de invulling van hun rol op papier gezet als leidraad voor hun bijdrage aan de regionale samenwerking binnen en buiten de eigen gemeente.

3.6 Regionale ontmoetingen

Er zijn minimaal twee *raadsontmoetingen* in een jaar. Tijdens deze ontmoetingen krijgen de raadsleden onder andere informatie over de stand van zaken van de opgaven, relevante ontwikkelingen, agendapunten die in voorbereiding zijn. Peilingen van de mening van raadsleden zijn mogelijk. Op de raadsontmoetingen kunnen ook uitspraken (‘resoluties’) worden aangenomen, waarin wordt opgeroepen om een bepaalde aanpassing in het voorstel op te nemen alvorens het door te sturen naar de gemeenteraden. Dergelijke uitspraken zijn uiteraard niet bindend, maar worden door het regiobestuur wel als zwaarwegend advies in haar afwegingen betrokken. Ze kunnen ook meewegen in de besluitvorming van de individuele raden verder in het proces.

Als er opgaven zijn waarvoor in de opdrachtformulering is gekozen om het beeldvormende en eventueel oordeelsvormende deel van de besluitvormingscyclus op regionaal niveau te organiseren, dan kan dit op een raadsontmoeting worden geagendeerd.

Er zijn minimaal drie *collegeontmoetingen* in een jaar. De realisatie van de opgaven staat daar centraal. Alle betrokken collegeleden worden bijgepraat en kunnen elkaar bevragen op richting/besluitvorming. Er is daarnaast ruimte voor uitwisseling over opgaven in voorbereiding, kansen voor de regio en urgente vragen van andere overheden of partners. Ook kan in deelsessies reguliere inhoudelijke uitwisseling tussen portefeuillehouders plaatsvinden als daaraan behoefte is. Netwerken en kennisuitwisseling zijn ook nadrukkelijk onderdeel van deze collegeontmoetingen. Het regiobureau faciliteert hierin.

3.7 Maatschappelijk adviesforum en relatie met andere samenwerkingsverbanden

Het algemeen bestuur laat zich voeden door partners in de regio, door regionale en landelijke ontwikkelingen en actuele thema's. Samen vormen deze partners een maatschappelijk adviesforum. Het maatschappelijk adviesforum is divers van samenstelling en bevat vertegenwoordiging uit onze triple-helix samenwerking en ook uit maatschappelijke organisaties, zoals zorginstellingen en corporaties. Dit staat los van de participatie van onze partners in de inhoudelijke opgaven.
De samenstelling wisselt per keer in is afhankelijk van het onderwerp waarover het regiobestuur in gesprek wil. In 2022 wordt een start gemaakt met het adviesforum.

De 18 gemeenten werken op verschillende terreinen en verbanden met elkaar samen. Voorbeelden zijn Toerisme VAN, twee modulaire gemeenschappelijke regelingen voor het sociaal domein, een bedrijfsvoeringsorganisatie voor doelgroepenvervoer en twee omgevingsdiensten. Dit zijn zelfstandige organisaties die hun eigen taken uitoefenen. We zien wel verbindingen waarbij ook dit soort samenwerkingsorganisaties inhoudelijk kunnen bijdragen aan de opgaven uit de regionale agenda. De verbinding wordt dan ook gezocht op opgaveniveau.

3.8 Bestuursakkoord en investeringsagenda

Met de provincie Gelderland en The Economic Board (TEB) hebben we een bestuursakkoord gesloten en een investeringsagenda opgesteld. Binnen die kaders werken we met elkaar en met andere partners samen. Om deze samenwerking verder vorm te geven, is een werkwijze opgesteld.
Link toevoegen naar bestuursakkoord, investeringsagenda en werkwijze.

3.9 Regiobureau

Het regiobureau valt onder verantwoordelijkheid van het DB en omvat de volgende werkzaamheden:

- Het voorbereiden van de opgaven, inhoudelijk en financieel, en het zorgdragen voor coördinatie en integraliteit van de opgaven;
- Profilering, positionering en lobby van de regio (en de opgaven in het bovenregionale veld (provincie, rijksoverheid, Euregio, Europa);
- Informatie, communicatie en ontmoeting in/van de regio (bestuurders en raden);
- Aanspreekpunt voor externe partners;
- Ondersteuning en advisering van colleges en raden bij het regionale werk;
- Het tijdig zien en vertalen van nieuwe opgaven en kansen voor de regio;
- Bedrijfsvoering (zoals financiën, documentenstromen, privacy, juridische zaken, aanbestedingsbeleid, en personeelszaken.);
- Het voorbereiden van de documenten voor de planning- en control cyclus;
- Het verstrekken van de subsidie aan de Stichting The Economic Board.

Uitgangspunt is dat de regionale samenwerking gebeurt in de opgaven, door de 18 gemeenten en dat het regiobureau deze samenwerking faciliteert. Dit vraagt om een bureau dat altijd acteert vanuit de bedoeling: de visie en de opgaven. Het regiobureau is daarom een netwerkorganisatie bij uitstek. De medewerkers kennen de gemeenten en de samenwerkingspartners en andersom, zien en doen wat nodig is en adviseren gevraagd en ongevraagd. De voelsprieten van het bureau zijn uitstekend ontwikkeld, zodat nieuwe mogelijkheden en kansen voor de regio tijdig worden opgepakt.

Samenstelling regiobureau

Het regiobureau is compact (11 fte) en bestaat uit de volgende functies:
Directeur van het regiobureau geeft leiding aan het regiobureau en vormt samen met de voorzitter van het AB/DB het gezicht van de regio. De directeur functioneert als secretaris van het AB en het DB.
Strateeg, ook plaatsvervangend directeur is de rechterhand voor de directeur, ziet toe op de integraliteit van de opgaven, zorgt voor de afstemming met de lokale regio-coördinatoren en relevante verbinding met andere regio's. Heeft een belangrijke rol in het signaleren, innoveren, verbinden en creëren van relatie met externe partners.
Adviseur regionale samenwerking is het eerste aanspreekpunt voor de deelnemende gemeenten, voor vragen rondom de GMR. Adviseert en ondersteunt het dagelijks bestuur, algemeen bestuur en de netwerkdirectie. Denk hierbij aan het opstellen van de agenda's, stukken en verslagen van de diverse overleggen.
Personal assistent/procesondersteuner bureau. Ter ondersteuning van de directeur, de strateeg, de adviseurs Public Affairs en andere ondersteunende werkzaamheden voor het regiobureau.

Procesondersteuners: elke opgavemanager heeft procesondersteuner. De procesondersteuning is bewust onder het regiobureau gepositioneerd en vanuit de inwonersbijdrage gefinancierd. Als vaste waarde in de ondersteuning van de opgave zorgen de procesondersteuners voor uniformiteit van werkwijze en onderlinge afstemming.
Adviseurs Public Affairs. Het gaat hier o.a. om het coördineren van lobby richting Brussel, Den Haag en Düsseldorf, vanuit een dynamische integrale agenda en een strategisch plan voor de positionering en profilering. Nadrukkelijk wordt hierbij de synergie gezocht met The Economic Board.
Allround (senior) communicatieadviseur. Deze communicatieadviseur van het regiobureau zorgt voor de overkoepelende strategie, werkt nauw samen met de adviseurs Public Affairs, voor een goede positionering en profilering en zorgt voor en integraliteit van communicatie in de opgaven.
Financial controller. Heeft de rol van adviseur voor de opgaven en heeft als taak de budgetten te beheersen. Om te kunnen voldoen aan de gewenste transparantie op alle niveaus, is financial control van cruciaal belang.

Alle deze functies zijn uitgewerkt in functiedocumenten en vastgelegd in een HR 21 functiehuis. Daarnaast zijn er nog een aantal taken op gebied van Informatiemanagement (inclusief Privacy, Veiligheid, Archief), Juridische advisering, Personeel & Organisatie en administratie. Voor deze taken zijn afspraken gemaakt met de gemeente Arnhem en Nijmegen en met een extern administratiekantoor. In totaal gaat het hier om ca. 1,5 fte.
De vijf opgavemanagers worden betaald uit het opgavenbudget, maar vallen voor de duur van hun opdracht onder het regiobureau, om zo de integraliteit, coördinatie en verbinding te borgen.

3.10 Huisvesting regiobureau

Het regiobureau is gehuisvest in Elst. Hier is een klein kantoor beschikbaar. Verbinding met de 18 gemeenten en onze samenwerkingspartners blijft doordat het AB, de netwerkdirectie en de ontmoetingen (bestuurlijk en ambtelijk) in de 18 gemeenten blijft plaatsvinden.
De opgaveteams kunnen - om niet - gebruik maken van werk- en vergaderruimte bij de 18 gemeenten. Hierdoor blijft de Groene Metropoolregio van en voor de regio.

3.11 Evaluatie

Het algemeen bestuur draagt zorg voor de evaluatie van de werkwijze van de regionale samenwerking. Oorspronkelijk was de gedachte om aan het begin van het kalenderjaar waarin algemene gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden, ook de evaluatie te houden. Het idee was dat het bestuur dan kennis kan nemen van de uitkomsten van de evaluatie, deze van commentaar kan voorzien en mee kan geven in de overdracht naar het nieuwe bestuur.

De eerste evaluatie was begin 2022 gepland. Het AB heeft ervoor gekozen de 1e evaluatie uit te stellen tot een ander te bepalen tijdstip in de nieuwe bestuursperiode. In het 1e kwartaal van 2022 wordt wel een voortgangsrapportage opgesteld.

4. Opgavegericht en gebiedsgericht samenwerken in de regionale agenda

4.1 Wat is opgavegericht en gebiedsgericht samenwerken?

Opgavegericht werken
De vier basisprincipes uit hoofdstuk 2 zijn een continu toetsingskader voor onze regionale samenwerking. Centraal staat het opgavegericht werken. Deze aanpak is bij uitstek geschikt voor de samenwerking in de Regio Arnhem-Nijmegen.

Opgavegericht werken draait om een majeur organisatie overstijgend, maatschappelijk vraagstuk dat zich aandient en waardoor je je uitgenodigd voelt om bij te dragen aan de oplossing ervan.
Opgavegericht werken gaat om co-creatie met gelijkwaardige partners.
De opgave staat centraal en niet de eigen visie, strategie, organisatiestructuur of -cultuur.

Opgavegericht samenwerken stelt de gemeenten in de regio in staat om met elkaar en voor elkaar beter en sneller in te spelen op de grote uitdagingen. Essentieel hiervoor is een helder beeld van wat een opgave is én een beeld van wat een ‘goede’ opgave is om je energie in te steken. De opgave bestaat eruit om alles te doen wat nodig is om van de huidige naar de gewenste situatie te komen.

Gebiedsgericht werken
De Verstedelijkingsstrategie werken we per gebied uit in een beschrijving, kaart en investeringsagenda per gebied. Deze gebiedsuitwerkingen vormen de basis voor het naar verwachting af te sluiten Verstedelijkingsakkoord met het Rijk. De gebiedsuitwerkingen worden samen met de gemeenten opgesteld en door de gemeenten vastgesteld. De gebiedsuitwerkingen bevatten de ambities uit de omgevingsvisies van de gemeenten en zijn ook weer uitgangspunt voor de op te stellen of te actualiseren omgevingsvisies van de gemeenten. Een deel van de ambities van de opgaven is onderdeel van de gebiedsuitwerkingen. Deze worden in ieder geval opgesteld langs de lijnen van de Verstedelijkingsstrategie: Leefomgeving, wonen, mobiliteit en economie.
Het gebiedsgericht werken wordt gecoördineerd door de opgave "Groene groei".

4.2 De regionale agenda

Regiobureau en opgavemanagers werken de opgaven uit in een regionale agenda. Op basis daarvan tekenen gemeenteraden in op de opgaven. Zij doen dit door een opgave-overeenkomst te tekenen.
De regionale agenda bestaat uit een beperkt aantal majeure opgaven. Per opgave wordt aangegeven wat er bereikt wordt, wat de speerpunten zijn, welke (meetbare) doelen daaraan zijn gekoppeld en wat de totaal geraamde kosten per jaar zijn. Dit vormt de regionale agenda.
In de eerste helft van april, bij het vaststellen van de conceptbegroting in alle gemeenteraden, stelt het algemeen bestuur ook een concept-regionale agenda vast.

Gemeenten worden over de concept-regionale agenda geconsulteerd, waarna het algemeen bestuur voor 15 september een definitieve regionale agenda vaststelt. Bij de vaststelling van de definitieve

agenda komt een uitwerking van elke opgave voor wat betreft resultaten, acties, scope, taakverdeling en financiën voor het eerstvolgende jaar.

De regionale agenda is vanaf 2022 meerjarig en wordt jaarlijks geactualiseerd. Als gemeenten intekenen op de opgaven, doen zij dat voortaan voor meerdere jaren. Voor hoeveel jaren, kan per opgave verschillen. Als er grote wijzigingen optreden in een opgave tijdens de looptijd van de opgaveovereenkomst, worden gemeenten gevraagd in te tekenen voor die wijziging via een addendum.

De gekozen opgaven zijn voor de hele regio van groot belang. Streven is dat alle gemeenten aan alle opgaven mee willen doen. De verantwoordelijkheid in deze samenwerking ligt altijd bij de raad om mandaat te geven en middelen (geld en capaciteit) vrij te maken om deel te nemen aan de opgave.

4.3 De organisatie van de opgaven

Elke opgave kent de volgende rollen:

- een bestuurlijk opdrachtgever (burgemeester of wethouder)
- een ambtelijk opdrachtgever (gemeentesecretaris of doorgedelegeerd op directieniveau)
- een opgavemanager

De opgavemanagers zijn, bij voorkeur, afkomstig uit een van de regiogemeenten of van een samenwerkingspartner. Er is daarnaast een bestuurlijk opgaveteam (BOT) en een ambtelijk opgaveteam (AOT). De opgaven kennen verder hun eigen organisatie, afgestemd op de acties die er in de opgave staan. Uitgangspunt bij de bemensing is de voor de opgave benodigde kennis, ervaring en competenties. Zowel in het BOT als in het AOT wordt gestreefd naar een vertegenwoordiging van meerdere beleidsterreinen en vakdisciplines die in die integrale opgave aan de orde zijn.

Uiteraard moeten de overige portefeuillehouders en ambtelijke experts goed op de hoogte blijven en input kunnen leveren op de ontwikkeling van de opgaven. Op bestuurlijk en ambtelijk niveau worden via de collegeontmoetingen en ambtelijke ontmoetingen alle gemeenten betrokken bij de ontwikkelingen in de opgaven. Voor elke opgave is helder welke mandaten nodig zijn om slagvaardig te kunnen handelen en op welk niveau deze belegd moeten worden. Ook de financiën voor de opgaven zijn binnen de opgaven geregeld. Om de financiële afhandeling in fiscaal-juridische zin mogelijk te maken, moeten de in de raadsbesluiten per opgave gemaakte afspraken ook schriftelijk worden vastgelegd in een opgaveovereenkomst met de betrokken gemeenten.

De directeur geeft, naast leiding aan het regiobureau, leiding aan de 5 opgavenmanagers. Coördinatie en bewaken van integraliteit van de opgaven en gebiedsuitwerkingen is hierbij een belangrijk opdracht. De directeur creëert in het extern netwerk draagvlak voor beleid, opgaves en programma’s.

4.4 De uitvoering van de opgave

Het opgaveteam gaat aan de slag met de uitvoering van de opdracht onder leiding van de opgavemanager, binnen de kaders van de opgaveovereenkomst. De bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever en de opgavemanager functioneren als sturende drie-eenheid. De bestuurlijk opdrachtgever werkt samen met zijn/haar BOT en schakelt met alle betrokken lokale portefeuillehouders. De ambtelijk opdrachtgever houdt via de netwerkdirectie contact met de lokale organisaties.

De opgavemanagers worden inhoudelijk, binnen de kaders van de opdracht, aangestuurd door hun bestuurlijk, ambtelijk opdrachtgever en directeur. De capaciteit voor de uitvoering van de opgaven wordt binnen elke opgave vooraf begroot via een capaciteitsraming. De kosten van de inzet van de opgavemanagers, projectleiders en projectmedewerkers worden als proceskosten geraamd en

meegenomen in de opgavenbegroting. De inzet van medewerkers in de opgaveteams wordt vervolgens tegen vastgestelde tarieven en voorwaarden vergoed aan de leverende gemeenten.
De opgavemanagers en speerpunttrekkers worden voor de duur van de opgave vanuit de gemeente/samenwerkingspartners gedetacheerd bij het regiobureau. Ze worden bij voorkeur ingevuld door collega's uit de 18 gemeenten of komen van onze samenwerkingspartners in de betreffende opgave. Dit vanwege de inhoudelijke en organisatorische verbinding en om eigen medewerkers kansen te bieden. Als er geen passende expertise binnen de gemeenten of onze samenwerkingspartners te vinden is, kan externe capaciteit worden ingehuurd. Het besluit hierover ligt bij de regiodirecteur (in afstemming met de netwerkdirectie).

Werken in de regionale samenwerking vraagt specifieke competenties/capaciteiten. Hiervoor wordt een profiel opgesteld dat wordt gebruikt bij het aantrekken van medewerkers. Dit profiel bepaalt de hoogte van vergoeding, of de inschaling op basis waarvan iemand kan worden gedetacheerd.
De netwerkdirectie zorgt voor een adequate bezetting van de in de opgaven afgesproken capaciteit én voor een onderling evenwichtige belasting van de individuele gemeentelijke organisaties.

Voor de aansluiting van alle andere inhoudelijke medewerkers uit de 18 gemeenten vindt geen verrekening plaats. Dit zijn de deelnemers aan de regionale ambtelijke platformen, ambtenaren die periodiek worden geïnformeerd over de opgaven of mensen die incidenteel hun (lokale) expertise beschikbaar stellen. Het gaat in dit laatste geval dan om het toeleveren van lokale kennis en lokale bijdragen aan de voorbereiding en uitvoering van projecten.

4.5 Nieuwe opgaven en kansen

Als in de loop van het jaar zich een nieuwe opgave aandient, bijvoorbeeld in de raden in de regio, in de colleges of tijdens collegeontmoetingen, dan kan die worden opgenomen in de voorbereiding van de (actualisatie van) regionale agenda. Deze taak en bevoegdheid ligt bij het regiobestuur.

Vanuit onder meer Europa, de rijksoverheid en de provincie komen regelmatig kansen voorbij. .
Voorbeelden zijn de propositie die de Regio heeft ingediend voor de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), de Woondeal en de Regiodeal. Dankzij een krachtig regiobureau en de verbeterde zichtbaarheid van onze bestuurders in Den Haag is eerder bekend wat eraan komt en worden verrassingen voorkomen. Soms is de route via de regionale agenda te lang en is snelle (re)actie noodzakelijk. In dat uitzonderlijke geval legt het bestuur vooraf een voorstel voor hoe met de kans om te gaan aan de colleges van de deelnemende gemeenten, en achteraf aan de deelnemende raden.

5. Financiën

5.1 Inleiding

De financiën van de nieuwe gemeenschappelijke regeling bestaan uit twee onderdelen: proces- en bureau middelen en opgavemiddelen. Het proces- en bureaubudget is onder meer voor de bemensing van het regiobureau, het financieren van de ontmoetingen en voor communicatie- en lobbykosten. Dit budget komt als basisfinanciering uit de bijdragen van alle deelnemende gemeenten. Om deze gemeentelijke bijdrage aan de proces- en bureaukosten te berekenen, hanteren we het inwoneraantal als verdeelsleutel. De deelnemende gemeente betaalt € 2,50 per inwoner aan procesgeld voor 2022 en daarnaast € 1,00 per inwoner voor The Economic Board (zie paragraaf 5.2).

Daarnaast is er budget benodigd voor realisatie van de opgaven. Deze budgetten worden gevormd door bijdragen van de gemeenten die intekenen op die opgaven en van andere partners en door subsidies. De opdrachtverstrekking door de deelnemende gemeenten wordt vastgelegd in een opgave overeenkomst.

Daarnaast heeft de Groene Metropoolregio een subsidierelatie met TEB. Omdat de regiogemeenten belang hechten aan de werkzaamheden van TEB wordt het projectbureau van TEB ondersteund met een subsidie van € 1,- per inwoner. De Groene Metropoolregio verstrekt deze subsidie (artikel 6 GR) namens de gemeenten.

In de regeling is opgenomen dat de regio een algemene eigen reserve mag opbouwen van maximaal € 100.000. Dit kan zij doen door een positief jaarrekening resultaat hiervoor te bestemmen. Een resterend positief saldo vloeit naar rato terug naar de deelnemende gemeente. Een negatief saldo wordt naar rato bijgestort door de deelnemende gemeenten.

5.2 Subsidie

Bij de totstandkoming van de GR is ervoor gekozen om geen bevoegdheden van gemeenten aan de GR over te dragen en dus ook niet de mogelijkheid om subsidies te verstrekken (m.u.v. de subsidie aan TEB). De bedoeling is immers dat het regiobureau compact blijft en dat een groot deel van de uitvoering door gemeenten of andere samenwerkingspartners wordt gedaan. Bij de uitvoering van de opgaven in 2022 zal geëvalueerd worden of deze keuze uitvoerbaar blijkt.

Subsidies aanvragen kan de GR wel en dit zal ook regelmatig gaan voorkomen. Het regiobureau is echter zo ingericht, dat hierover weinig tot geen expertise aanwezig is. Deze expertise is wel nodig, maar in welke vorm en met welke intensiteit is nog niet duidelijk. Samen met het intergemeentelijk subsidiebureau zijn wij de behoefte hieraan vanuit de opgaven aan het verkennen. Afhankelijk van deze behoefte, gaan wij de ondersteuning organiseren. Deze zal uit de opgaven bekostigd worden.

5.3 Opgavebegroting

De opgavebegroting en beheerd door de opgavemanagers. De controller van het regiobureau adviseert hierbij. De wordt opgesteld opgaven kennen elk hun eigen begroting.
Een aantal spelregels zijn hierbij uitgangspunt. Deze spelregels zijn opgenomen in bijlage 1.

5.4 Fiscale aspecten

De Gemeenschappelijke Regeling is een openbaar lichaam dat rechtspersoonlijkheid bezit en zelfstandig handelt in het maatschappelijk verkeer. Zij kan contracten en convenanten sluiten, personeel in dienst nemen, fondsen beheren en een publiek of privaat samenwerkingsverband oprichten. Ook kan zij de btw op de kosten die zij maakt, onder voorwaarden, via de btw-transparantie methode doorschuiven naar de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen de doorgeschoven btw vervolgens compenseren bij het btw-compensatiefonds.

5.5 Planning & control cyclus

Met de vaststelling van de begroting van het volgende jaar wordt ook het Planning en Control Spoorboekje gepresenteerd, waarin het proces op een beknopte handzame manier is samengevat. Schematisch is de planning en control cyclus in onderstaand overzicht weergegeven.

De jaarrekening over het afgelopen jaar wordt gelijk met de begroting voor het volgend jaar aangeboden.

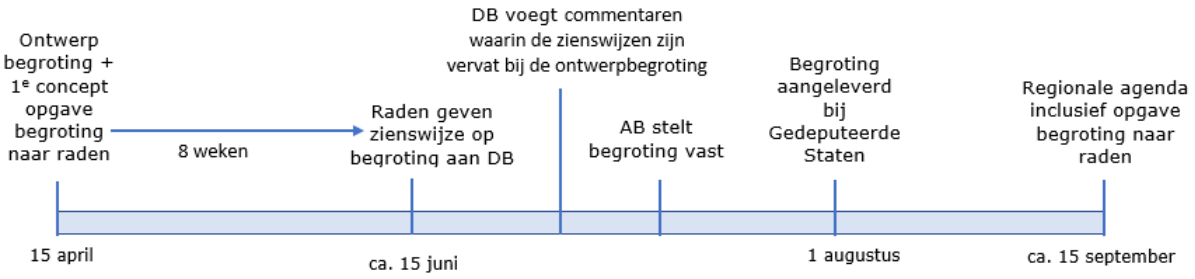

Bijlage 1. Spelregels van de opgavebegroting

a. Elke opgave beschikt over een eigen begroting en budget en legt verantwoording af over de besteding van middelen aan de directeur.
b. Deze begroting bestaat uit middelen voor de uitvoering en middelen voor capaciteit die nodig is om tot uitvoering te komen. Hierbij hoort ook inzet van communicatie, bijeenkomsten en andere middelen. Kosten voor het verkrijgen van de subsidie (aanvraag) en verantwoording door een accountant vallen ook binnen de opgavebegroting.
c. Opgavemanagers en het opgaveteam worden betaald uit deze opgavebegroting.
d. In sommige gevallen is het mogelijk dat voorbereidingskosten of specifieke lobbykosten voor een opgave (betaald door het regiobureau) achteraf, vanuit een opgave-subsidie, gefinancierd kunnen worden.
e. De kosten voor een opgave worden verdeeld naar rato van het inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers zoals bekend op 1 januari. In uitzonderingsgevallen kan hiervan worden afgeweken.
f. Het regiobureau heeft en geeft per kwartaal inzicht in alle geldstromen, zowel die van het procesgeld als die van het opgavegeld. Daarbij wordt zij ondersteund door een externe administratieve dienstverlener.
g. Gedurende de looptijd van de opgave kan er geld in de vorm van een ‘projectbegroting’ bij het regiobureau staan.
h. Als er na afronding van de opgave nog geld over is, dan geldt voor de teruggave de afgesproken verdeelsleutel bij de inleg. Het regiobureau kan in de werkovereenkomst een drempelbedrag voorstellen waarbij het restant van de opgave toegevoegd wordt aan toekomstige budgetten van de opgaven.
i. De gemeenten die aan een opgave deelnemen, staan financieel garant voor deze opgave. Zij vrijwaren de gemeente die niet deelnemen aan de betreffende opgave voor kosten en risico’s die aan de opgave zijn verbonden of daaruit voortvloeien.
j. De aan een opgave deelnemende gemeenten ondertekenen een werkovereenkomst waarin de afspraken over onder andere financiële afwikkeling en mandaat zijn vastgelegd, zodat facturering en verrekening mogelijk zijn.
k. Voor de medewerkers in het opgaveteam geldt een uniforme verrekeningssystematiek, bepaald door het regiobureau, zodat aan de voorkant duidelijk is wat detachering van een medewerker financieel betekent. Daarnaast wordt zo de administratieve last voor het regiobureau beperkt.
l. Dekking van het opgavegeld bestaat uit bijdragen van de deelnemende gemeenten en van samenwerkingspartners (waaronder subsidies).
m. Gemeenten die aan een opgave deelnemen, dragen zorg voor dekking van hun aandeel in het opgavegeld vanuit hun lokale begroting. In veel gevallen betreft het budgetten die al lokaal voor de opgave worden ingezet.
n. Bij de besluitvorming over de opgave moet duidelijk zijn wat de (financiële) spelregels zijn bij later meedoen bij uitvoering van de opgave of eerder dan voorzien niet meer meedoen bij uitvoering van de opgave. Dit is inmiddels vastgelegd in de algemene voorwaarden horende bij de opgaveovereenkomst.
o. Voor grote projecten binnen de opgaven (bijvoorbeeld RES, RPW, woondeal) wordt vooraf bepaald wat aan overhead nodig is (ICT, huisvesting, financiële administratie, P&O, etc.). Deze kosten worden in de begroting van de opgave expliciet vermeld. Gevolgen voor de capaciteit van de het regiobureau worden vroegtijdig besproken. Dit kan gevolgen hebben voor (tijdelijke) uitbreiding van de capaciteit voor de controller, de financiële administratie, juridische, ICT of P&O inzet.